

Z Gavranovimi Šoferji za vse čase v priredbi in režiji Borisa Kobala je SSG vstopilo v novo sezono

11

Jadran Qubik Caffè še nepremagan

23

Goriški SKGZ in ZSKD o iskanju sodelovanja in kljubovanju krizi

9

V Brdih bo oljčnega olja nekaj manj, a kakovost bo vrhunska

8

Primorski dnevnik

NEDELJA, 6. NOVEMBRA 2011

št. 263 (20.278) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 66007

Ulična debata brez predsodkov

ALJOŠA FONDA

Med sinočnjim anahronističnim sprevedom obrtogradcev za italijansko Istro in italijanskost Trsta (bilo jih je kakih 80, del le-teh se je pripeljal iz Veneta) sem po tržaških ulicah spraševal mimoidoče, kaj o tem mislijo. Na koncu sem se zapletel v daljši klepet z zakoncema srednjih let. »Veste, Istrana sva,« je previdno, skoraj sramežljivo odgovorila gospa. »Kaj meniva o teh ljudeh? Ogabni so, pravi reveži. S fašisti gotovo nimava kaj opraviti!« je pristavila.

Opisala sta mi svoji zgodbi, ki se med seboj bistveno razlikujeta. Mož se svoje rojstne hiše ne spominja, bil je premajhen, starši pa so mu povedali, da so se pod pritiskom komunizma in jugoslovanškega nacionalizma odločili za odhod v Trst in tako izgubili hišo. Sam je do Slovencev in Hrvatov odprt, »vsi smo Evropejci.«

Žena ima za sabo drugo, hujšo zgodbo. Rodila se je v premožni izolski družini, kot triletna deklica pa je doživela vdor v domačo hišo. »Titovci so vlomili, mi smo se skrili v zgornje nadstropje, nato na streho.« Nekateri člane družine so aretirali, njej so se od strahu paralizirale ustnice. »V Italijo so nas zapodili z nasiljem, tega ne morem pozabiti,« pravi. Sama ima danes še nekaj zadržkov do slovenske strani, čeprav ima v teh krogih veliko znancev. »V glavnem je vse v redu, ko pa se dotaknem teh tem, za našo tragedijo ni razumevanja. Mnogi Slovenci imajo do nas predsodke.« Mož jo je pregovarjal, da so Slovenci trpeli že veliko prej. Dve duši iste zgodovinske izkušnje. Vnela se je debata, med katero se je porajal občutek, da se med seboj dobro razumemo in da so veliki politični razkoli na tej ravni, na pločniku, še kar premostljivi.

ITALIJA - Kljub velikim težavam desne sredine

Berlusconi sploh noče slišati o možnosti odhoda

V Rimu množična protivladna manifestacija Demokratske stranke

DOLINA - Včeraj slovesnost Državno odlikovanje za trpljenje in žrtve v obdobju 1920-1944

DOLINA - Na uradni slovesnosti v Spomeniškem parku v Dolini je tržaški prefekt Alessandro Giacchetti včeraj izročil Občini Dolina bronasto medaljo za civilne zasluge. To je priznanje za gorje, ki so ga bili od požiga Narodnega doma do konca druge svetovne vojne deležni domačini, kar tristo jih je v omenjenem obdobju izgubilo življenje. Dolinska županja Fulvia Premolin je v svojem govoru podčrtala, da so občani tedaj gledali v prihodnost in ponovno zgradili vse, kar je bilo porušeno.

Na 2. strani

ČEDAD - Včeraj odprli razstavo Krajine 20. stoletja

Preplet besed Borisa Pahorja in likovnih stvaritev Lojzeta Spacala

ČEDAD - S prepletanjem besed in figurativne umetnosti skozi opus dveh velikanov slovenske kulture, kot sta Lojze Spacal in Boris Pahor, Kulturno društvo Ivan Trinko nadaljuje svoje plodno sodelovanje z Občino Čedad in še bolj uveljavlja svojo vlogo povezovalca med različnimi kulturami. V Čedadu so namreč včeraj otvorili razstavo »Boris Pahor - Lojze Spacal. Krajine dvajsetega stoletja«, ki je nastala v sodelovanju z Občino Milje in Mestno občino Koper v okviru projekta, ki želi ovrednotiti kulturno in umetniško bogastvo obmejnega teritorija. Razstavo, ki je že bila na ogled v Miljah in Kopru, so uresničili po zamisli Barbare Negrinin, pripravil pa jo je strokovni odbor, v katerem so Franco Vecchiet, Martin Spacal, Toni Biloslav, Tatjana Rojc in Barbara Negrinin. O razstavi in samem projektu so včeraj v Čedadu spregovorili predsednik KD Ivan Trinko Miha Obit, župan Čedada Stefano Balloch, miljska podžupanja in odbornica za kulturo Laura Marzi, koordinatorka projekta Barbara Negrinin in umetnik Franco Vecchiet. (NM)

RIM - »Žal mi je, da bom razočaral tiste, ki se jim kolca po prvi republiki, ko so italijanske vlade trajale povprečno po 11 mesecev, a odgovornost do volivcev in države meni in vladi nalaga, da brez oklevanja nadaljujem boj v teh trenutkih krize.« je sinoči dejal Silvio Berlusconi, ki torej nima nobenega namena odstopiti. In to kljub temu, da je njegova vlada vsaj na papirju ostala brez večine v poslanski zbornici, počasi pa izgublja podporo tudi v senatni skupščini. Berlusconi je k odstopu na množični rimski demonstraciji spet pozvala tudi Demokratska stranka.

Na 12. strani

Tržaški fašisti in »srbsko« Kosovo

Na 2. strani

Predstavili festival znanstvene fantastike

Na 4. strani

Danes primarne volitve v Gorici, Collini se vrača v igro

Na 7. strani

Slovenščina v javnosti sloni na posameznikih

Na 7. strani

Parkirni kaos v Novi Gorici, iščejo rešitve

Na 9. strani

WOOLRICH
PARAJUMPERS
NORTH SAILS
CANADIAN
PATAGONIA
313
BARBOUR
MOORER
PIRELLI
MERRELL
NEW BALANCE
BLUNDSTONE

URNIK: ob delavnikih od 09 - 19
ob sobotah od 09 - 13
Trg Dalmazia 1/D
tel.: 040 361168
email: booking@tramwaytour.it
www.tramwaytour.it

naši izleti
• Medjugorje 18.- 20. november
• let z balonom

Božični sejmi
• Celovec 26/11 - 11/12 • Beljak 27/11 - 10/12
• Graz 4/12 - 17/12 • Ljubljana 03/12 - 18/12

KRIŽARJENJA
• MSC MUSICA - Grčija - Turčija - Hrvaška iz Benetk 15., 23. 11. 9 dni/8 noči / NOTRANJA KABINA od € 290,00 ali ZUNANJA KABINA od € 390,00

• MSC FANTASIA - Španija - Maroko - Kanarski otoki - Madeira iz Genove 16. 11. 12 dni / 11 noči / NOTRANJA KABINA od € 390,00 / ZUNANJA KABINA od € 490,00

• MSC MAGNIFICA - Grčija - Ciper - Izrael - Hrvaška iz Benetk 7. 12. 12 dni / 11 noči / NOTRANJA KABINA od € 390,00 / ZUNANJA KABINA od € 490,00

• BOŽIČ MSC SPLENDIDA - Španija-Malta-Tunizija-Francija iz Genove 24. 12. 8 dni / 7 noči / NOTRANJA KABINA od € 450,00 / ZUNANJA KABINA od € 550,00

• NOVO LETO MSC MAGNIFICA - Ciper - Izrael - Hrvaška iz Benetk 27. 12. 10 dni / 9 noči / NOTRANJA KABINA od € 950,00 / ZUNANJA KABINA od € 1050,00

Ugodne ponudbe za obisk evropskih prestolnic
Skupinske in individualne ture, poročna potovanja, letalske vozovnice

SLOV I K Dijaški dom Gorica

Javno srečanje
Umberto Galimberti

MITI NAŠEGA ČASA

10. november 2011
ob 18.30

Kulturni dom, Gorica

INFO@SLOVIK.ORG
WWW.SLOVIK.ORG

ODPRTO
DANES
Z NOVIMI
KOLEKCIJAMI

promocijske cene
do -20%

Sail Sistiana
SPORT E TEMPOLIBERO

S.S.14 Sesljan 59, Ts, 040.291074
nedelja 15.30- 19.30
www.sailsistiana.it

OBČINA DOLINA - Občutena slovesnost ob podelitvi bronaste medalje za civilne zasluge

Državno odličje za težek davek med odporom proti nacifašizmu

Županja Fulvia Premolin: Padli naj bodo zgled mladim - Prefekt Alessandro Giacchetti pozdravil v slovenščini

Prizora z včerajšnje slovesnosti v Spomeniškem parku v Dolini, desno županja Fulvia Premolin in prefekt Alessandro Giacchetti s potrdilom notranjega ministrstva

KROMA

V Spomeniškem parku v Dolini je bila včeraj dopoldne občutena uradna slovesnost, na kateri je tržaški prefekt Alessandro Giacchetti obesil na prapor Občine Dolina bronasto medaljo za civilne zasluge - državno odlikovanje za visok davek, ki so ga tamkajšnji prebivalci plačali od požiga Narodnega doma leta 1920 do grozot druge svetovne vojne. Odlok o odlikovanju občine, v kateri je med letoma 1920 in 1944 umrlo tristo občanov (med njimi je bilo 155 civilistov), je na predlog notranjega ministrstva julija letos podpisal predsednik republike Giorgio Napolitano, ki ga je dolinska županja Fulvia Premolin pred nekaj meseci srečala med njegovim uradnim obiskom v Ljubljani. Dolinska občinska uprava si je v sodelovanju s krajevno civilno družbo že nekaj let prizadevala, da bi od državnih oblasti prejela priznanje, tržaški prefekt pa se je zavzel za pospešitev postopka.

Sprevedu od županstva do Spomeniškega parka je sledilo polaganje vencev Občine Dolina, društev ter organizacij. Poleg dolinske županje in prefekta so bili v ospredju predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Poropat, tržaški, repentabrski in devinsko-nabrežinski župan Roberto Cosolini, Marko Pisani in Giorgio Ret ter pokrajinski poveljnik karabinerjev pol. Carlo Tartaglione. Pri obeležju z imeni padlih domačinov so stali tabornika Rodu modrega vala, karabinerja s sabljo in perjanico ter dolinski občinski redarji. Krajevna sekcija Stranke komunistične prenove je pozneje opozorila, da na slovesnosti ni bilo protokolarnih slovenskih zastav z rdečo zvezdo, »v kateri se je prepoznavala marsikatera krajevna žrtev«.

»Danes ne obeležujemo samo zgodovinski dogodek, današnja slovesnost predstavlja predvsem pričevanje vere in upanja v bodočnost. Naša občina je po tistih tragičnih dogodkih vedno skušala gledati v bodočnost in zaceliti globoke rane zaradi številnih žrtev: tristo samo v našem prostoru,« je v svojem govoru uvodoma dejala županja Fulvia Premolin. Ko je pozdravila goste, je povedala, da so leta 1944 na postaji do krvi pretepli karabinerja, ki je hotel rešiti 52 občanov pred deportacijo v nemška taborišča. Županja se je iskreno zahvalila prefektu za razpoložljivost in sodelovanje, pa tudi predsedniku republike, ki je podpisal odlok. Domačini nedvomno zaslužijo odlikovanje, spomin na njihovo žrtvovanje pa ostaja živ, o čemer pričča delo Ricmanjca Borisa Kureta, ki je zbral bogato ustno, pisno in fotografsko dokazno gradivo.

Županja je spomnila na nečloveške razmere, v katerih so se znašli deportiranci, ki so bili v vagonih brez vode, hrane in higiene. Omenila je bombardiranja, požige, vojaške posege v vaseh in bes okupatorjev. »Dragi občani, vsa imena na tem obeležju nam pomenijo opozorilo, da gradimo družbo miru in sožitja,« je povedala in opozorila, da mora biti njihov zgled vodilo za mlade, ki jih prepogosto zasipa podkultura, polna kratkotrajnih užitkov. Vsakdo od nas mora dati svoj doprinos h kulturi sožitja, integracije in solidarnosti.

Prefekt Alessandro Giacchetti je občinstvo na začetku in koncu svojega posega pozdravil v slovenščini. »Hvala županji Premolin in dober dan vsem,« tako se je

predstavil in žel aplavz občinstva. »Danes je pomemben dan, saj je dolinski občinski svet točno pred tremi leti, 5. novembra 2008, izglasoval resolucijo s prošnjo za državno odlikovanje,« je povedal in priznal, da ga je utemeljitev v izčrpnih dosjejih, zgodovinskih zapisi in fotografijami o trpljenju, ki so od leta 1920 dalje zaznamovali te kraje, močno presunil: »Pravilno je, da se spominjamo na tiste, ki so nepravilno trpeli.« To ni obmejno, marveč stično območje med dvema etničnima skupinama, ki sta pred vzponom ideologij živeli v miru, je še dejal prefekt. Na dolinski prapor je obesil bronasto medaljo, županji pa je izročil potrdilo notranjega ministrstva z utemeljitvijo, da so občane »po odločnem uporu proti fašizmu prizadele racije, požigi in strašna bombardiranja s številnimi žrtvami in popolnim uničenjem nepremičninskega premoženja«.

Program je povezovala Ana Blažević, sooblikovali so ga združeni zbori dolinske občine in pihalni orkester Breg z dirigenti Anastasia Purič, Ivan Tavčar in Danijel Grbec. Z enominutnim molkom so se vsi skupaj spomnili padlih domačinov, pa tudi žrtev vremenskih ujmov v Liguriji. Na koncu je v Dolini zadonela primorska himna Vstajenje Primorske. (af)

PROTEST MLADIH Na trgu od sinoči ni več šotorov

Protest dijakov in mladih, ki so sinoči sicer samovoljno podrli »šotorišče« na Borznem trgu, a tudi njihovo petkovo ironiziranje na račun oboroženih sil, sta izzvala take in drugačne politične komentarje.

Gibanje Un'altra Trieste in občinska svetniška skupina Ljudstva svobode sta župana Cosolinija pozvala, naj »ponovno vzpostavi red« in mlade izžene iz šotorov na Borznem trgu. Franca Bandellija, Alessio Rosolen in Everesta Bertolija je zmotilo zlasti po njihovi oceni nespoštljivo obnašanje mladih med petkovo vojaško parado in od Cosolinija pričakujejo, da se opraviči bersaljerjem.

Drugačnega mnenja je pokrajinska tajnica Stranke italijanskih komunistov Bruna Zorzini, ki izraža upanje, da bo župan nadaljeval na poti dialoga. Deželni svetnik Igor Kocijančič pa ga je pozval, naj uresniči dogovor s podjetjem AccgasAps in priskoči na pomoč ljudem v stiski, ki ne morejo plačati položnic za dobavo vode, elektrike ali plina. Kocijančič tudi podpira predlog občinskega svetnika desne sredine Paola Rovisa, ki je podobno pomoč predlagal tudi obrtnikom in trgovcem v stiski.

Stojan Spetič pa nam je poslal dopolnitev k našemu včerajšnjemu članku o protestu mladih na Velikem trgu. V njem med drugim piše, da je župana Cosolinija opozoril, »da se po Velikem trgu mirno sprehajajo mladi neofašisti in med seboj pozdravljajo z rimskim pozdravom, kar je prepovedano. (...)

Nikoli nisem župana pozival, naj dijake spusti na trg, saj so se temu sami (po dogovoru s silami javnega reda) odpovedali in so jih prijazni policisti spustili vanj takrat, ko se je spuščanje zastave končalo in so se udeleženci ceremonije razšli,« je še zapisal Spetič.

SV. MARTIN - Začelo se je enotedensko praznovanje

Praznik na Proseku

Danes furenga in blagoslov vina - Jutri srečanje o tipičnih proizvodih in kulinariki

Z odprtjem razstave Re nudo in večerom, posvečenim ribištvu, se je v Kulturnem domu Prosek-Kontovel včeraj začelo enotedensko praznovanje sv. Martina, ki ga vaše organizacije prirejajo v sodelovanju s tržaško občinsko upravo.

Danes dopoldne bo, v upanju, da bo vreme naklonjeno, na sporedu 3. Martinov pohod po poteh naših ribičev. Zbirališče ob 9.30 v Društveni gostilni na Kontovelu.

Ob 14.30 bo po proseških ulicah zaživela tradicionalna Martinove furenga, prevoz novega vina

s konjsko vprego, na kateri bosta sodelovala tudi kraljica terana 2011 in Moški pevski zbor Vasilij Mirk. Sledil bo (ob 16. uri v proseškem Kulturnem domu) krst novega vina, koncert godbe Prosek in nastop otroškega pevskega zbora OŠ A. Černigoj.

O tipičnih kraških proizvodih, njihovi zaščiti in uporabi v kulinariki pa bosta jutri spregovorila Vesna Guštin in Stanislav Renčelj. Srečanje, ki ga prireja Kmečka zveza, bo ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku; sodeluje tudi Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel.

TEREZIJANSKA ČETRT - Pobuda skupine GUD

Shod fašističnih obritoglavcev za italijansko Istro ... in srbsko Kosovo

Rimski pozdravi pred cerkvijo sv. Antona - Mimoidoči osupli, predstavnik Finijeve stranke zadovoljen

Sredi Trsta je včeraj popoldne korakalo okrog osemdeset pretežno obritih moških (ženske bi lahko prešteli na prstih ene roke) v značilnih bomber jaknah. Demonstracijo je organizirala nacionalistična in irendentistična skupina Gruppo Unione Difesa (GUD). Tržaškimi skrajnežem, ki se odkrito sklicujejo na fašizem, se je z vlakom pridružilo nekaj desetini somišljenikov iz Veneta, ob 17.30 pa so krenili z Drevoreda XX. septembra proti mestnemu središču. Vseskozi so jih spremljali policisti s čeladami in ščitniki, policisti v civilu oddelka Digos ter karabinerji.

Obritoglavci, večinoma stari od 30 do 40 let (bilo je tudi nekaj mladeničev), so vihrali zastave z italijansko trikoloro in keltskim križem ter vpili stara gesla, kot npr. »Svobodna Istra«, »Italija ven iz Nata«, »Ne Slovenija, ne Hrvaška, samo Istra, Reka in Dalmacija«. Med številnimi transparenti na to temo pa se je znašel tudi zelo opazen italijanski napis »Istra in Dalmacija italijanski, Kosovo je Srbija« s štirimi cirilicnimi S-ji in dvema velikima srbskima zastavama. Skrajni nacionalisti včasih očitno najdejo skupni jezik. Turobni sprevod je šel po Ulicah Imbriani in Mazzini do Trga sv. Antona, kjer so se fašisti v vrstah po pet obrnili s transparenti proti cerkvi, v kateri je medtem potekala maša. Govornik je opozoril venetske goste, da so Piero Addobatti in drugi leta 1953 na tem trgu umrli za italijanskost Trsta. Vsi skupaj so dvignili desno

roko in pozdravili cerkev, nakar se je z geslom »Tito boia« sprevod nadaljeval do Ulice Battisti.

Nekateri mimoidoči so bili nad sprevodom osupli, drugi kar zgroženi. Ob pogledu na ljudi, ki so na pločnikih prisostvovali nepričakovane mu skizoru, je bil občutek ta, da so se brezlasti možakarji kar naenkrat pojavili iz kakega časovnega stroja. Občasno je fašistom kdo zakričal, naj se sramujejo in jih opozoril, da je njihovo nastopanje nezakonito. Organizatorji shoda so na te opazke nič kaj uglajeno odgovarjali z neponovljivimi psovki, pri čemer so v tržaškem narečju sproščeno omenjali moški spolni organ. Nek otrok je mamico vprašal, zakaj je pljunila na cesto, odgovorila pa je, da so ji ti ljudje pač ogabni. Neka tujka pa se je spraševala, kaj bi se zgodilo, če bi Avstrijci prišli zahtevati Trst zase.

Na Trgu sv. Antona si je transparente in kletke križe ogledoval tudi donedavni tržaški občinski svetnik Prihodnosti in svobode Vincenzo Rescigno. Povedal nam je, da pobudo v bistvu odobrava, saj se tudi sam zavzema za narodno identiteto. Kaj pa rimski pozdravi? »Pozdrav z dvignjeno pestjo je dovoljen, potemtakem v tem ne vidim posebnih težav. Vsekakor bi se lahko temu izognili,« je dejal. Apologija fašizma pa ostaja v teh primerih mrtva črka na papirju ...

Policija Digos je zvečer v mestu poostri-la nadzor, da ne bi prišlo do stika med desničarji in mladimi ogorčenimi, ki so še vedno taborili na Borznem trgu. (af)

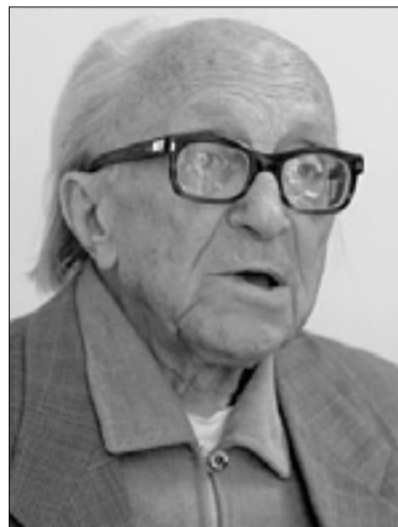
SLOVENSKO ZUNANJE MINISTRSTVO - Jutri podelitev na konzulatu

Pahorju in Volčiču priznanje ob 20-letnici samostojne Slovenije

Minister Samuel Žbogar bo kasneje gost okrogle mize ob 65-letnici SDGZ

Slovensko zunanje ministrstvo je ob 20-letnici samostojne Slovenije odlikovalo pisatelja Borisa Pahorja in novinarja, pisatelja in politika Dimitrija Volčiča. Predlog za odlikovanji je ministru Samuelu Žbogorju posredoval veleposlanik Republike Slovenije v Rimu Iztok Mirošič, po mnenju katerega sta Pahor in Volčič veliko prispevala k ugledu in prepoznavnosti Slovenije v Italiji ter tudi v širšem mednarodnem okviru. Vodja slovenske diplomacije bo priznanje jutri popoldne na sedežu generalnega konzulata Republike Slovenije osebno izročil Volčiču, medtem ko bo Pahorju, ki danes odpotuje v Francijo, odlikovanje naknadno izročil Mirošič.

Pred uradno podelitvijo priznanj se bo Žbogar sestel s predstavništvom slovenske manjšine v Italiji. Glavni temi razgovora bodo trenutni odnosi med Rimom in Ljubljano ter problem italijanskega financiranja manjšinskih kulturnih ustanov. Rim jim je do tega trenutka namenil le 2,8 milijona evrov pro-

Pisatelj Boris Pahor

računskega denarja 2011, dolžan pa jim je še 2,5 milijona evrov. S tem v zvezi je prišlo do hudega tehnično-birokratskega zapleta, katerega rešitev žal še ni na obzorju. Skoraj gotovo bo moral ta

ukrep skozi »rešeto« parlamenta, kar sodeč po veliki politični zmedbi, ki vlada v Rimu, ne bo ravno enostavno. Tega se dobro zavedajo tudi v deželni vladi Furlanije-Juljske krajine, kjer vprašanje v imenu predsednika Renza Tonđa neposredno spremlja generalni tajnik deželne uprave Daniele Bertuzzi.

Slovenski minister za zunanje zadeve se bo po podelitvi priznanj Volčiču in Pahorju udeležil okrogle mize ob 65-letnici Slovenskega deželnega gospodarskega združenja na sedežu Tržaške trgovinske zbornice na Borznem trgu (začetek ob 18. uri). Tema srečanja, ki ga bo vodila novinarka Radia Koper Ingrid Kašca Bucik, je vključevanje krajevnega gospodarstva v regijske in globalne tokove. Poleg ministra Žbogarja bodo na srečanju sodelovali predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti, generalni direktor banke Unicredit in predsednik Confindustrie za FJK Alessandro Caligaris, prodekan koprške Fakultete za management Mitja Rucier, predsednik Zveze bank iz Ce-

Novinar Dimitrij Volčič

lovca in podpredsednik Slovenske gospodarske zveze Feliks Wieser, podjetnika Edi Krus (Julon) in Boris Peric (KB 1909) ter zastopnik prireditelja pobude, to se pravi SDGZ.

POLITIKA - Telefonira mu večkrat na dan

Berlusconi še močno pritiska na Antonioneja

POSLANEC ROBERTO ANTONIONE

Nekdanji županski kandidat tržaške desne sredine torej, kot kaže, namerava vztrajati pri svojem odklonilnem stališču do Berlusconijske vlade. Tudi do skrajnih posledic, to se pravi do prodora vladne nezaupnice, ki je v poslanski zbornici še kar konkretna.

Edini, ki se je v Furlaniji-Juljski krajini odkrito opredelil za Antonioneja in torej za padec Berlusconijske vlade je furlanski senator Ferruccio Saro. Tudi on je prepričan, da Berlusconijsva koalicija v teh težkih gospodarskih in političnih razmerah nima prihodnosti. Sarovo zadržanje v senatu ne bo odločilno za usodo vlade, ki pa visi na nitki v poslanski zbornici, kjer se je proti njej javno opredelilo že vsaj šest parlamentarcev Ljudstva svobode. Na pol poti se je medtem znašel predsednik Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo. Pokazal je razumevanje za Sarova in Antonionejeva stališča, ne soglašajo pa z namerami tržaškega poslanca, da zapusti Berlusconijsvo stranko.

»Silvio Berlusconi je moj prijatelj in ga zato kot prijatelja opozarjam, da tako ne more več naprej in da Italija nujno potrebuje vladno narodno enotnost,« je včeraj dejal tržaški poslanec Roberto Antonione. Priznal je, da mu je Berlusconi večkrat osebno telefoniral in ga pozval, naj nikakor ne zapusti stranke Ljudstva svobode in zlasti naj podpre desnosredinsko vladno. Antonione je prepričan, da Italija po tej poti tvega brezupni gospodarski in finančni položaj Grčije.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO - Od srede

Tokratni tečaj posvečen večkodnim besedilom

V sredo se začne nov niz jezikovnih tečajev, ki jih organizira Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm. Po uspešnih predavanjih iz prejšnjih sezon se je društvo letos odločilo, da v svojo sredo povabi dr. Sonjo Starc z Univerze na Primorskem.

Gostja se je odločila za zanimivo in nenavadno temo: v treh srečanjih bo namreč spregovorila o t.i. večkodnih besedilih oz. o besedilih, kjer se besedni del dopolnjuje s slikovnim ali z mimiko. S takimi besedili se srečujemo že dolgo, vendar se je šele v zadnjih letih razvila teorija o večkodnih besedilih (vizualna slovnica). Če želimo torej ozavestiti bralne strategije, kakšen pomen se nam ponuja ob teh besedilih, kako tvoriti večkodna besedila, da z njimi dosežemo učinek, ki ga želimo, potem se moramo poglobiti v vizualno slovnico.

S Sonjo Starc se bodo tečajniki, ob praktičnih primerih večkodnih besedil (od reklam do učbeniških besedil), spraševali in poskušali odkriti, kako se pomen in funkcija besednega in slikovnega spremenita, če sta ta dva koda združena v nekem večkodnem besedilu, na katere »pasti« moramo pri tvorbi takih besedil še posebej paziti, kaj se dogaja z bralno potjo v takih besedilih. V ta namen predavateljica vabi vse udeležence, da prinesejo s seboj na predavanje nekaj primerov večkodnih besedil, ki bi se radi poglobili v razmerje med besedo, sliko in mimiko, kotizacija pa znaša 25 evrov (dijaki in študenti so kotizacije oproščeni). Za vsa morebitna pojasnila lahko pokličete na telefonsko številko 349 6141774 (Neva).

Prvo srečanje bo torej v sredo, 9. novembra, ob 16. uri, v Narodnem domu. Ostali dve srečanja, vsaki po dve uri, si bosta sledila še v sredo, 16. novembra, in v sredo, 23. novembra. Na predavanja so vabljeni vsi, ki bi se radi poglobili v razmerje med besedo, sliko in mimiko, kotizacija pa znaša 25 evrov (dijaki in študenti so kotizacije oproščeni). Za vsa morebitna pojasnila lahko pokličete na telefonsko številko 349 6141774 (Neva).

V DSI o knjigi Pozabljeni Kras

Na jutrišnjem večeru Društva slovenskih izobražencev bodo predstavili knjigo na zgodovinsko tematiko Pozabljeni Kras. Ofenzive v jeseni 1916. Delo, ki je poleti izšlo pri založbi Mladika v Trstu, je posvečeno bojem na goriški fronti in zajema čas od šeste italijanske ofenzive avgusta 1916, ko je italijanska armada prišla na zahodni rob goriškega Krasa, pa do novembra istega leta, ko so Italijani v sedmi, osmi in deveti soški bitki zavzeli Veliki hrib, Pečinko, Pečino, danes zapuščen vas Lukatič, Sela na Krasu in prišli na prag Kostonjvice. Knjiga je zamišljena kot vodnik po prizoriščih bojev na soški fronti na tem kraškem območju in je izredno bogata in natančna pri opisih bitk, a predvsem se odlikuje po razkošnem fotografskem in slikovnem gradivu. Večera v DSI, ki se bo začel ob 20.30, se bodo udeležili avtorja Mitja Juren in Nicola Persegati ter pisec spremene besede k italijanski izdaji in dober poznavalec dogajanja v prvi svetovni vojni Antonio Scrimali.

Koncertno društvo začneja z jazzom

Tržaški pianist Glauco Venier, nemški saksofonist Klaus Gesing in angleška pevka Norma Winstone: to je trio, ki bo jutri zvečer ob 20.30 v gledališču Rossetti odprl sezono tržaškega Koncertnega društva. Izбира je dokaj drzna, kajti jazz glasba se doslej še ni pojavila na koncertnih programih, ob 80-letnici društva pa se je umetniško vodstvo odločilo za bolj sodobno, tudi za nekoliko drugačno občinstvo zanimivo ponudbo. Abonmaji za sezono 2011-12, ki bo vsebovala 13 koncertov, so še na voljo na sedežu društva v Ul. Beccaria št.8, tajništvo je odprto ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.30 do 11.30, posameznih vstopnic namreč ni mogoče kupiti.

Rammstein v Zagrebu

Industrijski rock legendarne skupine Rammstein bo z metalnimi zvoki in pirotehničnimi efekti, ponovno preplavil ožer zagrebske Arene. V torek, 8. novembra, bodo nemški glasbeniki izvedli hrvaško etapo turnee Made in Germany 1995-2011, ki nosi naslov novega cd-ja, ki bo izšel 2. decembra. Nemške, luksemburške in avstrijske etape evropske turnee so že razprodane, za koncert v Zagrebu pa je na voljo še nekaj vstopnic, ki jih je mogoče kupiti kupijo v Trstu pri Multimedia-Radioattività (tel 040 304444), kjer ponujajo tudi organiziran avtobusni prevoz iz Trsta, Gorice in Vidma. (ROP)

OKUSI KRASA - SDGZ in ZTT ob okroglem jubileju tradicionalne enogastronske prireditve

Knjiga 10 let dobrot - Po poteh Okusov Krasa

Torkova predstavitev na Proseku bo povezana z martinovanjem in spodbujanjem zdrave prehrane - Letošnji meniji in krožnik Okusov Krasa še v ponudbi

Okusi Krasa se nadaljujejo tudi po uradnem izteku večerov in razstav v lokalih. V sodelujočih gostilnah so še naprej (z rezervacijo) na voljo letošnji meniji s svinjino in Krožnikom Okusi Krasa 2011 - klobaso. Tudi v ostalih lokalih Okusov Krasa, v trgovinah in pekarnah so še na razpolago domači proizvodi, sladice in kruh. Podrobnejše informacije in naslovi so dostopni na spletni strani www.triesteturismo.info.

V torek ob 18. uri pa se v kulturnem domu Prosek Kontovel ob prazniku sv. Martina obeta zanimivo srečanje na temo zdrave prehrane. Organizirajo ga krajevni prireditelji Okusov Krasa v sodelovanju z rajonskim svetom za Zahodni Kras, Občino Trst in zadrugo KD Prosek-Kontovel. V goste so povabili domače proizvajalce in kolege iz okolice, da bi skupaj oblikovali večer, posvečen kruhu in drugim dobrotam. O temeljni prehranski prvini bo govorila etnografinja Martina Repinc, pek Peter Štoka pa bo predstavil stari mlin Žagar iz Buj v Vremski dolini. Moka iz tega mlina je letos še posebej aktualna, saj jo peki Okusov Krasa uporabljajo za peko posebnega in zelo cenjenega kruha.

Na Proseku bo tudi prva predstavitev knjige z naslovom *10 let dobrot - Po poteh Okusov Krasa*, ki je nastala ob letošnji jubilejni izvedbi. Pripravilo jo je Slovensko deželno gospodarsko združenje z Založništvom

tržaškega tiska, delo in avtorje pa bo predstavila urednica ZTT Martina Kafol.

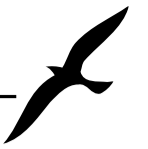
Nataša Bukavec je zbrala pisano skupino obratov in proizvajalcev, ki bodo sooblikovali Martinov večer Okusov Krasa. Društvene gostilne s Proseka, Kontovela in iz Gabrovca bodo ponudile vino združnikov in prigrizke gostiln, sladoleđarna Luksa sladoleđ iz Boletovega prosekara in Parovelovega refoška. Sodelujejo še bližnja gostilna Sagra Inn s svojimi srbskimi poslasticami in gostilne Guštin, Bita in Lampara s kraškimi in ribjimi specialitetami. Poleg domačih proizvajalcev bodo sodelovali še oljkar Bruno Lenardon iz Milj in David Peric iz Štivana s svojim medom.

Zapisali smo, da se Okusi Krasa še nadaljujejo v gostilnah in trgovinah. Letos prvič sodeluje Kmetija Debelis, ki na svoji stojnici na Ponterošu, tako kot tudi slovenska kmetija Stopper, ponuja pridelke s Kolonkovca. Vsak dan od torka do sobote od 8.00 do 13.30 je odjemalcem na voljo pestra ponudba svežih povrtnin, sadja, vina in olja, ki jih Debelisovi - bratje Andrej, Kristjan in Pavel skupaj z očetom Gigijem in mamo Zorko - pridelujejo v eni redkih zelenih oaz, ki so še ostale v tržaškem predmestju. V tem času je mogoče najti svežo cikorijo, sladki janež (koromač), motovilec, špinačo, zeleno, ohrovt, zelje, cvetačo, rdeč in zelen radič, solato itn.

Dobro založena stojnica Kmetije Debelis na Ponterošu

KROMA

GLEDALIŠČE - Alessandro Mizzi in Massimo Sangermano

Pupkin kabarett začenja jutri (ne)pripravljeno novo sezono

Ansambel Pupkin kabarett se v teh dneh intenzivno pripravlja na začetek sezone - jutri v dvorani gledališča Miela. Za zastorom prvega večera sta nam Alessandro Mizzi in Massimo Sangermano razkrila vsebine novega cikla med iskarnim izgubljenih zapiskov monologa. »V pripravo vložimo veliko dobre volje; včasih imamo začetek, a nimamo iztočnice in gradimo na nepredvideni osnovi, včasih pa je naš cilj le določen konec,« je povedal Sangermano.

Katere bodo letošje novosti?

S: Iščejo način, da po tolikih letih ne bi okosteneli, ker nočemo stati vsako jutro pred ogledalom z istim obrazom.

M: Prav gotovo pa smo se malce postarali.

S: Recimo, da bo največja novost letošnjega niza dejstvo, da smo za leto starejši.

Kateri liki in situacije bodo tarča vaše »tržaške satire«?

M: Debutirali bomo v Cosolinijevi dobi. Nekatere stvari so se spremenile, druge pa bi se morale, a tega nismo opazili in bomo o tem spregovorili.

S: Navidezno se nič ni spremenilo.

M: Naše življenje se je poslabšalo, a zaradi generacijske in gospodarske krize. Župan tega ni kriv. Naš kulturni upor pa se mora nadaljevati kljub političnim

Pupkin kabarett med enim svojih nastopov

ARHIV

spremembam in ne samo v zvezi s krajevnim politiko. V primeru, da bi državna vlada padla do ponedeljka, bi morali spremeniti svoje načrte.

S: V takem primeru, bi se lahko samo smejali, brez besed ... Upajmo, da se bo to zgodilo, tako nam ne bo treba pisati tekstov.

M: Če se vrnemo k vprašanju, bomo seveda imeli nekaj novih likov, a jih ne bomo razkrili. Na odru bodo poleg naju Laura Bussani, Ivan Zerbinati, Stefano Dongetti, Flavio Furian, Stefano Schiraldi in Niente band. Novost bo tudi, da bomo skušali strniti potek; lahko računamo na navezanost občinstva, a ne moremo zahtevati od gledalcev, da nam sledijo tri ure ...

S: Smo potepuhi, zato nam ni mar za trajanje ali točnost.

M: Zato so nas hoteli zapoditi letos poleti pri Sv. Justu, saj so že predvidevali, da bomo predolgi.

S: To je tipično tržaško, strogo upoštevanje pravil, zaradi katerega je v protislovju nastal Pupkin.

Kaj vam je prinesla popularnost, ki ste jo pridobili s Pupkinom?

S: Nič, ne vztrajaj pri tem vprašanju. M: V naši karieri lenuhov nas je Pupkin prisilil, da se vsaka dva tedna potrudimo za predstavo.

S: Včasih celo srečamo ljudi, ki nam sledijo ...

M: ... in se nam nasmejejo na cesti. Mi pa smo nezaupljivi in zato misli-

mo, da bodo verjetno od nas kaj zahtevali, da jim dolgujemo denar ali da nas preprosto gledajo, ker smo čudni.

S: V resnici pa nas gledajo zaradi Pupkina!

ROP

Na ogled slovenski kovanci in bankovci

Eden od temeljev slovenske osamosvojitve je bila uvedba državne valute, do katere je prišlo takoj po brijonskem moratoriju 8. oktobra 1991. Slovenski tolar je zgodba o uspehu. Zamenjava dinarjev v tolarje je bila hitra in učinkovita. Tolar je bil relativno stabilna valuta in je dostojno odigral svojo vlogo do uvedbe evra. Slovensko numizmatično društvo J.V. Valvasorja je želelo na poseben način obeležiti 20-letnico osamosvojitve Slovenije s postavitvijo posebne razstave, na kateri so na ogled slovenski kovanci in bankovci. Na razstavi v pritličju glavnega sedeža Zdržne kraške banke na Opčinah je v šestih vitrinah prikazan prehod z dinarja na tolar, prvi slovenski boni, tolarji ter zlati in srebrni kovanci, ki jih je Slovenija kovala do uvedbe evra.

FILM - Cappella Underground Enajsti festival znanstveno fantastičnega filma letos z zelo heterogeno ponudbo

Od četrta, 10., do nedelje, 13. novembra bodo na svoj račun prišli filmofili, ki jim je blizu svet znanstvene fantastike in srhljivk. Na tržaško filmsko sceno se tudi letos vrača festival znanstveno fantastičnega filma Trieste Science+Fiction, ki ga organizira raziskovalni center Cappella Underground v sodelovanju in z gmotno podporo Dežele FJK, Pokrajine in Občine Trst, tržaške Trgovinske zbornice, Fundacije CRITrieste in Univerze v Trstu. Tudi letos bo prizorišče filmskih projekcij Multiplex Cinecity/The Space v nakupovalnem središču Torri d'Europa.

Bera 11. izvedbe filmskega festivala bo sicer zaradi stalnega krčenja sredstev za kulturo nekoliko okrnjena, a zaradi tega nič manj kakovostna, je na včerajšnji uradni predstavitvi festivala povedal predsednik združenja Cappella Underground Daniele Terzoli. Ta se je uvodoma zahvalil vsem tistim, ki festival podpirajo in ki v njem vidijo popestritev kulturne ponudbe v Trstu. V nadaljevanju smo slišali, da so letos selektorji v program uvrstili tako dolgotrajne kot kratkometražne filme, program pa bodo obogatili tudi dokumentarci. Na mednarodnem filmskem festivalu bodo zastopani filmi iz različnih držav, festival pa ponuja nekaj za vsakogar. Zdi se namreč, da je - vsaj na prvi pogled - festival zelo heterogeno zastavljen in prijazen tudi laičnemu obiskovalcu. Na sporedu se kar tare zvenečih režiserskih imen in naslovov, nekaj pa je tudi avtorskih in eksperimentalnih projektov. Organizatorji bodo podelili različne nagrade, svečane podelitve prihodnje sobote zvečer pa se bodo udeležili tudi številni gostje, med katerimi ve-

lja izpostaviti ameriškega režiserja Georga Romera, ki je letošnji dobitnik nagrade za kariero Urania D'Argento. Častnemu gostu 11. izdaje festivala Trieste Science+Fiction bo to nagrado izročil mojster grozljivk, italijanski režiser Dario Argento.

Svečano odprtje festivala bo v četrtek, ko bodo zavrteli film Monsters britanskega režiserja Garetha Edwardsa. Na programu so filmi iz Španije, Francije, Kanade, Hrvaške, Norveške in seveda iz Italije, kateri bo posvečen en cel dan. V sklopu pobude Spazio Italia bodo filmofili lahko videli najnovejšo italijansko produkcijo znanstveno fantastičnega žanra.

Letošnjo izvedbo bo sklenila italijanska premiera filma The Thing režiserja Matthijsa van Haijningena. Naj dodamo, da bo festival tudi letos postregel s kopico spremljevalnih dogodkov. V četrtek, 10. novembra, ko obeležujemo svetovni dan znanosti, bodo predvajali dokumentarec Abdus Salam - The Dream of Symmetry, ki je nastal v sodelovanju z Mednarodnim centrom za teoretsko fiziko. Program festivala bo letos v žarišču postavil tudi ruske vesoljce, ki jih bomo lahko spoznali v treh dokumentarcih. Poleg projekcij pa bodo zanimiva tudi srečanja z režiserji, še posebej z letošnjim častnim gostom Georgom Romerom, ki se bo z občinstvom srečal v petek ob 17. uri na Visoki šoli za prevajalce in tolmače. Režiser bo govoril tudi v nedeljo, 13. novembra ob 16.30, in sicer v kinu Cinecity (dvorana št. 2).

Več o programu festivala in o letošnji beri filmov, za ogled katerih bo treba odšteti po štiri evre, lahko zainteresirani izvedo na spletni strani www.scienceplusfiction.org (sč)

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. novembra 2011

LENART

Sonce vzide ob 6.51 in zatone ob 16.46 - Dolžina dneva 9.55 - Luna vzide ob 14.31 in zatone ob 2.30.

Jutri, PONEDELJEK, 7. novembra 2011

ENGELBERT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,3 stopinje C, zračni tlak 1014,5 mb raste, vlaga 70-odstotna, veter 11 km na uro jugo-vzhodnik, nebo oblačno, mornje rahlo razgibano, temperatura morja 16,3 stopinje C.

OKLICI: Andrea Saksida in Alessandra Salvi, Matteo Del Vecchio in Valentina Surian, Charles O'Connell Hayes in Nadiya Kondratyeva, Amadou Tidjane Ba in Miriam Chermaz.

Lekarne

Nedelja, 6. novembra 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Justa 1, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 (040 639042), Ul. Piccardi 16 (040 633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Justa 1, Milje - Lungomare Venezia 1. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Sv. Justa 1 (040 308982).

SKD TABOR

v nedeljo, 6. novembra 2011, ob 18.00
v Prosvetnem domu na Opčinah

Svetlana Makarovič SAGA O HALLGERD

Nastopata:

Svetlana Makarovič (besedilo)
in Milko Lazar (glasba)

Od ponedeljka, 7., do sobote, 12. novembra 2011

Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (040 543993), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Baiamonti 50 (040 812325).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

SDZ TRS
Slovensko deželno gospodarsko združenje

prireja ob 65. letnici okroglo mizo

VKLJUČEVANJE LOKALNEGA GOSPODARSTVA V REGIJSKE IN GLOBALNE TOKOVE

7. november 2011 ob 18.00
Velika dvorana tržaške Trgovinske zbornice

Vabljeni člani in zainteresirani: zaradi omejenosti sedežev je potrebna predhodna prijava na info@sdgz.it, tel. 040.67248.24-28-12

JAPTI

Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

SERRAMENTI PUNTO RAM

Nove zasteklitve

55% DRŽAVNI PRISPEVEK

PUNTO RAM SERRAMENTI
ul. Colombara di Vignano, 8
Industrijska cona Ospio - Milje (TS)

Razstavno-prodajni salon

V NAŠEM RAZSTAVNO-PRODAJNEM SALONU NAJDETE TUDI:

blindirana vrata in notranja vrata najboljših znamk, zavese za okrasitev vašega doma, komarnike, žaluzije, rolete, tende, sekcijska in dvizna vrata...

OGLEJTE SI NAŠ NOV SHOW ROOM

KAKO DO NAS?

TRGOVINA PUNTO RAM
TRST (UL. FLAVIA)
Ind. c. Ospio - Milje
SLOVENSKE OBČINE
PILAVJE
UL. COLOMBARA DI VIGNANO

+39.040.231611
+39.040.231141
info@punteram.it
www.punteram.it

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3

na predstavitev knjige

POZABLJENI KRAS. OFENZIVE V JESENI 1916

Večera se bodo udeležili

avtorja Mitja Juren in Paolo Pizzamus ter avtor spremne besede k italijanski izdaji Antonio Scrimali.

Začetek ob 20.30

SPDT

1904 - 2004

vabi **v četrtek, 10. novembra**

v razstavno dvorano Zdravne kraške banke na Opčinah - Ul. Ricreatorio 2

na predavanje

INVAZIVKE - zdravju in okolju škodljive tujerodne rastlinske vrste

Gost večera bo ugledni tržaški botanik prof. Livio Poldini

Začetek ob 20.30

TRŽAŠKA KNJIGARNA in MK

vabi **v četrtek, 10. novembra ob 18. uri**

na predstavitev knjige **ROŽMARIN IN ROŽENKRAUT**

Prisotna bosta avtorica **Neva Zaghet** in zgodovinar **Milan Pahor**

TRST - Ul. sv. Frančiška 20

ZADRUGA KD PROSEK-KONTOVEL prireja v petek, 11. novembra, sejem antikvit in rabljenih stvari. Kdor bi se rad udeležil naj se javi na tel. št. 347-9851007 ali 347-8579872 za rezervacijo prostora.

SK DEVIN prireja »Smučarski sejem« v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežina postaja, ki se bo odvijal do 13. novembra: sobote in nedelje od 10.00 do 19.30, ob delavnikih od 16.00 do 19.30.

KRAŠKA PODRUŽNICA DRUŠTVA ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA prireja v sodelovanju s Klubom Kraški dren in Društvom diabetikov Sežana 17. tradicionalno prireditel »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa«, ki je posvečena svetovnemu dnevu srca in bo potekala v ponedeljek, 14. novembra, s pričetkom ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani. V predverju Kosovelovega doma bodo od 15.00 do 17.30 izvajali brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, kisika v periferni krvi, sladkorja in holesterola s svetovanjem.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING - informativno srečanje o tečaju organizira SKD Igo Gruđen v petek, 18. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Nabrežini. Srečanje bo vodila Maša Pregarc.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnje izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petek, 9.00-17.00, tel. 040-635629, biblio@spin.it).

Obvestila

TAI CHI CHUAN - vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitve mišic, povečana gibčnost in boljše koordinacija ter pomirjujoče počutje ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v večnamenskem središču Mitja Čuk, Repentabska 66. Info na tel. 040-212289, info@skladmc.org.

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo odslej vadba ob petkih potekala od 19.15 do 21.15.

KRD DOM BRIŠČIKI prireja kuharski tečaj danes, 6. novembra, od 9. do 13. ure. Tečaj vodi kuhar Matija Ciacchi. Informacije na tel. št.: 347-4434151 (Nadja) in 328-2767663 (Norma) po 16. uri.

TABORNIKI RMV sporočajo, da so se začeli tedenski sestanki. Urniki: Prosek-Kontovel - v KD na Proseku ob sobotah 14.00-15.00, Križ - v KD na Proseku ob sobotah 14.00-15.00; Salež - v društvu Rdeča zvezda za MČ vsako drugo soboto 10.00-11.00, za GG vsako drugo sredo 18.30-19.30, Dolina - v občinski telovadnici S. Klabjan ob sobotah 15.00-16.00, Opčine - v Prosvetnem domu na Opčinah ob sobotah 17.30-18.30, Trst - na Stadionu 1. maja ob sredah 16.00-17.00. Informacije na info@tabornikrmv.it ali 335-5316286 (Veronika).

ŠD KONTOVEL, SDD JAKA ŠTOKA IN TABORNIKI RMV - Družina šumečih borov prireja danes, 6. novembra, 3. Martinov pohod »Po poteh naših ribičev«. Zbirališče ob 9.30 na dvorišču Gospodarskega društva Kontovel. V primeru dežja pohod odpade.

BALET - SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo v novembru pričel baletni tečaj pod vodstvom baletne plesalke in učiteljice baleta Marjetke Kosovac. Namenjen je deklicam v starosti od 4. do 7. leta. Potekal bo ob ponedeljkih in sredah v društvenih prostorih v Nabrežini. Prva vaja bo 7. novembra ob 17.15. Pojasnila in vpis od 12. do 16. ure na tel. 349-6483822 (Mileva), od 17. do 19. ure na tel. 349-3114354 (Liana). Vabljeni vse deklice, ki jih veseli balet.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. Ferluga prireja tudi letos tečaj slovenskega jezika za začetnike in nadaljevalce. Vpisovanje do ponedeljka, 7. novembra. Informacije na tel. št. 040-274995 in 347-5853166 (Ivica).

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 7. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predstavitev knjige »Pozabljeni Kras. Ofenzive v jeseni 1916«. Večera se bodo udeležili avtorja Mitja Juren in Paolo Pizzamus ter avtor spremne besede k italijanski izdaji in dober poznavalec do-

gajanja v 1. svetovni vojni Antonio Scrimali. Začetek ob 20.30.

KMEČKA ZVEZA vabi v Kulturni dom na Proseku v ponedeljek, 7. novembra, na srečanje na temo »Tipični in tradicionalni proizvodi Krasa, njihova zaščita in uporaba v kulinariki«. Govorila bosta Stanislav Renčelj in Vesna Guštin; v sredo, 9. novembra, v društveno gostilno na Proseku na srečanje »Kletarjenje v preteklosti in danes«. Dr. Mario Gregorič se bo pogovarjal z vinarji Andrejem Prašljem, Andrejem Boletom in Stankom Radikonom.

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v ponedeljek, 7. novembra, ob 17. uri na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, prvega v letošnjem sklopu, ki se bo odvijal ob ponedeljkih v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije: Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ODBORNIŠTVO ZA KULTURNE DEJAVNOSTI občine Dolina obvešča, da bodo v ponedeljek, 7. novembra, od 18.00 do 19.30 v občinski knjižnici v Boljuncu na razpolago informacije v zvezi s predvidenimi tečaji angleškega in slovenskega jezika ter informatike. Informacije od 10. do 12. ure na tel. št. 040-3478208 (osebje Ustanove AUŠER).

SKD PRIMOREC vabi na tečaj ustvarjalnega vzoljanja »Makrame, jesensko prepletanje vrvic in čakol«, ki se bo odvijal vsak ponedeljek v mesecu novembru (7., 14., 21. in 28.) od 19. do 21. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Delavnico bo vodila Elda Jercog. Zainteresirani naj se čim prej prijavijo na tel. št. 339-6980193.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - Zveza levice vabi v ponedeljek, 7. novembra, ob 18.30 v Ljudski dom v Podlonjerju na debato »Oktoobrška revolucija včeraj - in danes?«. Sledi družabnost.

ŠIVANJE NOŠ PRI SKD F. PREŠEREN V BOLJUNCU - Po malo daljšem počitku bo prvi ponedeljkov večer 7. novembra ob 20.30 v društveni dvorani (Občinsko gledališče F. Prešeren).

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora v torek, 8. novembra, ob 20. uri na sedežu na Padričah v sejni dvorani Mirka Špacapana.

KRUT vabi v torek, 8. novembra, ob 18. uri na predavanje s dr. med. spec. fiziatrinjo Nadijo Benčič Delfin z naslovom »Kaj lahko storim, da ne padem?« Lepo vabljeni! Informacije: Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 8. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

AŠD MLADINA organizira smučarski nadaljevalni tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj bo potekal vsako sredo, od 9. do 30. novembra, od 16.30 do 18.30. Tel. 347-0473606.

KRUT obvešča, da bo potekal tečaj o preprečevanju urinske inkontinence 9. in 16. novembra. Informacije in vpisovanje: Ul. Cicerone 8, tel. 040 360072.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 9. in 16. novembra: »Tiskanje s krompirjem« in »Risanje v reljefu«; 11. novembra: »Iz praznih vazic«, »Z lesenimi skipalkami«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici, Ul. sv. Frančiška 20, ob 17. uri: sredo, 9. novembra: Pod medvedovim dežnikom; sredo, 30. novembra: Praznično presenečenje. Vabljeni otroci do 3. do 7. leta!

PROJEKT JEZIKLINGUA - niz brezplačnih jezikovnih delavnic namenjenih predšolskim otrokom in njihovim staršem v sredo, 9. novembra, ob 16.30 na sedežu ŠC Melanie Klein, Ul. Cicerone 8. V okviru delavnic bomo obdelali šest različnih tematik s področja otroške nege, igre in prehrane, s pomočjo katerih bomo poglobili znanje slovenskega jezika. Kontaktni naslov: info@jezik-lingua.eu.

SKD PRIMOREC vabi vaščane in prijatelje na ogled posnetkov izletov »Trebče v svet«, ki so jih odborniki priredili v lanske sezoni in predstavitev novih izletov v sredo, 9. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

SLOVENSKA SKUPNOST ZGONIK vabi svoje člane, somišljenike in prijatelje na občni zbor sekcije, ki bo v sredo, 9. novembra, v Zagradec št. 2, ob 20. uri. Prisotna bosta tudi pokrajinski tajnik Peter Močnik in deželni svetnik SSK Igor Gabrovec.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, ZTT IN MLADIKA vabijo v sredo, 9. novembra, v Tržaško knjigarno na Kavov s knjigo... s presenečenjem. Začetek ob 10. uri.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 10. novembra, ob 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 11. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 12. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priloži, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org.

SPDT vabi na predavanje uglednega tržaškega botanika, prof. Livija Poldinija na temo Invaživke - zdravju in okolju škodljive tujerodne rastlinske vrste. Predavanje bo v četrtek, 10. novembra, ob 20.30 v Razstavni dvorani Zdravne kraške banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV ONLUS priredi v četrtek, 10. novembra, ob 17.00 v dvorani Baroncini Zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje na temo Bolečine v prsnem košu sladkornega bolnika. Predaval bo kardiolog Zdravstvene enote št. 1 dr. Giorgio Faganello. Vabljeni so vsi!

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 11. novembra, ob 18. uri potopisno predavanje, ki ga je pripravila Biserka Cesar: »Etiopija... 13 mesecev sonca«, v Baru (Razdrto); ob 20. uri nočni pohod ob polni luni na Nanos, izpred Bara. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti. Odvija se vsak petek, ki je najbližji polni luni, po potopisnem predavanju.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS vabi proseške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo »2. Pokušnje vin«, ki bo v petek, 11. novembra, na dvorišču rajonskega sveta. Kdor bi rad razstavljal, naj se javi v tajništvo do 4. novembra na tel. št. 040-225956.

JUS OPČINE obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošelj za letošnje sečnje vsak torek do 22. novembra, od 18.30 do 19.30 na upravnem sedežu v Proseški ulici 71.

MLADIKA - ZTT - Tržaška knjigarna vabi na »kavo s knjigo... na knjižnem sejmu« v Ljubljano v sredo, 23. novembra, ob 11. uri. Prijave za organizirani obisk sprejema Tržaška knjigarna v Ul. sv. Frančiška 20.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da zbira gradivo za občinski časopis, ki bo izšel v decembru. Razne dopise, članke, fotografije i.p. lahko predstavite v občinskem tajništvu do 25. novembra.

† Zapustila nas je naša draga

Danica Zaccaria vd. Simoneta

Žalostno vest sporočajo

snahi Ivanka in Milena, vnuki Adam, Jasna, David in Irina, pravnuki Špela, Mihael, Janez, Irena, Lucija, Anastazija in Martin, sestra Julka in brat Ivan z družinama

Pogreb bo v četrtek, 10. novembra, ob 13.00 iz ulice Costalunga v zgoniško cerkev.

Zgonik, 6. novembra 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

† Zapustila nas je naša draga

Marija Ščuka Kerže

Žalostno vest sporočajo

mož Dušan, sin Ivo s Tadejo, vnuki Krištof, Urban in Tomaž ter brat Zorko z Novelo

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 7. novembra, od 9.00 do 10.30 v mrliški vežici v ulici Costalunga. Ob 10.45 bo sv. maša v cerkvi pri Sv. Jakobu.

Trst, Slovenska Bistrica, 6. novembra 2011

Ob smrti drage Učke Ščuka - Kerže izrekamo družini iskreno sožalje Alenka, Marko in Milica Kravos z družinama

S svetlim in hvaležnim spominom na drago Učko iz srca sočustvujemo z Dušanom, Ivom in njunimi najdražjimi.

Maja in Saša, Kristina, Adam in Verica, Tomaž in Matejček

Ob težki izgubi drage Učke izrekava srčno sožalje Dušanu in Ivotu ter družini

Živka in Dani

Ob vsakoletnem srečanju bo en stol sameal. Pogrešali te bomo.

Družini izrekamo iskreno sožalje. Sošolci realne gimnazije

Užaloščeni ob smrti dragocene sodelavke in požrtvovalne sodelavke v vodstvu ZCPZ ter organistke

v cerkvi pri sv. Vincenciju v Trstu prof. Marije Ščuka Kerže izrekamo možu Dušanu, sinu Ivu z družino ter bratu Zorko in ostalim sorodnikom globoko občuteno sožalje.

Odbor Zveze cerkvenih pevskih zborov

Pri Sv. Vincenciju so orgle utihnile, ker Bog je hotel Učko pri Svojih orglah.

Preljubljeni Učki v spomin bomo peli naprej, svojem pa iskreno sožalje,

pevci in župljani

† Zapustila nas je naša draga

Silvestra Skabar vd. Malalan

Žalostno vest sporočata

hči Lidia in sin Peter z družinama

Pogreb bo v torek, 8. novembra, ob 12.30 iz ulice Costalunga v cerkev sv. Jerneja na Opčinah. Namesto cvetja darujte v dobrodelnostne namene.

Opčine, 6. novembra 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob smrti drage mame Silvestre izrekamo Petru in svojem iskreno sožalje.

MoPZ Kraški dom

ZAHVALA

Nadja Coloni por. Schiraldi

Zahvaljujemo se vsem, ki ste na katerikoli način počastili njen spomin in nam bili ob strani v tem žalostnem trenutku.

Družina

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Umrla je

Neva Lukeš novinarka in aktivistka NOB

Iskrena hvala za občuteno slovo, posebej govornikoma Milanu Pahorju in Edvinu Švabu, številnim prijateljem, soročcem, predstavnikom društev ter sodelavcem Radia Koper in Primorskega dnevnika.

Hčerka Neva Pahor z družino

Renče, 6. novembra 2011

TFS STU LEDI vabi v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu **NA VEČERA**

Čez tri gore, čez tri dole...

V soboto, 12. novembra, ob 20.30	V nedeljo, 13. novembra, ob 17.00
Pevski večer	Folklor s plesom in glasbo
Sodelujejo: Mešani pevski zbor HRAST iz Doberdoba <i>dirigent Hilarij Lavrenčič</i>	Sodelujejo: Otroška folklorna skupina nemške manjšine v Karniji IS GULDANA PEARL (Zlati medvedek) iz Timaua
Mešani pevski zbor VOCI DI PARMA iz Parme <i>dirigent Alessandro Remigio</i>	Folklorna skupina KTD MOŠČANCI iz Moščancev (Prekmurje)
Ženska pevska skupina STU LEDI <i>umetniški vodja Katja Lavrenčič</i>	Istrska glasbena skupina VRUJA
	Tržaška folklorna skupina STU LEDI

Vljudo vabljeni!

Goriški prostor

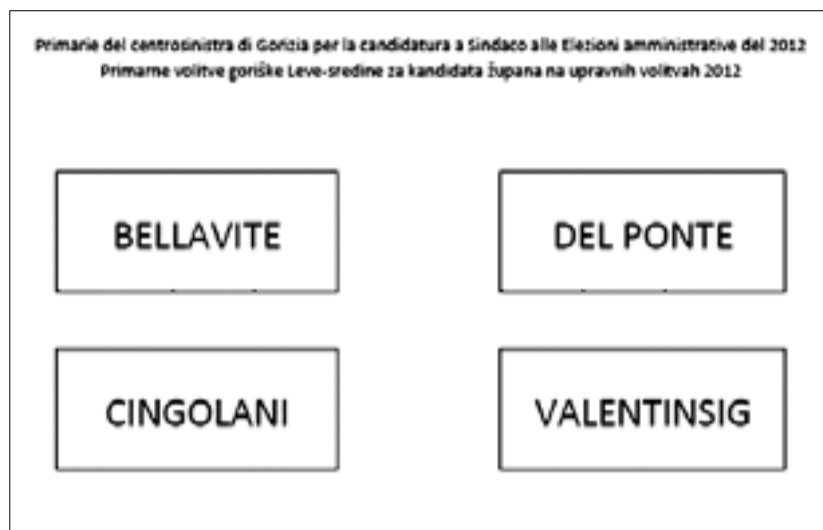
Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Primarne volitve od 8. do 20. ure v telovadnici UGG na Trgu Battisti

Leva sredina danes izbira svojega županskega kandidata

V igri Bellavite, Del Ponte, Cingolani in Valentinsig - Glasujejo lahko tudi 16-letniki

Fac-simile dvojezične glasovnice za izbiro županskega kandidata

Štirje kandidati, ki se potegujejo, da bi postali županski kandidat leve sredine v Gorici, so včeraj še ves dan s somišljeniki delili informativno gradivo o lastnih programih in prepričevali goriške občane, naj danes sodelujejo na primarnih volitvah. Četudi so prave volitve še razmeroma daleč in najbrž tudi zaradi tega v začetnem delu kampanje ni bilo občutiti prave predvolilne mrzlice, smo v zadnjih dneh opazili intenzivnejšo propagando in prepričevalno prizadevanje v dve smeri. Po eni strani so kandidati složno vabili občane, naj se poslužijo glasovalne pravice in s tem prispevajo, da bo kandidat leve sredine, kdorkoli bo izbran, toliko močnejši na odločilni volilni preizkušnji na pomlad. Po drugi strani pa je seveda vsak kandidat skušal prepričati volivce, da je on prava izbira tako zaradi osebnih lastnosti kot tudi po kvaliteti programskih predlogov.

Danes bodo besedo imeli volivci, tisti pač, ki se bodo primarnih volitev udeležili. Na glasovnici bodo izbirali med štirimi imeni, po sledečem vrstnem redu (kot vidimo na gornji reprodukciji glasovnice): Bellavite, Del Ponte, Cingolani, Valentinsig. Kandidati nastopajo brez strankarskih oznak, saj tokrat ne gre za tekmovanje med listami za pridobitev večje politične teže temveč za izbiro najbolj prepričljivega županskega kandidata celotne levosredinske koalicije.

Stranke so seveda dale svoje napotke. Andrea Bellaviteja je predlagal

Forum za Gorico, pravzaprav politično gibanje in ne stranka, podprla pa ga je tudi Združena levica. Paola Del Ponteja je predlagala Levica ekologija in svoboda, Giuseppeja Cingolanija je predlagala Demokratska stranka, podprla pa ga je še Slovenska skupnost, Maura Valentinsiga pa Italija vrednot. Vseh šest strank oz. gibanj vabi somišljenike in vse, ki si želijo, da bi v Gorici zavel nov politični veter, naj izberejo najboljšega in so se vnaprej obvezale, da ga bodo složno podpirale.

Glasovanje bo samo danes od 8. do 20. ure v telovadnici UGG na Trgu Battisti. Glasujejo lahko vsi goriški občani, ki so dopolnili 16. leto, torej tudi starejši mladoletniki, ki sicer na pravih volitvah še ne morejo glasovati. Glasovalno pravico imajo tudi tujci, če imajo redno bivališče v Gorici. Volivci morajo pokazati veljavni osebni dokument in vplačati simbolični znesek 1 evra kot prispevek za križne stroške.

Deset članski organizacijski odbor, ki ga sestavljajo aktivisti vseh komponent koalicije in mu predseduje Marco Rossi, je dal natisniti 2.500 glasovnic. Med glasovanjem se jim bo pridružilo še 24 prostovoljcev, ki bodo skrbeli za obveznosti na volišču. S štetjem glasov bo organizacijski odbor začel takoj po koncu glasovanja, njegov izid pa naj bi razglasil okrog 23. ure, ko bo končno znano, kdo bo skupni županski kandidat leve sredine.

Andrea Bellavite BUMBACA

Paolo Del Ponte BUMBACA

Giuseppe Cingolani BUMBACA

Mauro Valentinsig BUMBACA

LJUDSKO ŠTETJE Izteka se čas za oddajo

Tudi na Goriškem so občine dale na razpolago zbirne točke oz. urade, kjer nudijo brezplačno pomoč pri izpolnjevanju popisne ljudskega štetja. Občani lahko dobijo informacije tudi po telefonu na brezplačni številki državnega statističnega zavoda ISTAT (tel. 800-069701). V Gorici je zbirni center urejen v pritličju občinske palače in je odprt od ponedeljka

do četrтка med 9. uro in 17.30, ob petkih in sobotah med 9. uro in 12.30 (tel. 0481-383690-691-692, tudi v slovenščini in furlanščini). V Tržiču je informativni urad v Ulici S. Ambrogio 60 (tel. 0481-494499). Pole se lahko izpolnijo in oddajo preko spleta, papirnate različice pa osebno v poštini uradih ali v občinskih zbirnih centrih. Rok za oddajo pole je odvisen od števila prebivalcev v občini; po 20. novembru bodo popisovalci začeli obiskovati domove tistih, ki je še niso oddali.

GORICA - Volitve

Roberto Collini se vrača v igro?

Osebnostim, kakršna je Roberto Collini, naj se omogoči, da kandidirajo za goriškega župana. Tako se glasi jedro dokumenta, ki sicer ni še uradno prišel v javnost, a ga je podpisalo 250 goriških občanov. Njegov namen je ponovno odpreti igre v levosredinskem taboru, saj podpisniki svoj poziv naslavljajo na politične sile leve sredine v Gorici, v pokrajini in na deželi. Želja skupine Goričanov, da bi se Collini spustil v volilno tekmo, je očitno tlela tudi potem, ko je kazalo, da je direktor deželnega sedeža RAI naredil korak nazaj, ker ga stranke mestne leve sredine niso sprejele odprtih rok kot odrešenika in so vztrajale pri primarnih volitvah. Zato lahko pričakujemo, da bo pred občinskimi volitvami prihodnjega leta politična debata še vroča. Seveda pa ni naključje, da je vest o podpori Colliniju pricurjela v javnost danes, ko šest strank leve sredine na primarnih volitvah izbira svojega kandidata.

Županska (samo)kandidatura novinarja Roberta Collinija je politične vode razburkala na začetku septembra, ko je z njo prišel na dan italijanski krajevni dnevnik. Takoj je spravila v zadrego goriško levo sredino in povzročila nemalo slabe krvi v odnosih med mestnimi ter pokrajinskimi in deželnimi predstavniki Demokratske stranke (DS). »Podpirati kandidata, ki združuje stranko, a bo na koncu poražen, je napaka,« je tedaj izjavil Franco Brussa, deželni svetnik DS. Nanašal se je na goriškega kandidata DS, s kritiko pa je cilj na deželno tajnico lastne stranke Deboro Serracchiani. Brussa - kakor tudi Giorgio Brandolin - ni prikrival, da bi v vlogi županskega kandidata najraje videl Collinija. Tako kot onadva se za Collinija sedaj ogreva 250 goriških občanov, predstavnikov civilne družbe, ki niso aktivno vključeni v politiko, a je njihovo ime lahko jamstvo za široko podporo. Spoštujemo izbire strank, a mora Gorica danes računati na nove in verodostojne osebe, ki bodo s svojo osebnostjo in poklicno izkušnostjo sposobne zastopati na najboljši možen način interese goriške skupnosti, trdijo. Zanje je Collini priložnost, ki bi jo bilo škoda zapraviti. (ide)

Roberto Collini

GORICA - Večja občutljivost pri mladih podjetnikih

Glede slovenščine v javnosti lahko največ naredimo sami

Ob različnih priložnostih ugotovljamo, da za uveljavljanje sicer zakonsko priznanih jezikovnih pravic lahko največ naredimo sami. Že med krajšim sprejedom po (goriških) mestnih ulicah lahko opazimo, da slovenščina postopoma pridobiva enakovredno mesto tudi na tablah trgovin, odvetniških pisarn, svetovalnih servisov, zdravniških ambulant itd. Spodbudna je zlasti ugotovitev, da so za

takšno odločitvijo predvsem mladi in mlajši podjetniki, medtem ko imamo včasih občutek, da se starejših še zmeraj drži nekakšna, sicer navzven nevidna, senca preteklosti. Samo sklicevanje na večjezičnost in večkulturnost ne zadostuje, saj bi se to moralo odražati tudi na področju vidnega vsakdanjega komuniciranja. Tu pa nam še najbolj popolni zakonski okvirji ne pomagajo, če mirno

sprejemamo nekakšen status quo. Na srečo se zlasti mlajši odločajo drugače. To dokazujeta tudi gornja posnetka.

Naše bralce pozivamo, da nam pošiljajo v uredništvo sorodne posnetke, ki jih bodo morebiti zasledili na javnih mestih, zato da bomo z njimi dokazovali, da se javno komuniciranje tudi v slovenščini uveljavlja in da glede tega lahko največ naredijo predvsem posamezniki.

TRŽIČ - Občina v težavah

Za tržnico ni kupca

Brez prodaje ne bo denarja za prenovo županstva

Tržiški občini je včeraj spodletel že peti poskus prodaje tržnice v Ul. Resistenza. Čeprav je od prejšnjega poskusa znižala ceno za 10%, od 3,810 na 3,429 milijona evrov, se ni javil noben kupec. Zdaj bodo morali odločiti, ali naj vztrajajo s še 10-odstotnim znižanjem cene, ali naj poskusijo drugo pot, ki se je že obnesla pri gradnji parkirišča v Ul. Giacich (prav jutri bo na njem stopil v veljavno režim plačevanja parkirin), ko so podjetju v zameno za dela odstopili dve drugi nepremičnini.

Problem tržnice pa je v času krize nepremičninskega trga težje rešljiv. Objekt, ki je sad izbir izpred 30 let in še finančno bremeni današnjo upravo, je namenjen konzorciju trgovskih obratov. Kupci bi morali poleg nakupa investirati še v premo in ureditev prostorov. Občina ima težave tudi s prodajo druge stavbe v Ul. Manzoni (ponudba za 274 tisoč evrov zapade v četrtek). Računali so, da bodo od prodaj dobili 4,1 milijona evrov, ki so še potrebni za prenovo županstva na Trgu republike. Za 6 milijonov vreden posej že imajo le 2 milijona deželnega prispevka.

Kulturni center
Lojze Bratuž
Dekanija Štandrez
Skupnost družin
Sončnica
vljudno vabijo

na predavanje
ZA UTRJEVANJE DUHA

POT K BOGU
PREKO GORA

Predavateljica
prof. Marija Štremfelj

Kulturni center Lojze Bratuž
četrtek, 10. novembra 2011
ob 20.30

JAZBINE - Pogovor z Alešem Komjancem s Kebrišču

Oljčnega olja bo letos nekaj manj, kakovost pa vrhunška

Na kmetiji oskrbujejo okrog dva hektarja oljčnikov - Od lani uporabljajo lastno torklo

Te dni se v Brdih zaključuje obiranje oljk. Če vreme le ne bo preveč muhasto, bodo pridelek pripravili in predelali do sredine meseca. Kakovost bo dobra, količinsko pa bo pridelek manjši, ugotavljajo pridelovalci oljk v Brdih, kjer je oljčnikov iz leta v leto več. Pri Komjančevih na Kebrišču, v števerjanski občini, tam, kjer se briški griči uravnajo v Prevalo, se s pridelovanjem oljk ukvarjajo že vsaj dve desetletji. Danes imajo zasajenih okrog tisoč dreves na približno dveh hektarjih površin. V števerjanu in tudi na Goriškem so med prvimi pridelovalci. Po količini in kakovosti. Slednje potrjuje tudi osvojeno prvo mesto na letošnjem ocenjevanju v kraju Oleis - ime kraja povezujejo prav z gojenjem oljk v preteklosti - blizu znane opatije Rožac. Visoko priznanje - v oceno je bilo predloženih 23 vzorcev - in čas spravila pridelka sta bila spodbuda za obisk na Kebrišču in za pogovor z Alešem Komjancem, ki skupaj s sinovi upravlja kmetijo, kjer poleg pridelovanja vina, vse več pozornosti in sredstev vlagajo tudi v pridelovanje oljčnega olja.

Površine v Brdih, zasajene z oljkami se vsako leto povečujejo. Kdaj ste se začeli na vaši kmetiji preusmerjati?

Načrtno in intenzivno delamo dobrih deset let. Nekako poskusno, bolj iz veselja in radovednosti, sem se ukvarjal že prej in k temu me je posredno napotil stric Ivo, zdravnik v kraju Malcesine, ki je ob vsakem obisku prinesel tudi nekaj oljčnega olja z območja Gardskega jezera in občasno tudi sadike. Odločilna za dokončno gospodarsko usmeritev je bila promocijska dejavnost deželne ustanove za razvoj kmetijstva. In tako se je pravzaprav začelo. Danes v to področje sili kriza vinogradništva.

So Brda primerna za pridelavo oljk?

Zagotovo so, vendar pa je treba biti zelo pazljivi pri izbiri lege in tudi vrste oljk. Podobno kot pri urejanju vinogradov je treba upoštevati nasvete strokovnjakov.

Je briško deviško oljčno olje boljše od olja, pridelanega na Krasu?

Isto vprašanje bi lahko postavili glede vina. Težko je vzporejati, saj na končni pridelek vpliva vrsta dejavnikov, od sestave tal, lege, mikroklimatskih pogojev do postopka pridelave in predelave. Predelava je še posebej pomembna. Briško olje ima pač posebne značilnosti. Tako kot briška vina.

Lani ste nabavili novo torklo, ki omogoča hitro in kakovostno predelavo oliv. To je edina tovrstna naprava v števerjanski občini in menda na Goriškem.

Še pred leti so pridelovalci oljke vozili na stiškanje v Veneto, potem na Tržaško. Pred leti smo se na naši kmetiji posluževali obrtniški in v glavnem doma izdelane in preurejene naprave. S povečevanjem količine in s prizadevanji za čim višjo kakovost pa smo se odločili za nabavo nove naprave. V bistvu je to povsem avtomatski stroj, sestavljen iz treh delov. V prvem se oljke ločijo od listov

in operejo, v drugem se zmeljejo in masa dekantira, tretji del pa je stiskalnica oziroma ločevanje olja od tropin. Vse poteka avtomatsko. Zmogljivost je do 200 kilogramov oljk na uro. Ne vem, če je torkla pravi izraz.

Kako potekata obiranje in predelava?

Ob tolikšni površini nasadov bi bilo težko obirati ročno, saj bi potrebovali veliko, veliko pridnih rok. Nekaj že poberejo na ta način, v glavnem pa gre strojno. Predelujemo sproti, kar je zelo pomembno za kakovost. Te dni stiskamo dvakrat na dan. Opolodne, kar naberemo zjutraj, in zvečer. Paziti je treba seveda na pravo stopnjo zrelosti.

Vaša blagovna znamka je »Oče aš« - briško olje deviško. Na nalepkah je tudi besedilo v slovenščini. Menda je bila izbira imena čisto naključna?

Naključna res, vendar tesno povezana z našo družino. Oče Aleš, to sem jaz, je za vnukinjo Mikol bilo pretežno izgovoriti in tako sem postal »Oče aš«.

Vemo za težave v vinogradništvu. Vemo tudi, da je na tržišču zelo pestra ponudba olja. Kako se prebijate?

Doslej smo veliko vlagali v proizvodnjo, kar pa še ni dovolj, saj je treba pridelek tudi prodati. Mislim, da bo treba na tem področju narediti več in poskušati vplivati na način razmišljanja ljudi - potrošnikov. Treba je delati v smeri ozaveščanja. Vsa oljčna olja, tudi tista, ki jih ponujajo v trgovinah, le niso in ne morejo biti enako kakovostna. Če te to ocenjujemo na osnovi velikega razpona cen. Še zmeraj premalo vemo, kako oljčno olje uporabljati za zdravo prehranjevanje.

Aleš Komjanc ob lastni sodobni stiskalnici

FOTO V.K.

V oljčnikih imate najbrž različne sorte?

Ker smo nasade urejali v različnih obdobjih, imamo precej različne vrste, pri belih prevladujejo tri do štiri vrste in te posebej predelujemo. Prav tako pri črnih.

Polovico letošnjega pridelka ste spravili. Tja do sredine novembra, najkasneje pa do konca meseca bo pridelek v sodih. Kakšno bo olje letnik 2011?

Odlično, če sodim po tem, kar smo do zdaj stisnili. Po količini bo pridelek nekoliko manjši. Sicer velja za olje podobno kakor

za vino. Mora namreč dozoreti. Prelado je lahko neprijetnega okusa, prestaro pa naravnost zopno. Čež kakšen mesec bo oцена bolj objektivna.

Poleg vina je mogoče že ustekleničeno olje tudi kupiti na vaši kmetiji?

Imamo v prodaji že tudi letošnje olje - potrebno je sicer zorenja -, imamo pa tudi lansko in to v pestri izbiri glede sort. Obiskovalcem bom z veseljem, še kaka dva tedna, do konca spravila, tudi pokazal, kako deluje naša torkla.

V.K.

ŠTEVERJAN - Na Martinovo odprtje pri Vogričevih

Na kmetiji uredili prostore za degustacijo lastnih vin

Kmetija Ivana Vogriča v Klancu 16, v Ušju - kakor pravijo domačini kraju -, odpira sedež za degustacijo vin.

Kmetijo Vogrič sta pred prvo svetovno vojno obdelovala Ivan Gravnar in žena Karolina Rožič, po rodu iz Valerišča. Lastnici zemlje sta tedaj bili občina in cerkev. Družina Gravnar ni imela otrok, zato je Karolina zaposlila brata Jožeta, ki je imel številčno družino, naj ji da v oskrbo hčer Marico, staro osem let. Brat je na to pristal. Leta 1932 se je Marica omožila s sosedom Antonom Vogričem; v zakonu so se jima rodili štiri sinovi in ena hči. Pri hiši je tako bilo kar devet družinskih članov. Leta 1949 so Vogričevi kupili malo kmetijo, ki je bila zraven njihove domačije in last posestnikov Fabris. Dela je bilo sedaj še več in trajalo je od zore do mraka. Leta 1959 so odkupili še kmetijo, ki so jo toliko let že

obdelovali. Posest se je tedaj razširila za približno 15 hektarjev. Po smrti očeta Antona je za kmetijo skrbel starejši sin Lucijan z ženo Venerando, ki sta uredila 11 hektarjev vinogradov. Medtem je Lucijanov sin Ivan postal diplomiran enolog in je pred nedavnim prevzel kmetijo z ženo Katjo. Naslednja sta se odločila, da bosta kupcem vin poleg ogleda kleti omogočila tudi degustacijo lastnega pridelka. V ta namen sta lepo uredila stavbo, ki stoji nad vinogradi in ponuja izjemen pogled na vinorodna Brda. Na Martinovo, ko Brici »krstijo« mošt, bo odprtje prostorov za degustacijo vin. Slavnostni trak pri vходу bo prerezala babica Marica Rožič, ki bo v kratkem slavila 98. rojstni dan. Na kmetiji Vogrič vabijo prijatelje in znanke, da se jim za to praznično priložnost pridružijo, in sicer v petek, 11.11.2011, ob 11. uri in 11 minut. (sr)

Ivan Vogrič in žena Katja

OSLAVJE - Stojana in Milan Gravner z Borjača

»Zlata« zakonca sta najprej opravila s trgatvijo, šele nato sta praznovala

Slavljenca na praznovanju

V dneh po trgatvi je bilo na Borjaču na Oslavju veselo. Zakonca Stojana in Milan Gravner sta v krogu ožjega sorodstva praznovala zlato poroko. Obletnica je sicer bila že 16. septembra, vendar sta slavljenca sklenila, da najprej opravita s trgatvijo, šele nato pa pripravita praznik.

Stojana Lazar je po rodu z Banjšic, a je od otroštva živela pri sorodnikih v Štmarju, Milan Gravner pa je čistokrven Oslavec. V zakon sta stopila v štmarjski cerkvi 16. septembra 1961. Nista pa bila sama, kajti istega dne sta se na istem mestu vzela tudi zdravka Sfligoj in Milko Klanjšček, ki sta si dom uredila le lučaj od Gravnerjevih; oba sta danes že pokojna. Kot sta nam povedala slavljenca, so zaradi dvojne poroke prijatelji in sovaščani tradicionalni »porton« postavili kar ob

vrodu v zaselek, na Borjaču oz. Lenzuolo bianco, kakor se glasi uradni naziv za ta predel gornjega Oslavja. Četverica se je skupaj odpravila tudi na poročno potovanje: z znamenito »giardinetto« so se odpeljali na nekajdnevni obisk Ljubljane. Tudi kasneje sta bili družini zelo povezani in sta si v potrebi pomagali. V družini Gravnerjevih sta se rodila sin Silvan in hči Vida, Stojana in Milan pa sta tudi dvakrat dedka. Kot zanimivost naj navedemo, da sta pred nekaj meseci zlato poroko slavili tudi Milanovi sestri, Danica in Erminija. Leto 1961 je bilo pri Gravnerjih kar razgibano.

Stojana in Milan se zahvalujeta vsem za lepo praznovanje, sosedom pa obljubljata še veliko živahnih dni, tako da na oslavskem Borjaču ne bo nikomur dolgčas. (vip)

Danes slavje na Vrhu

Danes ob 17.30 bo v središču Danica na Vrhu slovesnost v organizaciji vaške sekcije VZPI-ANPI. Člana sekcije Ljudmila Cotič in Franc Grilj sta pred kratkim praznovala visok življenjski jubilej - 90 let. Ljudmila Cotič je v gibanje proti fašizmu in nacizmu vstopila že pred razpadom Italije in v njem aktivno sodelovala vse do konca vojne. Franc Grilj pa je bil borec Kosovelove brigade. Udeležil se je številnih bojev proti nemškemu okupatorju po Sloveniji vse do 1. maja 1945, ko je Kosovelova brigada zmagovito vstopila v Trst. Na večeru, ki jima bo posvečen, bosta s partizansko pesmijo nastopila ženska vokalna skupina Danica z Vrha in moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba.

S »krti« v Kraljico Krasa

Kraški krti bodo danes od 9. ure dalje omogočili obisk Kraljice Krasa na Vrhu; udeležencem (od 5. leta starosti) svetujejo gumijaste škornje in primerna oblačila. V jarmarski koči bodo na ogled fotografska razstava o speleologiji in video-projkcije o najbolj znamenitih jamah v deželi FJK. Možen bo tudi obisk topovskih kavern in vojaških rovov, poleg tega bodo prikazali jarmarsko tehniko spuščanja in plezanja po vrvi. Ponudili bodo tudi kosilo.

Po mačjih pravljicnih poteh

Srečanja po mačjih pravljicnih poteh se nadaljujejo s četrto pravljico, ki bo jutri ob 18. uri v Feiglovi knjižnici v Gorici. Martina Šolc in muca Lina bosta z otroki odpovali v Afriko na odkrivanje neznanih ljudskih pravljic. Otroke bo pričakalo presenečenje: Martina in Lina si bosta zamenjali vloge.

Izlet in degustacija na Gradini

V okviru Okusov Krasa bosta danes v centru Gradina ekukurzija in degustacija v organizaciji zadruga Rogos. Zbirališče bo ob 10. uri na parkirišču ob Doberdobskem jezeru; prijave sprejemajo na tel. 333-4056800. Na Gradini bo danes ob 11. uri tudi predstavitev knjige Paola Varrialeja »Gli assi italiani della Grande guerra«.

O parku na tržiškem Krasu

V občinski knjižnici v Trziču bo jutri ob 17. uri javni posvet na temo občinskega parka na tržiškem Krasu. Ob mestnih upraviteljih bodo besedo imeli načrtovalec, naturalist in geolog; zaključke bodo potegnili ob 19. uri.

Poklon Luchinu Viscontiju

Goriška delegacija okolskega sklada FAI prireja poklon režiserju Luchinu Viscontiju. Začel se bo jutri ob 17. uri, ko bo v konferenčni dvorani univerzitetnega kompleksa v Ulici sv. Klare v Gorici predavanje na temo avtorske glasbe v Viscontijevem življenju in delu; predavala bo Anna Gastel, režiserjeva nečakinja. V nadaljevanju bodo 14., 21. in 28. novembra ob 17. uri vrteli v Kinemaxu Viscontijeve filme.

Ruski glasbeniki v Novi Gorici

V novogoriškem Kulturnem domu bo jutri ob 20.15 drugi koncert v letošnji abonmaji sezoni. Nastopil bo Državni simfonični orkester mesta Voronež iz Rusije s skladbami Glinke, Borodina in Čajkovskega. (nn)

GORICA - Planinci
Razstava »Življenje pod Triglavom« in projekcija »Sfinge«

»Življenje pod Triglavom« je naslov potujoče fotografske dokumentarne razstave, ki sta jo pripravila Planinska zveza Slovenije in Slovenski planinski muzej iz Mojstrane, ki bo 18. novembra, prispela v Gorico. Do nedavnega je bila razstava v Trstu, zdaj pa bo približno dva tedna na ogled na Reki. Naslednja postaja bo Gorica, kjer pri pobudi sodeluje Slovensko planinsko društvo, zatem pa je predviden še skok na Koroško in morda še kam.

Premične panoje bodo postavili v slovenskem višješkem centru v Puccinijevi ulici. Sočasno z otvoritvijo razstave bodo predvajali tudi igrani film »Sfinga«, ki pripoveduje o alpinističnem osvajanju triglavske severne stene in ki je bil na nedavnem festivalu v Portorožu zelo dobro sprejet. Razstava bo predvidoma na ogled dva tedna.

ŠTANDREŽ - Debatni večer SKGZ in ZSKD z lastnim članstvom

Pripravimo se na nove izzive, preden bo kriza udarila po nas

Udeleženci kritični do SSO, ker zavira sodelovanje in zagovarja nevzdržni status quo

Finančna kriza je zajela ves svet in ne moremo si delati utvar, da ne bo prizadela tudi našo manjšino. Težav bo več, sredstev manj. Zato se moramo Slovenci v Italiji opremiti, izbrati prioritete, racionalizirati stroške, skratka pripraviti celovit program kljubovanja težjim razmeram, ki nas čakajo. In kdo lahko to naredi, če ne obe krovni organizaciji?

V teh stavkih so strnjena osnovna izhodišča odprtega debatnega večera, ki sta ga SKGZ in ZSKD priredili predsednici v domu Andreja Budala v Štandrežu. Uvedel ga je pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič in takoj opozoril na prvo veliko težavo. »Tudi na spodbudo ministra za Slovence v svetu Boštjana Žekša smo skupaj s SSO ustanovili 6-člansko komisijo, ki naj bi izdelala predloge za racionalizacijo. Predsednik SSO-ja Drago Štoka ocenjuje, da komisija "dobro dela", preprosta resnica pa je, da se komisija že 4 mesece ni več sestala.«

Potreben je torej premik z mrtve točke in v ta namen sta zvezi spodbudili razpravo z lastnimi člani, da bi se dogovorili, kako postopati spričo zaviranja druge krovne organizacije. V uvodu je Semolič spomnil na debatni večer z mladimi, ki so ga teden prej priredili v istih prostorih in s katerega je izšlo troje ugotovitev: polemike v manjšini so mladim v veliki meri nerazumljive, pričakuje večje sodelovanje predvsem pa pogled v bodočnost, da se tudi njim zagotovi neko perspektivo. »Do neke mere smo se tudi v manjšini našli napake voditeljev italijanske politike, ki gledajo na lastno kratkoročno korist in ne na bodočnost,« je ocenil Semolič, ki meni, da ne smemo čakati križem rok, da nam bodo drugi s krčenjem sredstev krojili bodočnost temveč se moramo pravočasno pripraviti na vse možne scenarije, tudi negativne, ki so danes žal najbolj verjetni.

»SKGZ noče ojačevati konfliktov, želimo si sodelovanja, ki smo ga vselej spodbujali, smo pa tudi realisti in pripravljeno iti naprej sami, dokler z druge strani ne bo odziva.«

Njegovo izvajanje je dopolnila predsednica ZSKD Vesna Tomsič, ki je ugotovila, da se konflikti z vrha žal prenašajo tudi na lokalne stvarnosti. Omenila je spodbude k sodelovanju med družini, na primer na Vrhu ali v Števerjanu, ki so bile sistematično zavrnjene, težavno dogovarjanje celo za skupno proslavljanje dneva kulture, brezbriznost ene strani do skupnih ustanov in ohranjanje dvojniki s kričečim primerom podvajanja glasbenih šol v Gorici. »Gledano od zunanaj se dogajanje v manjšini zdi absurdno. Zlasti mladi ne razumejo delitev in dvojniki.« Edina možna razlaga, je pristavila, je v tem, da SSO in njegove članice, čeprav to zanikajo, delujejo v bistvu kot podaljšana roka SSK in vnašajo v kulturno in društveno sfero delitve iz strankarske dimenzije. »Kljub temu pa se moramo zavzemati za sodelovanje in se vprašati, če in kako je mogoče dialog z nekom, ki ga zavrača,« je zaključila.

V razpravi so razni člani prispevali še dodatne ugotovitve o potrebi po premoščanju konfliktov in vzrokih zdajšnjih težav. Več članov je opozorilo na problem močne strankarske pogojenosti SSO, ki

naj bi bila ena glavnih zavor za sodelovanje. Drugi razlog pa so evidencialni v pomankanju interesa do dialoga na tisti strani, ki kljub manjšemu obsegu organiziranosti prejema enako količino sredstev kot druga.

V debato je posegel tudi deželni predsednik Rudi Pavšič in obnovil poskuse sodelovanja, »ki so v zadnjih 15 letih prišli vselej z naše strani« in posledično razočaranje zaradi neodzivnosti druge krovne zveze. Programska konferenca je bila izjemen napor, 120 ljudi je poldrugo leto pripravljalo zaključke, nazadnje pa je SSO rekel ne njihovemu izvajanju. Na enak ne sta naletela predloga o Zvezi Slovencev - skupni krovni organizaciji in predlog manjšinskega parlamenta, ki bi zajel vse izvoljene predstavnike in priznana društva ter organizacije. To so dejstva, ki jih

POSVET Evropska integracija Balkana

Združenje Aperta/mente je včeraj priredilo zanimiv akademski posvet o perspektivah evropske integracije balkanskih držav. Uvedel ga je ravnatelj diplomske smeri za mednarodne in diplomatske vede Pier Giorgio Gabassi, ki je tudi zaradi prisotnosti omenjene fakultete podčrtal vlogo Gorice kot okna v balkanski svet. Opozoril pa je na še neizkoriščen potencial konferenčnega centra in izrazil željo, da bi kmalu postal prizorišče mednarodnih konferenc, za katere je bil mišljen.

Novinar Mauro Manzin je orisal predvolilno vzdušje v Sloveniji in Hrvaški. Obe sta dejansko že integrirani v EU. Profesor Armando Pittasio je predstavil zbornik, ki iz raznih zornih kotov prikazuje stvarnost držav naslednic Jugoslavije in Albanijo v obdobju 1991-2011. Sodelovali so še akademiki oz. raziskovalci na področju mednarodnih zadev Michele Comelli, Silverio Ianniello, Cosimo Risi in Georg Meyr in prikazali svoje poglede na stanje in možen razvoj dogajanja v balkanskem svetu. Srbija ima že začrtano pot v Evropo, naredila je kar nekaj korakov še zlasti z izročitvijo vojnega kriminalca Mladića, rešiti pa mora še problem Kosova, ki pogojuje njen vstop v EU. Na dobri poti sta tudi Makedonija in Črna Gora, težje je za Bosno in Hercegovino in še posebno za Kosovo, ki je sicer tesno vezano na Albanijo in zaradi še zelo neurejenih razmer zaostaja na poti v EU.

Poglavja zase je Turčija, velika regionalna sila, ki je enkrat videti bližju, drugič pa spet daleč od članstva. Izgledi niso prav spodbudni in kljub demokratičnemu islamu ostaja EU, z Nemčijo in Francijo na čelu, še precej nezaupljiva do te sosedice.

Vesna Tomsič in Livio Semolič; levo, del udeležencev debate

BUMBACA

SKGZ mora pač vzeti na znanje in se brez utvar vprašati, kako naprej. »Do idealne ravni sodelovanja očitno v kratkem ne bomo prišli. Institucionalno sodelovanje s SSO-jem v odnosu do javnih oblasti bomo gotovo ohranili, za drugo pa mora SKGZ sprejeti tudi samostojno pot, se tesneje povezati z lastno bazo, se opreti na

vrednote, ki povezujejo njeno pluralno organiziranost in se opremiti za nove izzive,« je predlagal Pavšič.

»Strnimo naše vrste, da bomo pripravljeno na nove izzive, obenem pa delajmo kljub vsemu za sodelovanje, ki se mu z naše strani ne bomo odrekli,« se je glasil zaključni stavek Livio Semoliča.

NOVA GORICA - V stanovanjskih soseskah »parkirni kaos«

Parkirišče načrtujejo tudi pod občinskim travnikom

Ker je bilo precej stanovanjskih blokov v Novi Gorici zgrajenih še v času, ko je bilo normalno, da ima vsaka družina en avtomobil in ne dva ali celo tri, kot danes, je stiska s parkiranjem oziroma vsakodnevná bitka za prosto parkirno mesto še posebej v poznopoldanskem in večernem času nekaj samoumevnega.

Najhujše razmere vladajo vzdolž Cankarjeve ulice, na območju od Ledin do bazena, kjer so vsa parkirišča kot del javnih in funkcionalnih površin v lasti družbe SGP, s katero je občina v sporu. »Idejne rešitve za ureditev parkirišč ob Cankarjevi ulici obstajajo in so zelo zanimive, temeljno vprašanje pa je povezano z lastništvom. Čeprav mi trdimo, da bi morala biti ta zemljišča naša, so pravnoformalno v lasti SGP-ja, tako da je težko karkoli napovedovati, saj se lahko postopki vlečejo leta, tudi desetletje,« je pojasnil župan Matej Arčon, ki se zaveda nevzdržnih razmer, a pravi, da imajo glede tega na občini zavezane roke. Idejna študija študijo za ureditev nivojskih parkirišč, ki bi z nezahtevničnim posegom podvojila obstoječe parkirne kapacitete na tem območju, so že pred petimi leti naredili v novogoriškem arhitekturnem biroju UR.A.D. do nadaljnega pa ostajajo načrti v predalu. Prebivalci Cankarjeve ulice pa prepuščeni lastni iznajdljivosti, saj je v večernem in nočnem času, ko je večina ljudi doma, prosto parkirno mesto mogoče dobiti le na pločnikih, zelenicah, ob zabojnikih za smeti in na dostopnih poteh za intervencijska vozila, kar predstavlja z vidika varnosti in hitrosti posredovanja v nujnih primerih velik problem.

Nekoliko manj, a še vedno kaotično, je stanje s parkiranjem v mestnem središču, a se bodo po napovedih razmere tam v kratkem uredile. Z decembrom, ko naj bi svoja vrata uradno odprl Eda center, bo v podzemni garaži na voljo 400 novih parkirnih mest. Kot je povedal Radoš Pavlovič, direktor družbe Euroinvest, ki je vložila 40 milijonov evrov v izgradnjo najvi-

Travniki pred mestno hišo

šje stavbe v mestu, bodo parkirna mesta pod Edo vsaj v začetnem obdobju brezplačna, prizadevajo pa si, da bi tako tudi ostalo. Podzemno hišo bo moral zgraditi tudi investitor v gradnjo objektov na območju travnika ob novogoriškem okrožnem sodišču oziroma nasproti Hitove Perle, ker je tako določeno v prostorskih aktih. Kaj bo tam zraslo, zaenkrat še ni znano, glede na trenutne gospodarske razmere pa je Arčon izrazil prepričanje, da se še nekaj časa ne bo nič gradilo. Vse do takrat bosta prebivalcem Ulice Gradnikove brigade in obiskovalcem mesta, ki se po opravkih ali v

PISMO - Giovanardiju Ne grozoviti ne sovražni

Slovenci le žrtve, piše Čavdek

Naše včerajšnje poročilo o govoru podtajnika pri predsedstvu vlade Carla Giovanardija na spominski slovesnosti ob 4. novembru v Redipulji je spodbudilo pokrajinskega tajnika stranke Slovenske skupnosti Julijana Čavdka, da je s pismom takoj odreagiralo na sporne trditve predstavnika vlade. Kot smo poročali, je Giovanardi v svojem uradnem nagovoru med drugim dejal, da so italijanski vojaki med prvo svetovno vojno padali na »kamnitem in sovražnem Krasu«, kjer imajo kraji »grozovita« slovenska imena.

Čavdek izraža obžalovanje zaradi uporabe takih izrazov in opozarja, da je bila v tistih časih vojna »sovražna in grozovita« za vse. Še posebno je bila »sovražna in grozovita« za slovenske ljudi, ki so se morali izseliti s Krasa, zapustiti zemljo in domove, izgubiti očete in sinove v dvanajstih strahovitih ofenzivah na soški fronti. Ko so se vrnili, so našli opustošen teritorij, kjer so še danes vidni znaki tragedije, v kasnejših letih pa so doživeli še fašistično preganjanje vse do leta 1943.

Ko se srečujemo na krajih tako bolečega spomina, piše Čavdek, bi morale državne oblasti dati sporočila z namenom, da se podobne tragedije ne bi več ponovile. To je duh, v katerem je nastala Evropska unija in v katerem delujejo tudi italijanske vojaške misije v državah, kjer še divja vojna in ni človekovih pravic.

Slovenski ljudje na Krasu niso bili nikoli sovražni in grozeči do italijanskih vojakov, sami pa so okusili vso krutost fronte, vojne, opustošenja, lakote in množičnega pobijanja. Dobro se je tega spomniti in dobro je imeti celovit pogled na zgodovinske dejstva.

V Evropski uniji, katere člani smo, pa naj bodo mir, spoštovanje in sodelovanje med narodi najpomembnejši temelji, zaključuje Čavdek.

Nace Novak

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Lahkotna Kobalova predstava za odprtje sezone

Gavranovi Šoferji za vse čase oziroma vsesplošna korupcija

Duhovito oblikovanimi liki in briljantnimi dialogi, v katerih so ostrejši satirični poudarki dobrodušno omiljeni

Levo Vladimir Jurc in Primož Forte oz. Franček in Niko, desno pa občinstvo na občinstvo na petkovi premieri v tržaškem Kulturnem domu

KROMA

Miro Gavran, Šoferji za vse čase
Prevod, režija in dramaturška priredba: Boris Kopal
 Scena: Peter Furlan
 Kostumi: Petra Gruden
 Igrajo Vladimir Jurc, Minu Kjuder, Lara Komar, Nikla Petruška Panizon, Primož Forte, Maja Blagovič, Tarek Rashid

Korupcija preveva življenje celotne družbe, ne le na višjih ravneh ali le tam, kjer se obračajo kolikor toliko pomembne vsote denarja, temveč tudi med malimi, najmanjšimi ljudmi, če se le morejo pa še tako na daleč, obrobno, zelo posredno približati kakršnemukoli viru oblasti: to je okolje komedije Mira Gavrana Šoferji za vse čase, s katero je Slovensko stalno gledališče v petek odprlo letošnjo abonmajsko sezono. Popularni in uspešni hrvaški avtor se je teme lotil z lahkotnim, rahlo farsističnim prij-

mom, z duhovito oblikovanimi liki in briljantnimi dialogi, v katerih so morebitni ostri satirični poudarki dobrodušno omiljeni; poleg tega je vsa situacija za kanček odmaknjena iz vsakdana, kakršni bi lahko bil katerokoli od naših, tako da se med gledalci nihče ne čuti neposredno vzet na muho in se lahko prostodušno smeje prikazanim dogodkom, ki so mu sicer prepoznavni, a v drugih, ne v sebi. Kakorkoli že, Gavranova komedija je morda prav zaradi takega pristopa, zaradi katerega se prisotni v dvorani v bistvu ne prepoznavajo med liki, ki nastopajo na odru, spravila gledalce petkove premiere v sproščen smeh, h kateremu sta seveda v veliki meri prispevala spretno sestavljeni zaplet in duhovita komičnost. Dodaten razlog za smeh in zabavo je bila postavitev v tukajšnje okolje in še zlasti uporaba tukajšnjega narečja, za katera se je odločil režiser Boris Kopal, ki je izvirno besedilo tudi pri-

redil; s tem je poudaril domačnost teme in gledalci se veselo zasmejijo, ko prepoznajo sočen izraz ali prebrisan namig.

Vsekakor nudi izbrana komedija tržaškemu občinstvu priložnost, da spoznajo plodnega in popularnega hrvaškega avtorja Mira Gavrana, katerega dela so bila prevedena v petintrideset jezikov in so doživela več kot dvesto postavitev, vrh tega pa mu na Slovaškem posvečajo festival; sicer pa je Gavran znan tudi kot avtor romanov, novel in mladinskih knjig. Marsikaterega obiskovalca Slovenskega stalnega gledališča je poleg tega razveselilo dejstvo, da se je priljubljeni rojak Boris Kopal spet lotil režije za tržaški teater, in to predstave, ki po slogu in govornici zelo spominja na kabaretne nastope, s katerimi je prirasel k srcu tukajšnjemu občinstvu, da o nepozabljeni Afriki sploh ne govorimo (na vprašanje, zakaj ni napisal zelo zaželeno Afrike 2, režiser jasno odgovarja v gledališkem listu).

No, poskočna otvoritvena predstava letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča bo, če sodimo po odzivu na premieri, tukajšnjim gledalcem zelo všeč, čeprav bo morda malce razočarala tiste ljubitelje gledališča, ki si tudi od najlahkotnejše komedije pričakujejo vsaj droben udarec v želodec in ne preveč dobrohotno popravljeno fotografijo samih sebe. Vsi pa bodo uživali v skrbno upodobljenih likih, ki se le za drobec odmikajo od realističnosti v komično grotesknost. Vladimir Jurc in Primož Forte sta Franček in Niko, prebrisana dolgoletna šoferja občinskih veljakov, ki znata svojo sicer obrobno pozicijo izkoriščati tako, da z nancem s priporočili pomagata v vsakdanjih stikih z oblastjo, seveda v zameno za primerna darilca. Še posebno je v tem spretna Frančkova žena Štefka, ki jo igra Minu Kjuder, a tudi Nikova Nives, ki jo igra Maja Blagovič, ni od-

muh. Tretji šofer Adi, po rodu musliman in kot outsider nosilec vrednot poštenosti, se prvima zdi naiven, a je na skrajno happyendovskem in skoraj moralistično srečnem koncu, pravi zmagovalec; sicer pa s svojo za Frančkove in Nikove pojme neobičajno resnostjo očara tudi Frančkovo lahkoživno hčerko Amando. Adija igra Tarek Rashid in Amando Lara Komar. Skupino, ki v malem predstavlja malomeščansko družbo, dopolnjuje Frančkova in Štefina sosedica Bruna, ki se jima prilizuje, ko jima gre dobro, in jima obrne hrbet, ko jima tvegana igra za nekorekten zaslužek spodleti. Nikla Petruška Panizon je moške ljubezni željni Bruni vtila za spoznanje večji odmere grotesknosti.

Scena Petra Furlana z nekaj elementi ponazarja malomeščansko okolje protagonistov, ki jih tudi značajsko opredeljujejo kostumi Petre Gruden. (bov)

SSG - Srečanje s hrvaškim avtorjem Mirom Gavranom

Pišem predvsem za igralce

Avtor komedije Šoferji za vse čase je v pogovoru z Borisom Kobalom spregovoril o svojem življenju in delu

Vsi, ki delamo v gledališču, delamo za igralce, saj lahko »damo maksimum« samo takrat, ko so oni dobri. Jaz pišem za igralce in publiko, kajti če pozabiš na igralce in publiko, bodo tudi oni kmalu pozabili nate.

Tako razmišlja Miro Gavran, petdesetletni hrvaški dramatik, romanopisec in mladinski avtor, ki velja za najbolj izvoženega in prevedenega hrvaškega književnika zadnjih petnajstih let. Gavran se je v petek zvečer mudil v Trstu, saj so na velikem odru Kulturnega doma uprizorili njegovo komedijo Šoferji za vse čase. Letošnjo uvodno produkcijo Slovenskega stalnega gledališča je prevedel, priredil in režiral Boris Kopal. To je bila trinajsta slovenska premiera kakega Gavranovega besedila, v slovensčini pa je že izšlo tudi šest njegovih knjig.

Pred premiero je hrvaški avtor, v pogovoru z režiserjem Borisom Kobalom, spregovoril o Šoferjih za vse čase in ostalih svojih delih, festivalu Gavranfest, ki mu ga posvečajo na Slovaškem, in še marsičem.

Komedijo Šoferji za vse čase je Gavran napisal pred enajstimi leti, ker je želel spregovoriti o političnih na obli in tistih malih ljudeh, ki jih posnemajo, ker želijo postati to, kar niso. A tudi o vedno aktualni potrebi družbe, da si za grešnega kozla izbere predstavnika take ali drugačne manjšinske skupnosti. V hrvaškem izvirniku je to Hercegovec Jure, »saj so bili v Zagrebu en čas za vse krivi Hercegovci«, v Kopalovi priredbi musliman Adi. V izvirniku pa nastopajo tudi vidni hrvaški politiki, ki jih danes ni več na oblasti. Bi bil torej tekst v Zagrebu še vedno aktualen, je zanimalo Kobala.

Šoferji za vse čase je v izvirniku najprej politična satira, ki kaže na napake družbe, je pojasnil Gavran. V preteklosti je bilo lažje pisati politično satiro, do padca berlinskega zidu je bila ta zelo ostra, danes pa so družbene spremembe prenale, zato satira večkrat zamuja. Po drugi strani pa je mehanizem oblasti ostal isti: če bi danes spremenili imena hrvaških politikov, bi predstava prav tako funkcionirala. Kajti korupcija je žal vedno aktualna, tudi ko predstavo prestaviš v tržaške in zamejske kroge, kot je to storil Boris Kopal.

Sicer pa Gavrana ob političnih odnosih zanima zlasti odnosi med moškim in žensko, saj se v njih lahko prepozna vsakdo. Rad piše o ženskah, do njih ima veliko razumevanje, zato jim je posvetil številna dela, na primer Vse o ženskah, Ljubezni Georgea Washingtona, Nora danes, Kreontova Antigonja. V svojih delih se namreč tudi večkrat zgleduje po klasičnih in skuša aktualizirati nekatere arhetipske situacije. V Gavranovih delih vidijo nekateri vpliv francoskih dramatikov Yasmine Reza in Emmanuela Schmitta, drugi Poljaka Januša Glovackija: Miro Gavran pravi, da bi težko rekel, kateri segment prevladuje, da pa je v njegovih tekstih gotovo tudi nekaj Luigija Pirandella.

Leta 2002 je z ženo in igralko Mladenko Gavran ustanovil Teater Gavran, v katerem vsako le-

to premierno uprizori enega svojih tekstov (ki ga nato običajno ponovijo v sedemdesetih - osemdesetih reprizah po vsej Hrvaški). »To gledališče je zame dober laboratorij, moji teksti nastajajo na vajah, saj pišem predvsem za igralce.«

Pred osmimi leti so v Trnavi na Slovaškem prvič priredili Gavranfest. Hrvaški avtor je priznal, da je bil skeptičen ob novici, da bodo živečemu avtorju posvetili festival, na katerem bodo uprizorili izključno njegove igre. Zamisel pa se je izkazala za posrečeno, v naslednjih letih so na festivalu nastopila slovenska, francoska, poljska gledališča; če bodo organizatorji rešili običajne in žal povsod aktualne finančne probleme, bo prihodnje leto zaživel tudi peti Gavranfest. (pd)

SSG Poslednji termina(l)tor v Boljuncu

Komedija Borisa Kobala in Tamare Matevc Poslednji termina(l)tor bo v torek, 8. novembra ob 20.30 doživela izredno ponovitev v gledališču Prešeren v Boljuncu. Občina Dolina je namreč s svojim sodelovanjem omogočila dodatno predstavo v okviru Vabila k abonmaju Slovenskega stalnega gledališča, ki bo podaljšalo rok vpisovanja abonmajev v teh dneh, ko se na velikem odru tržaškega Kulturnega doma odvijajo prve ponovitve otvoritvene produkcije, komedije Šoferji za vse čase Mira Gavrana v režiji Borisa Kobala.

Tržaški režiser bo tako prisoten tudi v vlogi igralca s produkcijo gledališča Koper, v kateri se usodi bivšega partizana, neomajnega borca za pravice zamejskih Slovencev, in papeža, ki v Vatikanu ne more udeležati svoje vizije pravega krščanstva, po čudnem naključju povežeta na sedežu radijske postaje.

Boris Kopal in Gojmir Lešnjak-Gojc bosta odigrala vlogi zamejskega tržaškega rojaka Stanka Škerjanc-Scherianija in papeža Celestina VI, ki prihaja v Trst blagoslavljat novi žveljski terminal. Promocijska cena vstopnice za torkovo ponovitev bo 8 evrov!

ITALIJA - Genova se je zbudila v primežu blata, razbitin in pločevine

Prebivalstvo in reševalci na delu, alarm še ni preklican

Ljudje stresli jezo na županjo - Državno pravdnštvo odprlo preiskavo proti neznancem

GENOVA - Dan po rušilnih poplavih se je glavno mesto Ligurije včeraj zbudilo v blatu, s kupi podrtij in zmečkane pločevine. Genovežani so bili tako že od jutra na delu, z metlami, lopatami in bagerji, gasilci pa so praznili z vodo zalite kletne prostore in trgovine, cevi in odtoke. Medtem deževje ne pojenja, narasle vode še ogrožajo nekatere predele mesta, močna deževna fronta pa je popoldne zajela Piemont, kjer grozi z novimi poplavami.

Prav tako so še naprej ogrožena območja po Liguriji, ki so jih poplave prizadele že teden prej. Posebno skrb zbujajo razmere v pokrajini La Spezia, kjer se premikajo nekateri zemeljski plazovi in poglabljajo usadi. Resno je tudi na območju Savone, kjer prav tako drsi zemlja, na obali pa se spopadajo s silovitim valovanjem.

Vodja Civilne zaščite Franco Gabrielli je sklical predstavnike lokalnih institucij in prefektore, s katerimi je analiziral položaj in potrebe prebivalstva. Jezni Genovežani pa so svoj gnev izlili na županjo Marto Vincenzi, ki si je ogledovala najbolj prizadete predele mesta. »Sramota, sramota! Pojdi domov, odstopi!« so kričali razjarjeni ljudje, županja pa se branila z: »Ne morete trditi, da nismo ničesar naredili.« Nekaj utehe je ljudem vлил nadškof, kardinal Angelo Bagnasco, ki je razmere primerjal s poplavami leta 1970 in prebivalstvo pozval, naj bo »močno« in naj »si zavaha rokave«.

Državno pravdnštvo v Genovi je včeraj odprlo preiskavo o smrti šestih žrtev poplav, hipoteza kaznivega dejanja neznanih storilcev pa je nenamerna povzročitev katastrofe in večkratni nenamerni uboj. Kot pojasnjujejo na pravdnstvu, je odprtje preiskave dolžnostni akt.

Geologi medtem opozarjajo, da so možne nove tragedije. »Načrtovati moramo z naravo in ne proti naravi,« opozarja predsednik italijanske zbornice geologov Gian Vito Graziano. Strokovnjaki svetujejo vzpostavitev mreže za monitoražo ozemlja in redno delo za preprečevanje naravnih nesreč vseh 365 dni na leto. »V Italiji so vremenske napovedi postale vojne napovedi, pripravljeni moramo biti na boj proti sovražniku, ki se imenuje hidrogeološko razdejanje,« je dejal Graziano. »Jesen se je začela s tragičnimi poplavami na območju Salerna, potem v Rimu, pa spet v Kampaniji, v Liguriji, Toskani in ponovno v Liguriji. V 20 dneh smo imeli zemeljske plazove, poplave, mrtve, evakuirane in milijonsko škodo. Zdaj ne moremo več izgubljati časa, razglasiti moramo nacionalno urgenco, kot se je zgodilo z odpadki v Neaplju in vodo na Siciliji,« je še menil predsednik italijanskih geologov.

Genova »The day after« je fotoreporter naslovil svoj posnetek dan po neurju v glavnem mestu Ligurije

ANSA

ITALIJA - Nov poziv predsednika Giorgia Napolitana

Predsednik vlade noče odstopiti Vladna koalicija tvega nezaupnico

RIM - »Žal mi je, da bom razočaral tiste, ki se jim kolca po prvi republiki, ko so italijanske vlade trajale povprečno po 11 mesecev, a odgovornost do volivcev in države meni in vladi nalaga, da brez oklevanja nadaljujemo boj v teh trenutkih krize,« je sinoči dejal Silvio Berlusconi, ki torej nima nobenega namena odstopiti. In to kljub temu, da je njegova vlada vsaj na papirju ostala brez večine v poslanski zbornici, počasi pa izgublja podporo tudi v senatni skupščini.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je med obiskom v Apuliji znova povedal, da se mu gospodarska in finančna situacija v državi zdi zelo huda, politika pa ne daje primernih odgovorov za premostitev krize. Državni poglavar je spet jasno namignil na vlado narodne enotnosti, ki se bo lahko rodila le ob padcu Berlusconijske koalicije. To se lahko zgodi le v parlamentu, saj ministrski predsednik, kot rečeno, nima nobenega namena odstopiti.

In to kljub temu, da se tudi v stranki Ljudstva svobode utira pot

Giorgio Napolitano in Silvio Berlusconi se pogostoma srečujeta

ANSA

prepričanje, da tako ni mogoče več naprej. Ne gre samo za že znane »oporečnike« (mednje sodi tudi tržaški poslanec Roberto Antonione), temveč tudi za vidne ter ugledne strankine predstavnike, kot je npr. Gianni Letta, doslej najtesnejši Berlusconijev sodelavec. Prav Letta naj bi bil glavni kandidat za

Berlusconijsvo nasledstvo. Da so Berlusconijski vendarle šteti dnevi je menda prepričan tudi državni koordinator Ljudstva svobode, nekdanji pravosodni minister Angelino Alfano, ki je v velikem precepu med predčasnimi parlamentarnimi volitvami in novo vlado brez aktualnega predsednika.

Grški premier na pogovore z opozicijo

ATENE - Grški premier George Papandreu je po pogovoru s predsednikom države Karolosom Papuljasom napovedal, da bo "zelo kmalu" začel pogovore z opozicijo o oblikovanju prehodne koalicijske vlade. Največja opozicijska stranka Nova demokracija to idejo sicer zavrača in še naprej vztraja pri predčasni volitvah. Papandreu želi oblikovati "vlado sodelovanja", ki bo sposobna uresničiti dogovor za rešitev grške in posledično tudi evrske krize, ki so ga konec oktobra v Bruslju dosegli voditelji EU. »Uveljavitev teh odločitev je predpogoj za naš obstanek v evru,« je opozoril grški premier, ki je prišel v predsedniško palačo potem, ko je parlament v petek okrog polnoči izglasoval zaupnico njegovi vladi. Dobila je tesno večino 153 glasov v 300-članskem parlamentu.

Sirija obsodila »vmešavanje« ZDA

DAMASK - Sirska vlada ostro kritizira Washington, ker je ameriško zunanje ministrstvo Sircem odsvetovalo predajo orožja oblastem. Siroško notranje ministrstvo je v petek razglasilo amnestijo za vse, ki bodo do 12. novembra predali orožje. A ker se nasilje zoper protirežimske protestnike nadaljuje, je ameriško zunanje ministrstvo Sircem odsvetovalo predajo. Arabska liga je v sredo v Kairu s sirskega režimom dosegla dogovor o končanju nasilja nad protirežimskimi protestniki in začetku dialoga z opozicijo. A le dan po dogovoru so sile predsednika Basarja al Asada ubile 20 civilistov in se niso umaknile iz mest, kot je Homs, kjer so protesti najhujši. Nasilje se je nadaljevalo tudi včeraj in je terjalo devet smrtnih žrtev.

Za Izrael napad na Iran vse bolj verjeten

TEL AVIV - Vojaški napad Izraela in nekaterih drugih držav na iranski jedrski program je po besedah izraelskega predsednika Šimona Peresa vse bolj verjeten. Izrael in zahodne države namreč domnevajo, da Iran pod krinko civilne rabe jedrske energije izdeluje atomsko bombo. Iran pa te domneve stalno zavrača in v primeru napada grozi z »apokaliptičnim« odzivom. Kot je včeraj povedal Peres, naj bi Iran že v šestih mesecih izdelal atomsko bombo. Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) pa bo v sredo objavila poročilo, ki bi lahko razkrilo morebitne nove dokaze o obstoju iranskega programa za jedrsko orožje.

RIM - Množična demonstracija pristašev Demokratske stranke

»Berlusconi, pojdi takoj domov!«

Bersani: S to vlado Italija ne bo premostila sedanje hude finančne in gospodarske krize - Nekateri udeleženci izžvižgali župana Firenc Renzija

RIM - Na včerajšnje množično zborovanje proti vladi Silvia Berlusconijskega, ki ga je pripravila Demokratska stranka, se je zgrnilo več deset tisoč ljudi. Nosili so italijanske zastave in plakate z napisom Basta! (Dovolj) ter vzklikali: Berlusconi, pojdi domov! Zborovanje z naslovom Praznik demokracije, ki so ga v živo prenašali po televiziji, je odprl strankin vodja Pier Luigi Bersani. V govoru je zahteval takojšen odstop Berlusconijske, kar naj bi bil temeljni pogoj za izhod Italije iz hude gospodarske in finančne krize.

Desnosredinska vlada se je po besedah vodje največjega italijanskega sindikalnega združenja CGIL Susanne Camusso doslej pokazala kot popolnoma nesposobna za spopad z dolžniško krizo. »Italija je pristala pod skrbništvom Mednarodnega denarnega sklada. To je ponižanje, ki si ga ne zasluži. Berlusconi mora odstopiti, da bo lahko Italija ponovno pridobila avtonomno vlado,« je de-

la sindikalistka. Protestnikom sta se (z video sporočilom) pridružila tudi socialistični izzivalec Nicolaas Sarkozyja na predsedniških volitvah v Franciji prihodnje leto Francois Holland in predsednik nemških socialdemokratov (SPD) Sigmar Gabriel.

Protestnike iz vse Italije, ki so se spomnili žrtev poplav v Genovi, je v prestolnico pripeljalo štirinajst posebnih vlakov, dve ladji in več kot 700 avtobusov. Zborovanje spremljajo strogi varnostni ukrepi, saj je pri protestih proti nasilju finančnega kapitalizma in varčevalni politiki Berlusconijske vlade pred temi tedni prišlo do nasilnih izgrediv.

Skupina udeležencev demonstracije je izžvižgala župana Firenc Mattea Renzija, češ da s svojimi ostrimi kritikami na račun vodstva demokratov objektivno pomagala Berlusconijski. Renzi, ki se je po manifestaciji srečal z Bersanijem, je rekel, da je v Demokratski stranki doma in da so kritike srž demokracije.

Na koncu demonstracije je državni tajnik Demokratske stranke Pier Luigi Bersani zavihtel italijansko zastavo

KROMA

OB GOSPODARSKI IN DRUŽBENI KRIZI

Nevaren vzpon skrajne desnice

DUŠAN KALC

Gospodarstvo v razsulu, družbeno tkivo razcefrano in ošibljeno, politika ob sleherni zaupanje. Splošna slika italijanske stvarnosti ni ravno razveseljajoča. Še posebno iznakažena pa je spričo ne-spodobne vlade, ki jo je državi izročila neosveščena in od lažnih obljub uspavana večina, in ki se sedaj zlepa ne uspe znebiti. Sicer ni v teh časih spodbudna niti širša evropska in sploh zapadna stvarnost. Vladajoči gospodarski in družbenopolitični sistem je zašel v resno krizo, iz katere zaenkrat ni videti primernega izhoda. Kot oljnat madež v mlaki se širi ogorčenje neupoštevanih in uboženih.

V tem vzdušju se krepi tudi koncept antipolitike, kot pojav skrajnega nezaupanja v izvoljene predstavnike. Ob običajnih najrazličnejših strankah, ki rastejo kot gobe po dežju in vse hitreje tudi izginjajo, se najhitreje krepi »stranka« tistih, ki ne grede več na volitve. Podatki so dokaj zgovorni. Na lanskih deželnih volitvah je več kot 40 odstotkov volilcev ostalo doma, ali pa oddalo belo glasovnico. Razočaranje in nezadovoljstvo zadobivata na ta način nezanimljivo politično razsežnost. Vse to zna postati nevarna družbena okužba. V določenih okoliščinah je ta okužba lahko celo usodna za demokracijo, ki je še vedno dokaj krhka in slabotna oblika ljudske oblasti. Pričakovati je bilo, da ji bodo »zdravila«, kot so bila porušenja Berlinskega zidu, ukinitvev apartheida v Južni Afriki ali padec vojaških hunt v Latinski Ameriki, okrepila počutje in utrdila zdravje. V resnici je ljudskega v njej še vedno zelo malo. Veliko več je ukazovalnosti gospodarskih in medijskih mogotcev in vpliva demagogov ter populistov, ki usmerjajo utvare in pričakovanja ter izkoriščajo strahove. Takšna demokracija nima dovolj protiteles, da bi

se uspešno upirala raznim bolezenskim napadom. Kot je za človeka s šibkim srcem lahko usoden navaden prehlad, tako je za ošibljeno demokracijo lahko usoden navaden ljudski strah pred nepoznanim, ki se ga da seveda izvrstno manipulirati. To je iracionalni strah pred recesijo, pred izgubo identitete, pred drugačnim, skratka pred vsem, kar lahko ogrozi tvoje iluzije.

Kot z ene strani odmeva klic po večji enakosti med ljudmi in narodi, po odpravi družbenih krivic, po spoštovanju človekovih pravic in dostojanstva, po trajnostnem razvoju in spoštovanju narave, po drugačni, pravičnejši porazdelitvi bogastva, po neposredni in ne samo reprezentativni demokraciji, tako je z druge slišati povsem drugačne zvok. To so glasovi nestrpnosti, hujskanja proti rasni, jezikovni, verski, kulturni in spolni drugačnosti, glasovi ščuvanja k nasilju proti političnim nasprotnikom, opevanja režimov in voditeljev, ki jih je zgodovina že zdavnaj obsodila, nasprotovanja demokratičnim oblikam vladanja.

Na eni strani so znanilci arabske pomladi, kritiki neoliberalistične tržne logike in ogorčeni z vseh koncev in krajev, od Madrida, Londona, Rima, Aten in Tel Aviva do newyorškega Wall Streeta. Na drugi so znanilci povratka v najbolj temačne predele zgodovine, oboževalci čiste rase in nadčloveka.

Kateri od dveh nasprotujočih si glasov lahko prevlada nad drugim v hudih kriznih razmerah, kakršne označujejo današnji svet? Oboji zaupajo današnjemu najmočnejšemu informacijskemu sredstvu - internetu svoje ideje in pobude, kar osvešča in mobilizira množice, zlasti mlajše študirajoče generacije brez zaposlitve in oropane prihodnosti, hkrati pa ustvarja tudi veliko zmede in dvomnosti, ki lahko postaneta lahek plen strategov napetosti in ugoden izhod v sili za

nosilce velikih gospodarskih interesov. Med intelektualno ter kulturno bolj razgledanim delom ljudstva nedvomno prevladuje utopična težnja po izboljševanju sveta ter želja, da bi se uprlo sistemu, ki pogloblja razlike med ljudmi in ni več sposoben, da bi reševal naraščajoče probleme. Velik del manj osveščenih množic pa z lahkoto in sebičnostjo naseda lažnim obljubam in demagoškim frazom ter verjame v uveljavitev močne ideje, ki naj pometa z vsem, kar ni nacionalno ali rasno čisto. Hkrati upa v prihod močnega človeka, kateremu lahko zaupa svoje iluzije.

Primerov ne manjka. Dovolj je, da pogledamo v državo, v kateri živimo. Berlusconi je skoraj dvajsetletna vladavina je nedvomen dokaz, kako lahko populistično nakladanje obljub ter popoln nadzor nad medijskimi sredstvi popolnoma osvoji velik, prevelik odstotek prebivalstva. Berlusconi je vladavina je nedvomen dokaz, kako lahko populistično nakladanje obljub ter popoln nadzor nad medijskimi sredstvi popolnoma osvoji velik, prevelik odstotek prebivalstva. Berlusconi je vladavina je nedvomen dokaz, kako lahko populistično nakladanje obljub ter popoln nadzor nad medijskimi sredstvi popolnoma osvoji velik, prevelik odstotek prebivalstva.

V hudih kriznih trenutkih so načela in pravila že itak oslabiljene demokratične ureditve lahko pod še hujšim udarom. Kadar se gospodarstvo zvija pod krči tržnih padcev in negotovosti, se kaj rada, kot nas uči zgodovina, pojavi želja po močni roki.

Korak iz demokracije v totalitarno fašistično ureditve je v takšnih pogojih lahko kratek. Na zgovoren zgodovinski primer naletimo, če pogledamo v dogajanje na začetku tridesetih let prejšnjega stoletja, ko je svet pretresala huda gospodarska kriza, posledica finančnega kraha v Wall Streetu leta 1929. Med takratno in današnjo gospodarsko krizo je ve-

liko analogij in čeprav smo daleč od tega, da bi primerjali takratno svetovno situacijo z današnjo, se s težavo znebimo občutka, da bi današnje recesija, uboženja množic, pomanjkanje dela itd. znale sprožiti procese, podobne tistim, ki jih je sprožila recesija v tridesetih letih, ko sta vso Evropo preplavili fašistična ideja in praksa ter povedli ves svet v vojno klanje brez primere. V Italiji se je fašizem zakoreninil že pred letom 1929, prave mednarodne razsežnosti pa je skrajnodedničarska ideja dobila po tem letu, ko se je za totalitarno nedemokratično rešitev odločila tudi Nemčija z uveljavitvijo nacizma. Njunemu zgledu je tedaj sledilo še trinajst drugih držav v Evropi. Nacionalizem in nasilje sta postala model, ki ga je velekapital takratnega časa pridno izkoristil, da je zavaroval svoje interese. Tudi vojna se mu je obrestovala, čeprav je bila cena, ki jo je za to moralo plačati človeštvo, neizmerna.

Je takratna lekcija zalegla? Najbrž ne dovolj. Iz zgodovine se človek premalo uči, predvsem pa zlahka pozablja. In ko smo vedno znova pred izbirami, kako ravnati s sedanostjo, da bi si zagotovili boljše prihodnost, se vedno znova čudimo, kadar ugotavljamo, da so izbire navadno daleč od tistega, kar narekuje zdrava pamet. Vedno znova, in ob kriznih obdobjih še zlasti, prihaja do izraza tista iracionalnost, o kateri govori psihoanalist Wilhelm Reich že leta 1933 v svojem delu Masovna psihologija fašizma, ko pravi, da je »fašizem v svoji najbolj pristni obliki seštevek vseh iracionalnih reakcij povprečnega človekovega značaja« in da se »fašističen upor vedno oblikuje tam, kjer se revolucionarna emocija spremeni v iluzijo iz strahu pred svobodo.«

Karkoli si mislimo o pojavu, ki je že pahnil svet v nesrečo in bi ga potencialno lahko spet, ne moremo mimo ugotovitve, da se nevarno širi na valu naraščanja nezadovoljstva množic in da ga morda preveč podcenjujemo. Da se je politična os v Evropi v zadnjih letih premaknila na desno, ni nobena skrivnost. Samo v Evropski uniji ima trenutno dvajset držav od skupnih sedemindvajsetih desnosredninske vlade. Bolj kot to pa zaskrblja dejstvo, da se krepijo skrajno desničarska, ksenofoba in fašistoidna gibanja in stranke. Pri tem je treba ločiti med dvema svetovoma desnimi skrajnežev. Eden je tisti bolj ali manj illegalen »podzemeljski« svet obritoglavcev in razboritežev, ki se napajajo ob ideoloških izvirih nacifašističnih blodenj o nadčloveku in čisti arijanski rasi ter ob sovraštvu do različnega, pa naj bo drugače govoreči državljan, tuj priseljencec, ali homoseksualec. Drugi, neprimerno bolj razširjen in nevaren, čeprav manj skrajen, pa je svet desničarskih gibanj, ki delujejo takorekoč pri dnevni svetlobi, ki slonijo na ksenofobih in avtoritarnih teorijah ter nastopajo na volitvah.

Prve mnogi obravnavaajo kot folkloro, ki ji ne gre nameniti preveč pozornosti. Le-ti se radi poslužujejo nasilja, tako na stadionih, kot na raznih političnih shodih, ko je treba dokazovati moškost za vsako ceno. Zgledujejo se po nekdanjih ducejevih škvadrhah, ki so sejele teror med ljudstvom. Napadi na priseljence, Rome in levčarje so na dnevnem redu. Nostalgčno so zaljubljeni v nacifašistično mitologijo, radi se okinčajo s podobnimi duceja ali firerja ter drugimi simboli, oblačijo se v črne ali rumeno okraسته srajce, posebno aktivni pa so po internetnem omrežju, kjer kar mrgoli spletnih strani, nad katerimi se človeku najezijo lasje. Človek bi najraje vse te blodnje in izlive nestrpnosti ter sovraštva označil za navadno bedarijo, če bi nas na skrajno resnost spletnih blodenj ne opozarjal vedno znova Breivikov primer, ko so besede postale dejavnje na norveškem otoku Utuya, kjer je prišlo, kot vemo, do strahotnega pokola. O tem se ne govori in piše več veliko, čeprav bi bilo treba, kajti zločinske skomine verskih fanatikov so lahko skrajno nalezljive.

Morda je marsikaj, kar kroži po spletu in po mnogih ulicah in trgih Italije, cenena folklor. Človek se morda res nasmehne ob parolah nešteti neofašističnih skupin in podskupin na spletu, ki nosijo zvoneca imena iz fašistične frazeologije (Duce a noi, Boia chi molla, Fascisti si nasce, Camicie nere, Me ne frego, Fronte d'assalto, Heil camerata itd.). Argentinski pisatelj Osvaldo Soriano bi zadevo odpravil s stavkom, ki ga je zapisal v enem svojih del: »Škodljiva plat fašizma je, da sili neumneže verjeti, da so zelo prebrisani. Bolj kot je

nekdo idiot, bolj ga fašizem pripravi, da je ponosen nase.«

Tudi slikovita romanja obritoglavcev pred spomenike črnosrajčnikom, v kraje, koder je potekal pohod na Rim, v Salo ob Gardskem jezeru, kjer je bil sedež fašistične republike, ali na Mussolinijev grob v Predappiu, gre jemati kot folklorne izpade. Kot zabavno zanimivost ob letošnjem 29. juliju, ko so se kot običajno poklonili Duceju v "novem Betlehemu", kot so imenovali njegov rojstni kraj, velja omeniti, da je običajno spominsko mašo ob odsotnosti običajnega župnika vodil nigerijski črnski duhovnik don Martin, ki so se mu tudi zahvalili, nato pa kot po navadi zapeli "facetta nera".

Nekoliko resnejšega postane zadeva, ko se na spletu pojavi na primer poziv na prvi državni zbor rumenookrastih srajc, ki ga je za 24. in 25. september sklical v Genovi ustanovitelj Nacionalistične stranke italijanskega ljudstva in nekdanji pobudnik črnih straž (še prej pa ilegalne vzporedne protiteroristične policije) Gaetano Saya. Njegovo gibanje, ki se zgleduje po fašizmu, ki se zavzema za revizionizem, ki se silovito zaganja proti priseljencem in ki zahteva italijanizacijo vsega, tudi tiska (po njihovih načrtih bi moral tudi Primorski dnevnik izhajati v italijanskem jeziku), se pripravlja na prihodnje volitve. V ta namen je Saya načrtoval omenjeni zbor, ki pa ga je demokratična Genova, zlata kolajna odporništa, z odločnim nastopom preprečila. Zborovanje je v omejenem obsegu klub vsemu potekalo v Santa Margherita Ligure, kjer je gibanje rekrutiralo prve kandidate ter sklepalo zaveznitva. Zanimivo je v tem pogledu zaveznitvo z znanim reševalcem Berlusconi je večine Scilipotijem, ki je tudi sam osnoval desničarsko stranko in na prvi kongres povabil Saya in Berlusconi. Oba sta bila prisotna in to nam jasno pove, v kakšnih vodah pluje italijanska populistična politika.

Spričo takšnih in podobnih pobud ne gre opuščati obrambne države. Ob slehernem popuščanju reakcionarnim silam se šibi možnost varovanja v krvi pridobljenih vrednot miru, svobode, družbene pravičnosti, solidarnosti in sožitja. V tem letu smo bili priča nešteti napadom. Zakonsko so skušali postaviti na isto raven odporniško gibanje in republikanske fašistične bojovnike. Skušali so odpraviti praznovanja 25. aprila, 1. maja in 2. junija. Skušali so umestiti parlamentarno komisijo za preiskovanje partizanskih zločinov. Izdelali so proskripcijsko listo židovskih docentov in pravnikov. In kot krono vsega so v parlamentu vložili zakonski osnutek, ki naj bi ukinitel ustavno določilo, po katerem je prepovedana vsakršna reorganizacija razpuščene fašistične stranke in na podlagi katerega so leta 1952 izdelali zakon, ki prepoveduje apologijo fašizma. Samo odlični posegi demokratičnih sil, z združenjem partizanov VZPI-ANPI v prvi vrsti, so preprečili, da bi se vsi ti načrti uresničili.

Bo demokratičnim silam še naprej uspelo zajeziti nadaljnje poskuse, da bi zasenčili temeljna ustavna določila? Vprašanje nima v sebi nič retoričnega. Je presneto resno. Ob njem pa se odpira poglavje skrajno desničarskih gibanj in strank, ki so že prodrle v politično tkivo posameznih držav in imajo v njih politično vlogo. Od zadnjih evropskih volitev leta 2009 so skrajna gibanja populistične desnice krepko presegle deset odstotkov glasov kar v dvanajstih evropskih državah: v Avstriji, Belgiji, Bolgariji, Danski, Franciji, Litvi, Norveški, Holandski, Madžarski, Švici, Finski in seveda v Italiji s Severno ligo (morda bi tudi samo Ljudstvo svobod lahko uvrstili v to družico). Predstavniki teh gibanj so tudi že prestopili prag evropskega parlamenta v Strassbourgu ter nekaterih vlad, vključno, kot reče, z italijansko, kjer so zelenosrajčniki Padanije glavna opora Berlusconi je večine.

Večina teh se sicer ne sklicuje na nostalgčne ideje preteklih režimov, skuša pa izkoristiti splošno družbeno jezo in jo usmeriti v nacionalistične, protiislamske in ksenofobne kalupe, v obrambo privilegijev skrbstvene države, v gospodarski protekcionizem in v omejevanje demokratičnih določil.

Večkrat sem že zapisal naslednjo misel enega od očetov italijanske ustave Pietra Calamandrea: »Svoboda je kot zrak, ki ga dihamo. Njegovega pomena se zavemo šele, ko nam ga zmanjkuje.« Morda ni odveč, če jo ponovimo.

Otroške urice

»Otroci, pozor! Začenjajo se otroške urice!« Tako se je vse začelo. Idejo in pobudo za priredbo otroških uric na Palkišču, je imela predsednica KŠD Kras Dol – Poljane Katusa Kosič v prvih mesecih letošnjega leta po uspehu Miklavževanja in božičnice, ki smo ju priredili v Zadružnih prostorih decembra 2011. Na Palkišču se je zbralo kar precej otrok voljnih druženja in novih izkušenj. Otroška radovednost, nadebudnost in igrivost nas je spodbudila k temu, da smo od februarja do junija organizirali otroške urice. Vpisanih je bilo kar 27 otrok iz Dola in okoliških vasi, kar je bilo za naše društvo v velik ponos.

Zakaj pa so otroci tako radi prihajali vsako soboto na Palkišče? Kaj jih je tako privabljalo na otroške urice???

Igra, smeh, socializacija, umetnost, ples..... in kaj še..... ZABAVA, seveda!!!!

Z Jelko Bogatec in Jano Drasič so otroci peli in igrali na Orffova in otroška glasbila. Z njima so se tudi pripravljali na zaključno prireditev.

pa pišemo tis
loge... Gremo raje malo ven! In
kišča do Vižintinov... Če pa kdo n
pošteno moti. Pri Vižintinih nas j
škoti, čokolado, krompirčkom, s
nogomet, med dvema ognjema

Hura, hura,
že sobota je prišla.
Brž na Palkišče hitimo,
da si nove prijatelje dobimo.
Z Jelko se plesati naučimo,
z Bernardo in Martino
pa izdelke naredimo.
Hura, hura,
in tako sobota je že ušla!

Helena

Pust
je čas krofov, smeha, šem...
Bliža se poletni čas, pu-
stne šeme odganjajo zimo.
Vsi se veselimo in tudi

za
otroke
smo
priredili
pravo
otroško
pustno ra-
janje. Otroci
so se zabavali
z igrami, ki sta

jih pripravili Katusa
in Bernarda. Poleg tega so z Martino tudi
plesali ob zvokih slavne in med otroki
priljubljene Shakire ter vedno popu-
larne Makarene. Zabava in ples sta trajali do poznih ve-
černih ur, ko so se utrujeni otroci odpravili spat
polni lepih občutkov. Na uspeh prireditve
pa smo bili ponosni tudi vsi orga-
nizatorji.

Eno soboto smo imeli vaje plesa in petja z
Drasič in Jelko Bogatec. Drugo soboto pa s
igrali in riasli z Bernardo, Martina in Katuso
smo se zelo zabavali.

Ob sobotah se z mojimi prijatelji dobimo na Palkiš
imamo otroške urice. Zelo se zabavamo. Skupaj se
rišemo, pojemo in plešemo. Jelka, Jana, Katusa, B
in Martina so nas pripravile in naučile veliko stvar
bomo imeli zaključno prireditev in upam, da se b
hodnje šolsko leto spet vsi skupaj srečali.

Na Palkišču sem se zelo zabavala. Najbolj m
bilo vseč z Bernardo in Martino, ko smo del
izdelke. Posebno sem se zabavala, ko sem p
sala Waka Waka. Ko sem pela, je bilo tudi lep
Čutim, da sem se zabavala.

Z Bernardo, Martino, Sabrino in Alenko so izdelovali
darila za praznik očkov, mamic, piš-
čanšča za veliko noč.

Če se še niste prepričali, da so bili to
sobotah tako radi družili na Palkiš
besedo ali sliko p

na Palkišču

uhuhu, po pomladi diši, cvetje na drevju že cveti... Bliža se poletje, lepi, sončni in topli dnevi. Zakaj bi se tiščali v hiši? Saj že cele dopoldneve sedimo za šolskimi klopmi, popoldne

te dolgočasne domače nane tako smo se odpravili na sprehod od Palkišča. Misli, da smo bili od naporene poti in hoje utrujeni, se je pričakovalo pravo presenečenje: piknik!!! Okrepčali smo se s piškotki in ostalimi dobrotami, nato pa smo se na travniku igrali, štafetne igre, skrivalnice... Preživeli smo čudovit popoldan.

Maja pa smo priredili pravi izlet z avtobusom. Pa tak, da je bil namenjen njim, našim najmlajšim, otrokom. Seveda smo povabili tudi sošolce in prijatelje, ki niso obiskovali uric. Veseli

O troci smo se vsako soboto zbrali,
Tukaj smo peli, plesali in se igrali.
Radi smo Jano in Jelko imeli,
O koli dvorane smo se vrteli.
Še Martino in Bernardo smo pobrali,
Kreativni smo postali,
Edinstvene izdelke smo izdelovali.

Urice smo končali
Radi »patatine« hrustali.
Izlet smo skupaj izpeljali,
Celo Kekec, Mojca, Teta Pehta so se z nami zabavali,
Ena, dva, tri in že smo vse končali.

Janja in Mateja

Jano
mo se
. Tam

Giada

ču. Tam
e igramo,
bernarda
i. Danes
omo pri-

Marvin

ni je
ali
ple-
po.

Tina

**dobri razlogi za to, da so se otroci ob
ču, naj nam in vam, dragi bralci, z
vedo oni sami...**

Na Palkišču plešemo, pojemo in se igramo. Naše učiteljice se imenujejo Jelka, Jana, Martina in Bernarda. Zabava nas večkrat tudi Katiusa. Na otroških uricah je zelo lepo!!! Upam, da bodo tudi naslednje leto.

Veronica

Na Palkišču sem se imela zelo dobro, ker z učiteljicama Bernardo in Martino smo delali izdelke za praznike, z učiteljicama Jano in Jelko pa smo peli in plesali.

Anna

Na Palkišču ob sobotah popoldne plešemo, se igramo se zabavamo z Bernardo, Martino, Katiuso in skupaj se pripravljamo na zaključno prireditev. V prostem času se igramo z žogo, s kolesi, na toboganu... Ob sobotah popoldne je na Palkišču lepo, ker se zabavam in ker smo vsi prijatelji.

Francesco

smo, če je še kdo z nami. Obiskali smo Kekčevo deželo, spoznali Kekca, Teto Pehto, Mojco, Bedanca.... Z nami se je po Kekčevih poteh potepala tudi ekipa slovenskega programa Rai 3 BIS, ki je posnela oddajo »Dobra volja je najbolja«.

Za zaključek usega, pa so se naši najmlajši morali še izkazati na odru. Zato smo priredili zaključno prireditev, katere glavni protagonisti so bili prav mladi udeleženci otroških uric. Poleg njih je na odru nastopila tudi srbska folklorna skupina društva Sloga iz Nove Gorice in mlade plesalke KD Vipava s Peči.

Naši najmlajši so na odru zapeli, zaplesali in pokazali, kaj so se z učiteljicama Jelko Bogatec in Jano Drasič naučili, ko so se vsako soboto odpravljali v Dol, na razstavi pa so si lahko prisotni ogledali slike in fotografije, ki so poročale, kaj so ustvarjali z Bernardo, Martino, Katiuso, Alenko in Sabrino.

Po pregledu boleznih in škodljivcev koščičarjev, podajamo navodila za jesensko varstvo ostalih pri nas razširjenih trajnih sadnih vrst, za katere veljajo ista praktična navodila za uporabo fitofarmaceutskih sredstev.

JABLANE

Med boleznimi, ki se sicer pojavljajo le občasno in na posameznih drevesih, spada jablanov rak (*Nectria galligena*, *Phomopsis mali*, *Sphaeropsis mali*), ki pa naredi tu pa tam precej škode.

PEČKARJI, OLJKA, TRTA, OREH (2. DEL)

Jesensko zatiranje boleznih in škodljivcev na sadnem drevju

Znaki boleznih

Bolezen povzročajo glive, ki vdirajo skozi rane v deblo, veje in poganjke. Na debelejših vejah in debli povzročajo značilne rane, ki imajo gobast rob in navadno segajo do lesa. Kadar drevo s kalusom preraste rane, se pojavijo značilne rakaste tvorbe, gube in hrge. Zadnja leta je zelo pogosta prisotnost raka na mladih poganjkih in tanjših vejah v obliki ožigov lubja, ki se prično ob očesih ali tam, kjer smo odrezali predčasne poganjke.

Zatiranje

Močno okužena drevesa je treba odstraniti. Če gre za mlajša ali manj napadena drevesa, jih lahko pod napadenim delom odrežemo in vzgajamo nove veje ali krošnje. Rane premažemo s cepilno smolo. Ko jeseni odpade večina listja, poškrbimo jablane z bakrovim sulfatom (Bordojska brozga) ali oksikloridi (Polvere Caffaro, Cuprol M, Cuproram ipd). Poleg bakrenih pripravkov, ki jih lahko uporabljamo tudi pri ekološkem varstvu, uporabljamo uspešno Ditanon (Gladiol WDG, Minosse WG ipd.).

ŠKODLJIVCI

Tudi na jablanah, kot na breskvah, češpljah in slivah, se jeseni lahko pojavijo ameriški kapar (*Quadraspidiotus perniciosus* = *Comstockaspis perniciosus*). Škodljivca smo že opisali pri varstvu koščičarjev, zato ne bomo opisali ponavljali. Ponovili bomo le način zatiranja.

Zatiranje kaparja

Zatiramo ga le, če je bil v poletnih mesecih prisoten v večjem številu in je

resneje napadel plodove. Učinkovito ga zatiramo z belim mineralnim oljem (npr.: Oliocin, Primoil ES, Ovispral ipd.), ki ga uporabljamo tudi pri okološkem zatiranju.

HRUŠKE

Tudi na hruškah zatiramo rak, ki ga povzročajo iste glivice, ki smo jih navedli za zatiranje jablanovega raka, zato bomo uporabljali ista fitofarmaceutska sredstva. Tudi bolezenski znaki so zelo podobni tistim, ki jih povzročajo jablanov rak, zato jih ne bomo navajali.

Dodali bomo le, da je zatiranje te bolezni na hruškah obenem učinkovito tudi proti zelo nevarnemu bakterij-

na listih okrogle madeže sivkaste barve, ki se potem razširijo in jih obda rumenkast obroč. Spreminjanje barv na starejšem dozorelem listju izoblikuje podobo, ki v končni fazi spominja na barve pavovih oči.

OREH

Oreh je po navadi zelo odporen proti boleznim. Včasih ga lahko napade glivična bolezen po imenu orehov ožig (*Gnomonia leptostyla*, *Gnomonia juglandis*). Pojavi se predvsem ob vlažnem vremenu. Listje se prekrije s številnimi temnorjavimi pegami, večkrat nepravilnih oblik. Prav tako nastanejo pege na mladih plodovih. Ko pega prekrije več-

skemu hruševemu ožigu, ki ga povzročajo Erwinia amylovora, bolezen, ki v zadnjih letih močno ogroža nasade hrušk. Pojavlja se z venenjem, in s tem sčasoma oziroma z venenjem poganjkov. O tej bolezni bomo poročali posebej.

OLJKA

Tudi na oljki se v tem obdobju pojavljajo bolezni. Med najpogostejše spada oljni rak, ki ga povzročajo bakterije *Pseudomonas Savanostoi*. Bakterija pospešuje rast rastlinskega tkiva in nekontrolirano delitev celic iz katerih se razvijejo novotvorbe, njihovo množenje in rast povzroča propad vej in korenin, kar ima za posledico nižji pridelek. Bolezen okuži rastlino predvsem preko ran, ki jih povzročimo z rezjo in obiranjem oljk, lahko pa tudi preko ran, ki so posledica pozebe ali toče. Ob deževnem vremenu se širjene bolezni močno pospeši. Pri zimski rezi temeljito odstranimo vse veje okužene s to boleznijo in jih zažgemo. Uspešno pa zatiramo bolezen tudi s škropljenjem z bakrovimi pripravki (Npr. Rame Caffaro, Cupravit idr.). Najnevarnejša glivična bolezen oljke pa je oljna kozavost (*Spilocaea oleaginea*). Napade vejice in plodove ter se hitro širi ob vlažnem vremenu in ob temperaturah nad 3–5 stopinj C. Tudi to bolezen, ki povzroča odpadanje listov in ošibitev rastline, uspešno zatiramo s prej navedenimi sredstvi. Bolezen namreč napada predvsem listje, vendar se lahko razvije tudi na pecljih ploda, plodovih in redkeje na poganjkih. V začetku okužbe najdemo

ji del lista, se le-ta posuši in predčasno odpade že v poznem poletju. Druga bolezen pri orehu, bakterijskega izvora, je orehova črna pegavost (*Xanthomonas juglandis*). Bolezen se pojavi podobno kot orehov žig, le da so pege večje, poškodbe na plodovih pa bolj izrazite. Oreh se krčijo in počrni, zato predčasno odpadejo. Glede varstva opisanih bolezni, ukrepamo precej podobno. Ker glivične bolezni prezimijo v odpadnih listih ali vejah, je najbolje, da v času odpadanja listov in med zimskim mirovanjem škropimo drevo z že navedenimi ali drugimi razpoložljivimi bakrovimi pripravki ali z ostalimi površinskimi sredstvi za zatiranje glivičnih bolezni.

TRTA

Mnogi vinogradniki bodo kmalu začeli z rezjo trte. Med tem opravilom odstranimo v čim večji meri les, ki ga je okužila črna pegavost (eskorioza). Rozgo odnesemo iz vinograda in jo sežgemo. Prav tako odstranimo trse, ki jih je napadla kap vinske trte (mal dell'esca). Prizadete trse in resneje ogrožene dele, ki smo jih v prejšnjih mesecih označili, odstranimo iz vinograda in uničimo. Škarje in drugo orodje, ki smo ga uporabljali pri rezi okuženih trsov, razkužimo z 1% raztopino natrijevega hipoklorida.

Glede na veliko nevarnost, ki predstavljata ti dve glivični obolenji, proti katerim so uspešni le preventivni ukrepi, ju bomo obravnavali posebej v prihodnjih člankih, ki jih bomo posvetili lesnim boleznim na trti.

Svetovalna služba ZK v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Razmnoževanje krizantem je lahko

Ves november je čas, ko krasimo grobove z različnimi cvetjem. Še najbolj pogosto so to krizanteme, ker dolgo cvetijo, tudi če so v vazi, kot narezano cvetje. Vzgojili smo jih sami ali pa jih kupili v vazah ali šopkih. Trajale bodo če več časa, če jim bomo vsak drugi dan odrezali kak centimeter stebela, da osvežimo rano in izboljšamo kapilarni pretok. Cvet bo na ta način lažje vsrkal vodo. Krizanteme lahko tudi neposredno sadimo na grobove. Grobove pa lahko krasimo tudi z drugimi okrasnimi rastlinami, ki sedaj cvetijo. Če še ni premrzlo, lahko krasimo grobove s ciklamami. Najbolje je, da jih pustimo v vazi, da jih bomo pred mrazom lahko kar postavili v bolj zaveten prostor. Bolj odporna na mraz je okrasna cvetača, ki brez težav prenese tudi krajše podedice. Nedvomno pa imajo krizanteme, posebno tiste, ki jih vzgajajo v vazah, absolutni primat pri krašenju grobov.

Krizanteme spadajo v rod *Chrysanthemum*. V isti rod spadajo tudi marjetice, sem spada tudi tropska cvetica, iz katere pridobivajo piretre. To je naravni insekticid, katerega uporabo dovoljuje italijanski pravilnik za biološko varstvo rastlin. Tudi cvetice, ki jim mi pravimo »martinke« in »ivanščice«, spadajo v isti rod. Mariske gojijo krizanteme za praznovanje rojstev in porok, drugod jih podarjajo za rojstne dneve in za podobne jubileje. Pri nas pa je to cvetje značilno, da se z njim spominjamo pokojnih.

Ko krizanteme kupujemo, izbiramo med takimi, ki imajo še veliko zaprtih cvetnih popkov, da bodo dlje časa cvetele. Postavimo jih na sonce in v zavetje, da jih zaščitimo pred burjo.

Ko krizanteme v vazi ocvetijo in se stebela posušijo, jih ne odvržemo. Krizanteme so namreč trajnice in ne enoletnice. Nadzemski del rastline se posuši, podzemski (korenine), pa ostane naprej živ. Ko nastopi mraz in se rastlina posuši, jo postavimo v notranje prostore, v hladen prostor ali pa jo postavimo v zavetno lego na prosto. Stebla porežemo približno na 10 cm nad zemljo. Naslednjo pomlad bo rastlina pogrnala nove poganjke, iz katerih lahko pridobimo potaknjence za nove rastline. Če krizantemo prezimujemo na odprtem, jo pognojimo z delno razpadlim kompostom, da jo tudi tako zaščitimo pred mrazom. Tako prezimljena krizantema bo hletu postala matična rastlina, ki no približno na začetku marca prihodnjega leta začela poganjati iz korenin. Nastale bodo tako nove rastline.

Proti koncu naslednje pomladi, maja-junija, pripravimo vazice ali posebne večprostorne sadilne zabojke v katere damo prst, ki naj bo sestavljena iz šote in perlita v enakih delih. Perlit je substrat, ki se ga lahko zlahka najde v kmetijskih trgovinah. Namesto perlita pa lahko uporabljamo navadno vrtno zemljo. Z ostrim cepilnim nožem odrežemo potaknjence iz mladih poganjkov. Potaknjenci naj bodo dolgi 6-7 cm. Odtežemo jih tik pod prvim členkom. Odstranimo prva dva spodnja lista, nato jih vtaknemo v zemljo, ki smo jo že pripravili. Priporočljivo je, da spodnjo stran potaknjenca potopimo v hormonski prah, ki spodbuja ukoreninjeno le-teh. Zalijemo s pršilnikom. Voda naj ne bo prehladna, priporočljiva je sobna temperatura. Zemlja naj bo vedno vlažna. Zato je bolje, da postavimo vazice ali večprostorne sadilne zaboj v visok plastični zaboj, zgoraj postavimo steklo in postavimo na svetel in zaveten prostor, a ne pod direktnim soncem. S pršilnikom moramo pršiti bodisi potaknjence kot zemljo 2 ali 3 krat dnevno.

Po približno 10-12 dneh potaknjenci proizvedejo dovolj korenin. Takrat rastlinice presadimo v posamezne vazice, ki imajo premer 10-12 cm. Zemlja naj bo sestavljena iz šote in navadne vrtno zemlje v enakih delih. Pognojimo s kakim mešanem gnojilom za okrasne rastline. Ko pa se okrepijo in primerno zrastejo, jih presadimo v večje vazice. Te nato postavimo na sončno lego, a v zavetje, posebno pred burjo. Stalno jih moramo zalivati, a paziti moramo, da ne močimo listov, da ne bi imeli pozneje problemov z glivičnimi boleznimi. Ko novi brsti poženejo in zrastejo 4-6 cm, jih vrščikamo, se pravi, da jim odstranimo vrhove poganjkov. Z vrščikanjem ustavimo njihovo rast in spodbudimo rast stranskih poganjkov iz spečih brstov, ki so pod pazduho listov. Vrh ima namreč hormone, ki preprečijo rast stranskih poganjkov. Če vrh odstranimo, poganjki pač začnejo rasti. Rastlina bo tako bolj gosta in kompaktna. Če pa hočemo večje cvetove, odstranimo nekatere stranske poganjke. Manj stranskih poganjkov pustimo, večji bodo cvetovi.

Od avgusta dalje, odvisno od sorte, se na koncu poganjkov začnejo oblikovati cvetni popki. Od septembra naprej lahko krizanteme gnojimo vsaka dva tedna s kakim mešanem gnojilom, ki vsebuje veliko kalija. Ko se cvetovi začnejo barvati, ne gnojimo več.

Približno na začetku oktobra zaščitimo rastline proti nočni vlagi in proti morebitnemu dežju z enostavnim tunelom z na pol prozorno plastično folijo. Na ta način se bodo cvetovi z lažje odprli.

Magda Šturman

ŽAL V ITALIJI VEDNO AKTUALNO NEREŠENO VPRAŠANJE

Birokracija, težko breme za kmete

Zadnji statistični podatki nam potrjujejo, da je pridelek žit v EU v stalnem vzponu. Obseg pridelka žit, ki bo po napovedih strokovnjakov porasel za 10%, bo v tekočem letu dosegel najvišjo količino vseh časov in sicer 43 milijonov ton. Vzpon pridelka gre sicer pripisati ugodnemu poteku podnebnih razmer ter ugodnim tržnim cenam, ki vzpodbujajo kmete, da širijo obseg kmetijskih površin posejanih z žiti. Ne gre pa pri tem zanemariti tudi vnašanje novih tehnologij predvsem pa poenostavitve v nekaterih državah birokratskih obveznosti, kar je vabljivo tudi za tuje pridelovalce. Kot primer navajajo področni strokovnjaki države Vzhodne Evrope, predvsem pa Romunijo, kjer nenehno raste na tem področju število tujih investitorjev, ki prinašajo poleg kapitalov tudi sodobno tehnologijo.

Kaj pa Italija? Po podatkih Državnega inštituta za statistiko (ISTAT), se scenarij v Italiji močno oddaljuje od prikazanega. Obseg površin, posejanih z ži-

ti, se bo v letu 2011 zmanjšal v Italiji za 20%, kar je v popolnem nasprotju z evropskim trendom. Očividno je v italijanskem kmetijstvu nekaj narobe. To pa so po mnenju izvedencev zelo visoki pridelovalni stroški in neučinkovitost kmetijskega sistema, vsled česa je italijanski kmetijski pridelovalni sistem močno upočasnen. Rastočim pridelovalnim stroškom (semena, fitofarmaceutska sredstva, gnojila, storitve itd) gre dodati neučinkovito in birokracijo, ki vzbujata med kmetijskimi pridelovalci velik odpor in nejevoljo. V zvezi s tem so bili pred kratkim iznešeni podatki raziskave o tem, koliko bremenijo birokratski stroški italijansko kmetijstvo. Rezultati raziskave vzbujajo zaskrbljenost ali celo zaprepaščenost. Navajamo le dva primera. V večjem združenem hlevu s 500 molznicami se je izkazalo, da so stroški za izvajanje birokratskih obveznosti znašali 5% vrednosti celotne proizvodnje. V vinogradništvu in vinarstvu, kjer je nad 20 ustanov zadolženih za kontrolo nad proizvodnjo,

je omenjeno breme znašalo 2,6% vrednosti proizvodnje. Sicer manj kot v govedoreji, še vedno pa preveč. Ti stroški seveda močno zmanjšujejo ekonomsko vitalnost italijanskih kmetijskih gospodarstev ter njihovo konkurenčnost. To nam potrjuje ugotovitev, da so stroški za biro-

kracijo v drugih državah EU znatno nižji. V Franciji stane birokracija polovico manj kot v Italiji, v Nemčiji pa dve tretjini manj.

Kmečke strokovne organizacije se tega dobro zavedajo in že vrsto let se njihovi predsedniki trudijo, da bi se naši na-

čini za poenostavitev birokratskih postopkov. To obljublja tudi kmetijski ministri, a vse je do danes ostalo pri besedah. Treba bi bilo sprejeti ustrezne odločitve, a teh se marsikdo boji, ker bi nacele razne ustaljene privilegije in koristi.

Poraja se vprašanje, če je, na primer, smiselno, da se ohranja birokratski sistem, ki izvaja kontrolo nad pridelovalnimi premijami tudi v primeru, da so nižje kot je strošek za izvajanje z njimi povezanimi birokratskimi obveznostmi. Temu in podobnim problemom je treba najti rešitev, a do sedaj so bili nemalokrat iznešeni, nikoli pa rešeni.

Prav tako bi bilo potrebno in umestno preveriti, če je operativno opravičljiv obstoj desetih ustanov in organizacij, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in ki vsaj nekateri s svojimi izdatnimi stroški nepotrebno bremenijo primarni sektor.

Bojimo pa se, da je to le pobožna želja in da bo vse ostalo pri starem.

Svetovalna služba Kmečke zveze

DIPLOMA PIANISTKE JANE ZUPANČIČ

Življenjska razsežnost privatnega veselja

Njeno ime se je pogosto pojavljalo v domačem tisku zaradi številnih dosežkov in nastopov kot izstopajoča učenka klavirskega oddelka Glasbene matice. Jana Zupančič je zdaj zaključila svojo študijsko pot, ki se je po diplomi, že razvila v nepričakovano smer:

Sedaj ko sem zaključila s študijem, poučujem na Glasbeni matici in sicer v Dolini. Odločila sem se poleti in kljub temu, da sem komaj pričela, mi je že izredno všeč. Moja odločitev je presenetila druge in mene, saj sem vedno trdila, da je igranje klavirja privatno veselje, iz katerega ne bi nikoli naredila poklica. Študiram arheologijo v Ljubljani, na valu podiplomskega navdušenja pa sem se odločila, da se eno leto posvetim glasbi. Mislim, da bi se kesala, ko ne bi izkoristila te priložnosti in preizkusila "profesorskega življenja"! Odločila sem se zlasti zaradi želje po novih izkušnjah (npr. kaj pomeni sedeti ob klavirskem stolčku in ne na njem) in ker imam ob tem veliko casa, da se posvetim še študiju klavirja.

Kako je sploh prišlo do študija glasbe in klavirja?

Vsi v moji družini so veliki ljubitelji glasbe. Že kot otrok sem redno hodila v opero in na koncerte, vzporedno s študijem pa so klavirski koncerti postali še toliko bolj pogosti. Spominjam se, da je doma stalno zvenela glasba. Eden izmed mojih najljubših spominov iz otroštva so dolga potovanja v avtu, ko smo poslušali cd-je ali pa smo kar sami kaj zapeli.

Z rednim študijem pa sem začela pri šestih letih, ko se je po Bazovič razširila vest, da je Tamara Ražem začela s poučevanjem klavirja. Takrat je mama pomislila, da bi bila zanimiva izkušnja in me je skupaj s sestro vpisala v pripravnico. Pričelo se je kot popoldanska zabava, kasneje se je to raz-

vilo v pravi študij, sedaj pa si ne morem predstavljati svojega življenja brez klavirja. Kasneje sem igrala tudi flavto na srednji šoli sv. Cirila in Metoda in sem se udeležila tečaja za violino na šoli prof. Igorja Kureta, vendar sem vedno najbolj ljubila klavir.

Udeležila si se mnogih tekmovanj: koliko so te tovnstne izkušnje utrdile v študijskih ambicijah?

Klavir je globoko vplival name in na moj razvoj, sama sem na klavirskem stolčku odkrila določene plati svoje osebnosti, ki jih nisem poznala, kot je na primer tekmovalnost. Med enajstim in osemnajstim letom sem naravnost oboževala tekmovanja in sem se veliko raje udeležila mednarodnih tekmovanj kot pa nastopala. Občutek zmage je bil vsakokrat nepopisen, poleg tega doseganje visokih ciljev me je spodbujalo in potrjevalo, da znam igrati. Zaradi tega sem si želela še nadaljnjih dosežkov. Po osemnajstem letu se je ta faza nekako zaključila, saj sem se osredotočila na druge stvari kot so šola, kasneje univerza, zgodovina glasbe, izpit iz osmega letnika, di-

ploma. Priznam, da bi se znova rada preizkusila na kakem tekmovanju in sem že začela iskati kaj primernega.

Izpopolnjevala si se s priznanimi mojstri kot so Bogino, Lazko ali Gadžijev. Kateri stik je pustil najgloblje vtise in zakaj?

Nedvomno Gadžijev. Prvič, ko sva se spoznala, sem imela enajst let. Zelo dobro se spominjam tako lekcij kot občutkov, ki sem jih imela vsakokrat, ko sem se vračala domov iz Gorice: utrujenost, jeza, ambicija... Postopoma tudi veselje in zadoščenje, ko sem zaigrala zelo dobro. Zahteve profesorja so bile res visoke, kot bi si lahko pričakovali od priznanega ruskega profesorja, ki je svoje življenje posvetil glasbi, vendar takrat sem bila mogoče premlada, da bi lahko doumela vse to. Naslednjic, ko sva se srečala, je bilo točno deset let kasneje oziroma letos junija. Zdel se mi je nespremenjen, kar pa se je bistveno spremenilo je bil najin odnos. Kot odrasla oseba sem točno vedela, kaj bo zahteval in zakaj, zato sva se tudi veliko bolje ujela.

Učenci Tamare Ražem pogosto izstopajo z vidnimi dosežki. Katera je skrivnost uspešnosti njenega pedagoškega pristopa?

Povedala bom to, kar sem že povedala pred nekaj leti v nekem drugem intervjuju. Tamara Ražem zna vzpostaviti z učencem poseben odnos, ki temelji na globokem spoštovanju, razumevanju in prijateljstvu. Je precej zahtevna, vendar ve kdaj in koliko lahko zahteva od posameznika. Takoj razume, česa je kdo zmožen. Poudarek na interpretaciji je njena zmagovalna karta. Poleg tega njeni učenci veliko nastopajo in tekmujejo, veliko več kot ostali. Tamari bom vedno hvaležna za vse, kar je naredila zame, bodisi kot pedagog, ki me je pripeljal do diplome in mi na poti pomagal doseči veliko rezultatov, bodisi kot prijateljica, ki mi je bila vsa ta leta ob strani.

Koliko je glasba prisotna v tvojem vsakdanu?

Ogromno! Že prej sem povedala, koliko je bila glasba prisotna pri nas doma med mojim otroštvom. Situacija se ni bistveno spremenila, vendar vsak poslušam, kar si najbolj želi. Tako, da ni nič čudnega, če na primer iz sobe moje sestre slišiš kako simfonijo od Beethovna, iz mamine sobe igranje klavirja in iz moje sobe... od klasične do rock glasbe. Odprta sem do vseh zvrsti glasbe. Če kaj mi ni všeč, je to vedno zaradi pevca ali pa le zaradi določene pesmi. Igram tudi klavir, saj sem se odločila, da ne bom prenehala z igranjem, občasno vzamem v roke tudi prečno flavto. Zamikala me je tudi kitara, ki že celo poletje stoji v kotu sobe.

Sama ne vem, kako bo naprej. Trdno sem prepričana, da bom zaključila s študijem arheologije, vendar si puščam vsa vrata odprta. Rada bi se preizkusila tudi v igranju moderne glasbe. Pustila se bom presenetiti.

Glasba v kavarni

Posebno nadarjeni učenci Glasbene matice bodo 17. novembra ob 18. uri pričarali elegantno salonsko vzdušje v zgodovinskem okviru kavarne San Marco v Trstu. V ospredju glasbenega popoldneva bodo pianisti iz razreda prof. Tamare Ražem Locatelli in predvsem duo, ki ga sestavljata Simon Kravos in Max Zuliani. Mlada pianista sta ravno v duu dosegla pomembna priznanja v tekmovalnem in koncertnem okviru. Po prvi absolutni nagradi na tekmovanju TEMSIG sta namreč oblikovala nastop v dvorani Slovenske Filharmonije v Ljubljani in dva koncerta cikla Pianissimo, ki ga Društvo klavirskih pedagogov Slovenije EPTA namenja spoznavanju mladih talentov. Z nastopom v tržaški kavarni se bo duo predstavil vsem prijateljem in ljubiteljem glasbe skupaj s kolegi iz razreda prof. Ražem. Igrali bodo namreč tudi Linda Cappellini, ki se je izkazala na letošnji izvedbi glasbene revije sv. Cirila in Metoda, Rok Dolenc in Eva Škibin, ki se bosta kmalu udeležila tekmovanja Spincich. Na sporedu koncerta bodo skladbe Weberja, Schumanna, Glavine, Arenskega in Schuberta. Program bo s francosko noto svojega nastopa dopolnil še flavtist Marko Obersnel iz razreda prof. Erike Slama.

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel/fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Ponteabbana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

ZBOR JACOBUS GALLUS

November na odru

Zbor Jacobus Gallus je svojo dvajseto sezono začel s polno paro: za njim je že prvo gostovanje v Fontanafreddi (PN), kjer je številna publika navdušeno sprejela skladbe iz mednarodne in slovenske zborovske literature. V soboto 5. novembra je v stolnici Sv. Mavra v Izoli nastopil na letnem koncertu italijanske narodne skupnosti v Slovenji, ki ga spremlja in predvaja TV Koper. 24. Mednarodnega srečanja pevskih zborov so se udeležili še mešani zbor Haliaetum iz Izole, Polifonska družba Svete Marije Velike iz Trsta in zbor Renato Portelli iz Mariana del Friuli.

Priložnosti izmenjave z drugimi zbori iz naše dežele se bodo pojavile tudi v drugi polovici meseca, ko bodo pevci zboru in dirigent Marko Sancin nastopili na tretji izvedbi zborovske revije "In somno pacis". Niz prireja rajonski svet iz sv. Jakoba v sodelovanju s Filharmonično družbo kapele sv. Apolinarija iz Montuzzi in se bo pričel danes s koncertom ženskega zboru Cappella civica pod vodstvom Marca Sofianopula. Sledil bo 13. novembra moški zbor Illersberg, 20. pa zbor Jacobus Gallus v kombinaciji z zborom Vox ecumenica. Niz bo 27. novembra sklenil zbor cerkve na Montuzzi, kjer se

bodo odvijali vsi koncerti s pričetkom ob 20.30. Pevci zboru Gallus se bodo nato podali v Slovenijo, kjer bodo 22. novembra oblikovali koncert na Škofijah v sodelovanju z APZ-jem Univerze na Primorskem. 11. decembra pa bodo protagonisti enega od koncertov dolgoletnega niza SKD Tabor Openska glasbena srečanja: njihov koncert na odru Prosvetnega doma bo obsegal skladbe Duruffeja, Rachmaninova, Pärta, Schütza, Rheinbergerja, Lavrenčiča, Lebiča, Čopija in Quaggiata. Višek prvega dela sezone pa bo nedvomno prežnanje 20. obletnice, ki bo 17. decembra ob 20.30 v Luteranski cerkvi v Trstu, kjer je zbor prav na ta dan, prvič stopil na oder.

Slovesna otvoritev šolskega leta

Glasbena matica je slovesno odprla novo šolsko leto z nagrajevanjem izstopajočih dosežkov učencev in s koncertom v razstavnih dvoranah ZKB na Opčinah. Številno publiko in učence je pozdravil ravnatelj, prof. Bogdan Kralj, ki je poudaril, da se nova sezona začne v znamenju raznih novosti na didaktičnem področju in v zvezi z učiteljskim kadrom. Razširjeno paleto učnih predmetov je dodatno dopolnila prilagoditev zahtevam in novostim šolske reforme, učno osebje pa je okrepil prihod mladih profesionalcev, ki kot bivši učenci utrjujejo svojo navezanost na šolo. Otvoritvena slovesnost ni samo priložnostno srečanje ob začetku šolskega leta, saj mora z dobrimi zgledi spodbujati vse učence k čim plodnejšemu glasbenemu udejstvovanju.

Fundacija CRTrieste je s tankočutnostjo poskrbela, da bi dober zgled dobil tudi materialno podporo za ustvarjalni razvoj. Upravni odbor šole je na predlog profesorkega zbora izbral 13 učencev, ki so za posebne dosežke, predvsem na tekmovalnih odrih, prejeli denarno nagrado. Letos so se na poseben način odlikovali Sara Bembi, Mar-

tina Carecci, Alenka Cergol, Lorenzo Dari, Rok Dolenc, Manuel Figheli, Paola Gregoric, Tadeja Kralj, Simon Kravos, Marco Obersnel, Davide Tomasetig, Matjaž Zobec in Max Zuliani. Novost letošnjega slavnostnega začetka šolskega leta je bila zahvala s podelitvijo posebnih priznanj vsem petim diplomantom, ki so Sara Bembi (flavta - razred prof. Erika Slama), Alenka Cergol (klavir - razred prof. Beatrice Zonta), Manuel Figheli (klavir - razred prof. Paola Chibudini), Emanuele Panizon (violončelo - razred prof. Peter Filipčič) in Jana Zupančič (klavir - razred prof. Tamara Ražem). Dobitniki petih najvišjih nagrad so nastopili na koncertu, ki je z glasbenim pečatom sklenil večer s skladbami za klavirski duo, flavto, klavir in tolkala.

Novica je prodrla v javnost v vročih dneh polemik med prvimi in drugim krogom predsedniških volitev v Bolgariji, vendar je bilo to povsem naključno in prav nihče ni domneval, da gre za kakršnokoli poseganje v notranje zadeve Bolgarije. Gre namreč za vprašanje, glede katerega vlada v Bolgariji velika enotnost. Negativna, seveda, kajti gre za negativno stališče do priznanja obstoja makedonske manjšine, ki ji Bolgari, enako kot sosednji Grki, to priznanje skoraj soglasno odrekajo.

EVROPSKO SODIŠČE OBSODILO BOLGARIJO ZARADI KRŠITVE ČLOVEKOVIH PRAVIC

Makedonska manjšina že 130 let jabolko spora med Makedonijo in Bolgarijo

BOJAN BREZIGAR

zduževanja, pa čeprav bolgarske oblasti ocenjujejo, da ima organizacija OMO Ilinden separatistične težnje, vendar izključno z mirnimi sredstvi.

Enako stališče je Evropsko sodišče zavzelo pri obravnavi primernosti prepovedi miroljubnih zborovanj Makedoncev v Bolgariji v dveh drugih primerih. Zato je sodišče sklenilo, da mora Bolgarija plačati kazen 18.000 evrov organizaciji OMO Ilinden in 9.000 evrov organizaciji oziroma stranki OMO Ilinden Pirin.

Zanimivo je, da je v vseh treh primerih sodišče za človekove pravice naložilo Bolgariji višjo kazen od tiste, ki jo običajno določa v podobnih primerih, z utemeljitvijo, da ni šlo za enkratno kršitev omenjenih pravic ampak za ponavljajoče se kršitve teh pravic skozi več let, kar je v še večji meri prizadelo omenjeni organizaciji. S to razsodbo se je število obsodb Bolgarije zaradi kršitev 12. člena konvencije v škodo makedonske manjšine povečalo na osem, kar kaže na dosledno kratenje pravic, ki izhaja iz dejstva, da Bolgarija makedonske manjšine ne prizna in v sozvočju z Grčijo ne priznava obstoja makedonskega jezika.

Vprašanje ni novo, saj traja že od časa po koncu druge svetovne vojne, zaostri pa se je z resolucijo Informbiroja, ko se je Bolgarija opredelila za Moskvo, Makedonija pa je bila sestavni del Titove Jugoslavije. Napetost se ni nikoli polegla, v zadnjih letih pa je k njej pri-

Poposki je moral požreti grenki zalogaj, ker je prišel v Sofijo podpisat z bolgarskim zunanjim ministrom Nikolajem Mladenovom memorandum o sodelovanju z Bolgarijo v okviru priprav na članstvo Makedonije v Evropski uniji; prisiljen je bil jasno povedati, da ustanova, ki jo vodi, ni nikoli objavila takih podatkov o številčnosti makedonske manjšine v drugih državah.

Članek, ki ga je objavil makedonski časnik Dnevnik, se namreč ni nanašal samo na makedonsko manjšino v Bolgariji, ampak je navedel kopico podatkov, po katerih naj bi poleg 750.000 v Bolgariji živelo tudi 700.000 »etničnih Makedoncev« v Grčiji, 120.000 v Albaniji, 85.000 v Srbiji, 12.000 na Kosovu, 15.000 v Romuniji in 315.000 v Turčiji. Statistični podatki, ki so dokaj tipični za makedonsko propagando, ki se v državi sami veliko ubada z zelo številčno albansko manjšino, je bil objavljen v članku z naslovom »Popisi prebivalstva v sosednjih državah odžirajo Makedonce«. Članek pa, kot so opozorili v Sofiji, ne omenja, da se je prim popis prebivalstva v letošnjem februarju za Makedonce v Bolgariji izreklo vsega 1.854 ljudi in da jih je 1.000 od teh državljanov Makedonije.

Po drugi strani pa je ta makedonski dnevnik opozoril na obstoj politične stranke makedonske manjšine v Bolgariji OMO Ilinden Pirin in opozoril, da so bolgarske oblasti to stranko prepovedale. Na to so mediji v Sofiji odgovorili, da je nastanek te stranke posledica velike manipulacije, česar pa sedaj Evropsko sodišče za človekove pravice še zdaleč ni potrdilo.

Sicer pa v Bolgariji trdijo, da je članek, ki ga je v avgustu objavil Dnevnik, sestavni del politike Makedonije do Bolgarije; Makedonci naj bi že 20 let izvajali tako nacionalistično propagando, o kateri Bolgari trdijo, da umetno ustvarja napetost med državama. Tu v Sofiji poudarjajo, da je bila Makedonija že od srednjega veka sestavni del Bolgarije in je to

ostala vse do začetka 20. stoletja; njeno prebivalstvo so vsi imeli za sestavni del bolgarskega naroda; v top niso bili prepričani samo Bolgari, ampak tudi »sosednje države« in nenazadnje mednarodna skupnost. To je tudi razlog, zaradi katerega so, seveda po oceni Sofije, Bolgari med letoma 1878, ko se je Bolgarija osamosvojila, in 1944 s petimi vojnami poskusila združiti vse ozemlje, na katerem živijo Bolgari, vključno s sedanjo Makedonijo. K temu so težili na osnovi mirovne pogodbe iz Sv. Štefana med Rusijo in otomanskim cesarstvom spomladi 1878, in, pa čeprav je bil tri mesece kasneje s pogodbo ob koncu Berlinske konference takratni sklep spremenjen tako, da je

Trakijo in Makedonijo izvezl iz Bolgarije.

Po koncu 1. svetovne vojne je 40 odstotkov jugoslovinske regije Makedonije pripadla Jugoslaviji z nazivom Vardarska Makedonija in te meje so obveljale tudi po koncu druge svetovne vojne; gre za ozemlje, ki ga danes sestavlja Republika Makedonija. Približno polovica tega ozemlja je pripadla Grčiji, Bolgariji pa samo 10 odstotkov, tako imenovane Pirinske Makedonije.

Bolgari še sedaj obtožujejo Titovo Jugoslavijo, da si je leta 1944 enostavno izmislila makedonski jezik in makedonsko abecedo, s čimer naj bi nekdanja bolgarska narečja preimenovali v makedonski jezik, jih ločili mod bolgarščine in s tem umetno ustvarili ločeno makedonsko identiteto.

Sicer pa spor o makedonski manjšini v Bolgariji obstaja že vse od leta 1940, ko sta se Tito in Stalin dogovarjala o mejah po koncu druge svetovne vojne in ko je bil še govor o balkanski federaciji med Jugoslavijo in Bolgarijo. Eden izmed ukrepov, o katerih – po verziji, ki jo zagovarja Bolgarija – sta se dogovorila takratna voditelja Sovjetske zveze in Jugoslavije, je bila ustanovitev makedonske republike znotraj nove federacije v zameno za ozemlja Zahodne Bolgarije (mest Caribrod – Dimitrograd in Bosilegrad, kjer še danes živi priznana bolgarska manjšina v Srbiji.) Takratni bolgarski voditelj Georgi Dimitrov, ki je deloval pod Stalinovo taktirko, je to rešitev seveda sprejel. Rezultat tega dogovora naj bi bila kampanja bolgarske komunistične partije med prebivalci Pirinske regije (današnji okraj Blagoevgrad na jugovzhodu Bolgarije), da se odpovejo svoji bolgarski identiteti in se odločijo za novo makedonsko identiteto. Tako je iz uradnega popisa prebivalstva izhajalo, da je takrat tam živelo 250.000 Makedoncev.

V Bolgariji še danes trdijo, da je ta kampanja obstajala vse do spora med Titom in Stalinom in to je vplivalo na odnose vsa dolga leta hladne vojne. »Takrat je bilo treba prepričati ljudi, ki so se bili prej po nalogu Moskve prisiljeni izreči za Makedonce, da ne pripadajo nikakršni namišljeni makedonski naciji,« so še ob obisku makedonskega ministra Poposkega v Sofiji vztrajno pisali bolgarski mediji.

Po drugi strani so v Makedoniji prepričani, da živi v Bolgariji veliko število Makedoncev, ki jih bolgarske oblasti načrtno zatirajo. Tako je mogoče v makedonskih medijih občasno zaslediti poročila o več stotostih Makedoncih, ki jih bolgarske oblasti grobo zatirajo. Seveda se makedonski viri pri tem poročanju sklicujejo predvsem na stališča (nepriznane) makedonske stranke v Bolgariji OMO Ilinden Pirin, o katerih pa bolgarski mediji poročajo, da so plačanci ter jih Skopje in Beograd plačujeta z namenom, da se izreka-jo za Makedonce.

Tu seveda ni popolnoma jasno, kako je prišlo do stališča makedonskega zunanjega ministrstva o tako visokem številu – 750 tisoč – Makedoncev v Bolgariji. V Sofiji se iz tega norčujejo, češ da je številka 700 krat večja od tiste, ki izhaja iz popisa prebivalstva, ko se je, kot že rečeno, za Makedonce izjavilo 1.654 ljudi. In tu bolgarski mediji zastrujejo polemiko, ko Makedoniji očitajo, da gre le za člen stopnjevanja napetosti ki jo Makedonija med drugim izvaja z gradnjo spomenikov Aleksandru Velikemu (in s tem izziva Grčijo) ter carju Samuelu, ki ga imajo Bolgari za svojega, Makedonci pa prav tako za svojega. Je pa res, da so bili zaradi gradnje teh spomenikov Makedonci deležni tudi kritik s strani Evropske komisije.

Bolgarski nacionalni radio je polemiko še zaostril ko je v eni svojih oddaj razodel, da po oceni Makedonije živi več Makedoncev v Bolgariji in v Grčiji kot v Makedoniji sami, kjer živi samo 1,3 milijona »slovanske populacije«, vsi ostali pa so Albanci, Romi, Turki in drugi. Dopisnik bolgarskega radia iz Skopja pa je poročal, da je morala Makedonija odložiti svoj popis prebivalstva, ki je bil napovedan za letošnji 1. oktober, ker ni bila sposobna sestaviti narodnostno mešanih popisnih telet, čeprav je bil uradni razlog za odložitve razpis parlamentarnih volitev junija letos. Dopisnik je dodal, da Albanci v Makedoniji zahtevajo, da se popis prebivalstva organizira pod nadzorom mednarodne skupnosti.

K ognju je prilil olja tudi nekdanji predsednik bolgarske vlade v izgnanstvu in sedanjí direktor bolgarskega nacionalnega muzeja, zgodovinar Božidar Dimitrov, ki je zapisal, da je več kot 7.000 Makedoncev zaprosilo za bolgarsko državljanstvo in se tako odločilo za vrnitev »k bolgarskim koreninam«. Je pa red, da je Bolgarija lansko leto bistveno spostila postopek za pridobivanje bolgarskega državljanstva in sedaj oblasti ne zahtevajo več potrdila o »bolgarskem izvoru«, torej nekakšnega dokumenta cerkvenih ali občinskih oblasti o starih starših, ki naj bi bili Bolgari. Sedaj Bolgari enostavno ocenjujejo, da so vsi Makedonci bolgarskega izvora in od njih ne zahtevajo več nikakršnih dokumentov. Ljudem pa to prija, kajti Bolgarija je članica Evropske unije in z bolgarskim državljanstvom pridobijo vse pravice, ki jih uživajo državljani EU, med drugim pravico do prostega pomikanja v vseh državah članicah Evropske unije.

Sicer pa je treba povedati tudi. Da Bolgarija v razliko od Grčije ne ovira vstopanja Makedonije v Evropsko unijo. V Sofiji se radi pohvalijo, da je bila Bolgarija prva država, ki je leta 1992 priznala samostojno Makedonijo. To pa le v maločem spreminja odnose med državama, pa tudi ne more biti alibi za bolgarski odnos do makedonske manjšine, ki ga je sedaj obsodilo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice. Vendar ni videti, da bi ta obsodba kakorkoli vplivala na politiko Bolgarije, ki poleg makedonske tepta tudi turško manjšino, pa tudi ne na odnose med državama.

Na slikah: pod naslovom palača bolgarskega parlamenta v Sofiji;

spodaj makedonski zunanji minister Nikola Poposki med nedavno novinarsko konferenco v Bolgariji.

Evropsko sodišče za človekove pravice je namreč Bolgarijo obsodilo v treh postopkih, ki so jih vložili predstavniki dveh makedonskih organizacij, OMO Ilinden in OMO Ilinden Pirin ter nekateri posamezniki. Novico, ki jo je bolgarska vlada spretno prikrila, je objavila nevladna organizacija Helsinški monitor Bolgarije. Sodišče je razpravljalo o še eni prijavi organizacije OMO Ilinden Pirin, vendar je tu zahtevo po obsodbi Bolgarije zavrnilo.

Glavna pritožba bolgarskih organizacij je zadevala kršitev temeljne pravice do svobodnega zbiranja in svobodnega združevanja v organizacije. Poleg tega so obtožbe zadevale tudi nepošteno sojenje in diskriminacijo. Vse obtožbe so se nanašali na serijo prepovedi, ki so jih bolgarske oblasti izdale v obdobju od 2004 do 2009, pa tudi o prepovedi registracije organizacije OMO Ilinden kot organizacije civilne družbe in OMO Ilinden Pirin kot politične stranke.

Evropsko sodišče za človekove pravice je razpravljalo samo o obtožbah, ki se nanašajo na 11. člen Evropske konvencije o človekovih pravicah, ki določa pravico do svobodnega zborovanja in do svobode ustanavljanja organizacij. Sodišče, ki, kot znano, zaseda v Strasbourg in sestavni del Sveta Evrope, je ugotovilo, da je bil v treh primerih s strani bolgarskih oblasti kršena pravica, ki jo zagotavlja 11. člen konvencije, in je zaradi tega Bolgarijo obsodilo na plačilo kazni.

Pri obravnavi sklepa bolgarskega sodstva, ki je zavrnilo registracijo organizacije OMO Ilinden, je Evropsko sodišče poudarilo, da gre za kršitev temeljnih standardov demokratične družbe, ker do sklepa ni prišlo zaradi neke nujnosti v družbi in te prepovedi predstavljajo nesorazmerne omejitve pravice do svobodnega

pomogla tudi Republika Makedonija, ki to problematiko obravnava milo rečeno nespretno in se mora včasih celo opravičevati.

Do enega takih primerov je prišlo letos poleti, ko je moral makedonski zunanji minister Nikola Poposki priznati, da v Makedoniji ni nobenih podatkov, po katerih naj bi v Bolgariji živelo 750.000 »etničnih Makedoncev« Poposki je to povedal med uradnim obiskom v Sofiji, kjer je moral odgovarjati na vprašanja bolgarskih novinarjev.

Na ta način je makedonski minister demantiral propagandni pamflet, ki ga je avgusta letos objavil makedonski časnik Dnevnik, ki je navedel, da »po podatkih makedonskega zunanjega ministrstva v Bolgariji živi 750 tisoč etničnih Makedoncev.«

Umberto Galimberti prihaja v Gorico. V četrtek, 10. novembra, bo gost Slovenskega izobraževalnega konzorcija (Slov.I.K.-a) in Dijaškega doma Simona Gregorčiča.

Srečanje z Umberto Galimbertijem ni vsakdanja izkušnja. Tudi zato ne, ker je italijanski filozof pogosto zaseden s predavanji doma in v tujini, s seminarji, javnimi srečanji, nastopi in, nenazadnje, s pisanjem člankov in knjig. A izkušnja srečanja s takim mislecem ni vsakdanja še iz drugih razlogov. Galimberti je svojevrsten filozof; ni predstavnik kake šole, ne dominantne ne alternativne; ni glasnik kakega gibanja, ne levičarskega ne

čene v DNK intelektualca, na dnu lestvice najbolj cenjenih človeških lastnosti, je pravzaprav presenetljivo, da Galimbertija bere, pozna in celo citira dostojno širok krog bralcev. Še bolj presenetljivo je seveda dejstvo, da bralci berejo Galimbertija dela kljub njegovi neizprosni kritiki posameznika in družbe.

Najbrž bo kdo na tej točki pripomnil, da so pač kritični misleci tisti, ki so ljudem najbolj všeč. Kdo bi pa sploh bral besedilo, ki boža oblast v smeri dlake?

Dejstvo je, da se Galimberti razlikuje od marsi katerega drugega filozofa po tem, da ne prizanaša posamezniku. Govori o družbi, o kulturi, o skupinah, o trendih, o gibanjih ... a tudi o posamezniku, o Mariu Rosiju ali Janezu Novaku, kot vam je ljubše. In

vo ne. Mit je pripoved. Pripoved, ki ima glavnega junaka ali junakinjo, ki se na neki točki svojega življenja znajde sredi neke preizkušnje, premagati mora protijunaka, ga premaga, zmaga, konec. Konec? Ne, ker je mit vedno zgodba o nastanku nečesa, o izvoru nečesa, o začetku. S svojo zmago junak ustvari nekaj novega, vzpostavi nek nov red. Junak v mitu namreč ne predstavlja samo samega sebe, ampak je prisposoda nekega pojma, neke vrline, neke psihične razsežnosti. Tako nekako pravi klasična teorija mita in take mite poznamo iz šolskih dni, ko smo brali o Zevsu, ki je ugrabil Evropo, o Amorju in Psihi, o Artemidi in Ateonu, Afroditu in Adonisu, Herkulu, Ojdipu in drugih.

V čem se ti miti, ki si jih je človeštvo

Tehnika in tehnologija

Sodobni človek je podrejen tehniki, na primer: Predvsem tehniki. Računalniki, telefoni, kamere, televizija – to niso več sredstva. Postala so cilj. Brez sredstva lahko živimo. Brez cilja ne moremo. Ali danes še lahko živimo brez vsega zgoraj naštetega? Ne moremo. Torej: tehnika je cilj.

Verjamemo, da nas tehnika osvobaja. Da imamo več prostega časa. Da živimo lažje, lepše, boljše. Ali kdaj sploh razmišljamo, če je temu res tako?

Tehnika (in tehnologija) je postala nadomestek za marsi kaj, kar smo žrtvovali napredku. Danes že osmišlja človeške odnose, polni čas, daje vrednost delu, moč človeku,

črno delo, ki je bilo odtlej dvakrat ponatisnjeno, je posvečeno Tatjani Simonič, gospe, ki je večini bralcev gotovo neznana. To je bila Galimbertijeva žena, sicer biologinja, redna profesorica na univerzi v Milanu, pravi, da izredno stroga, izredno priljubljena med študenti, baje tudi izredno lepa in privlačna. Bila je Slovenka, zamejska Slovenka, ena tistih briljantnih rojakov, ki jih nismo znali priključiti nazaj medse in za katerimi smo izgubili vsako sled. A to je samo digresija.

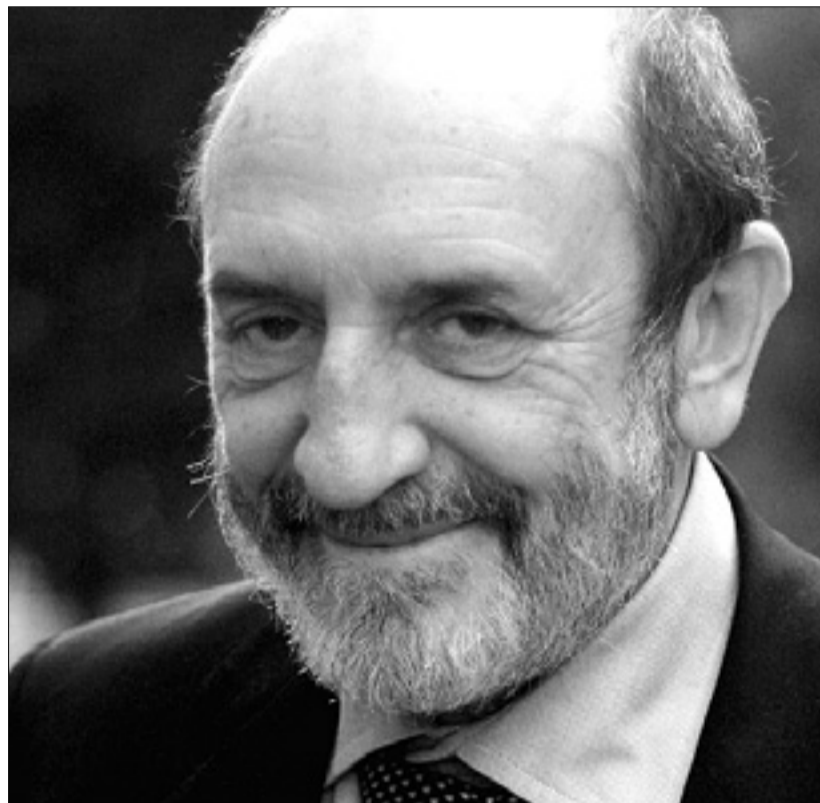
Monografija Telo prinaša najbolj izčrpen, celovit pregled družbenih, kulturnih, filozofskih in drugih konstruktov telesnosti v zgodovini zahodne misli, vse do tistega bistvenega premika, ki je telesu odvzel simboličnost in ga pahnil na docela materialno raven.

Galimbertijevo delo seveda ne govori samo o telesu. Zgodovina konstruktov telesnosti je pogosto le uvod v druga razmišljanja. Percepcija telesnosti razkriva bralcu temelje, iz katerih izhaja. Uvaja ga v razmišljanje o družbenih in kulturnih premikih. Za Galimbertija je telo (torej: pojmovanje telesa, percepcija telesa) indikator makropremikov, ki bi sicer ostajali neznaznavni ali vsaj težko prepoznavni. Skratka: na podlagi tega, kako dojemamo, prikazujemo in vrednotimo (svoje) telo, lahko izrišemo podobo naše družbe in sežemo do globlin njene filozofije.

Mladi

Knjiga, ki je Galimbertijevo ime ponela daleč prek meja filozofije, je prav gotovo delo Grozljivi gost: nihilizem in mladi, ki je izšlo leta 2007. To je edino Galimbertijevo delo, ki je bilo doslej prevedeno v slovenščino. V italijanskem izvirniku so ga ponatisnili še štirinajstkrat.

V krašem filozofskem uvodu se v tem delu avtor zelo konkretno loteva problema mladih – na podlagi raziskav, opazovanj, razmišljanj. Zakaj je celo generacijo mladih prevzel nihilizem? Gre še vedno za filozofski tok ali literarno pozo nadarjenih posameznikov, kakršni so bili Turgenjev, Nietzsche in „prekleti pesniki“ raznih avangard? Galimberti pravi: ne. Nihilizem ni več drža posameznika, ampak stanje neke skupnosti. Problem je v tem, da je danes nihilizem večinsko stanje skupnosti, še skoraj edino stanje skupnosti. Nihilizem, ki je bil vse do devetdesetih let redek pojav – in kot tak morda celo zanimiv, žgečkljiv, privlačen – je postal množična religija mladih generacij. Kaže se v nedolžnih oblikah: v nezanimanju za šolsko snov, v nekontroliranih in pretiranih reakcijah na ka-

pripovedovalo tisoče let, jih nato zapisalo, bralo, komentiralo in še vedno pripovedovalo, jih preneslo v gledališče, filme, slike, kipe, glasbo, arhitekturo ... in v sanje – v čem se ti miti razlikujejo od mitov današnjega časa, ki jih obravnava Galimberti?

Miti današnjega časa niso pripovedi, ampak pojmi, gesla, parole.

Miti današnjega časa so izgubili bistveno razsežnost mita, namreč zgodbo. Zgodba je arhaičnemu človeku omogoča-

ritem naravi. Tako vsaj na videz. Kdor pogleda globlje, bo ugotovil, da tehnika (in tehnologija) ne daje, temveč odvzema: ritem naravi, moč človeku, vrednost delu; čas se prazni, človeški odnosi izgubljajo smisel. Linearnost časa, ki sicer ni konstrukt sodobne družbe, ampak se je na Zahodu uveljavila že s krščanstvom, je postala samoumevna; cikličnosti časa, kakršno so poznale antične kulture, ni več. Ta cikličnost ni izgini-la takrat, ko je krščanstvo postalo hege-

FILOZOF UMBERTO GALIMBERTI 10. NOVEMBRA V GORICI GOST SLOV.I.K.

Neizprosni kritik družbe in posameznika

Galimberti je svojevrsten filozof; ni predstavnik kake šole, ne dominantne ne alternativne; ni glasnik kakega gibanja, ne levičarskega ne desničarskega; ni pisec literarnih del, televizijskih nadaljevanj ali filmskih scenarijev. Umberto Galimberti je učitelj filozofije v tistem starem pomenu besede, ki na neki točki ni bil več nikomur všeč; je učitelj, ki komentira, analizira, graja, ki pove tisto, česar drugi ne povedo, in sicer tako, da ga vsakdo razume.

desničarskega; ni pisec literarnih del, televizijskih nadaljevanj ali filmskih scenarijev. Umberto Galimberti je učitelj filozofije v tistem starem pomenu besede, ki na neki točki ni bil več nikomur všeč; je učitelj, ki komentira, analizira, graja, ki pove tisto, česar drugi ne povedo, in sicer tako, da ga vsakdo razume. Tak učitelj je Umberto Galimberti.

Z njim smo se tisti, ki segamo po filozofskih delih, srečali nekje sredi devetdesetih let. Takrat še ni bil tako slaven, kot je danes. Poznali smo ga le tisti, ki nismo prebirali samo modne filozofije, Derridaja, Gadamerja ... in predvsem Lacana. Morda je vse skupaj le stvar kronologije: filozofi postajajo slavni kasneje kot, na primer, manekenke ali nogometiški – pri štridesetih so rosno mladi, pri šestdesetih akademsko zreli, pri osemdesetih svetovno znani. Galimberti je bil takrat, ko smo začeli listati njegove knjige, ravno nekje čez petdeset. Leta slave so bila pred njim.

Ali so ga mediji povabili k sodelovanju, ko je bil že slaven, ali pa je slaven postal ravno zaradi sodelovanja z mediji, je vprašanje, ki ga tu lahko pustimo ob strani. Dejstvo je, da je danes med tistimi italijanskimi misleci, ki jim založbe zelo rade tiskajo knjige – kar pomeni, da je med redkimi avtorji, katerih dela v Italiji bere tudi kdo izven ozkega kroga sorodnikov, prijateljev in študentov. Žal sarkazem ni odveč. V državi, kjer so prodornost, kritičnost, hrepenenje po znanju, razgledanost in druge vrline, ki naj bi bile vraš-

na Maria Rossija in Janeza Novaka pokaže prav s prstom, češ: ti, Mario, si tak in tak; Janez, si storil to pa to. Ti si žrtvoval svoje otroke, svoje starše, svoje sosede, svoje telo, svoje prijatelje na oltarju tehnike, napredka in mode. Ni ti ukazala družba, ni ti naročil zdravnik. Ti si šel na to pot, kljub temu da si pred tem bral Platona, Kanta, Marxa, Junga, Jaspersa in še koga drugega; bral si jih očitno preveč površno ali domišljavo, zato pa zdaj goštaš tablete proti depresiji in preživljaš večere v družbi svojega računalnika.

O tem piše Umberto Galimberti. Z nekaj več stila, se razume, z nekaj več globine in z nekoliko bolj učinkovitim argumentiranjem, kot se pač za filozofa spodobi. A srž je v tem. Posameznik je odgovoren pred sabo in pred drugimi. Posameznik, ki ve dovolj, da bi lahko živel zase dostojno življenje, pa živi drugače, sebi in drugim v škodo.

Miti našega časa

Goriško predavanje bo Umberto Galimberti posvetil temi, ki nekako povzema njegovo filozofijo: mitom sodobnega človeka in družbe, ki jo je ta človek oblikoval. V istoimenski knjigi je Galimberti leta 2009 predstavil nekatere pojme, ki so po njegovem mnenju v sodobnem svetu zadobili mitsko razsežnost: modo, lepoto, psihanalizo, tehniko, varnost, napredek in druge.

So to miti? V klasičnem smislu goto-

la, da je pojme, ki so bili sicer težki, strahljivi, grozeči ali kako drugače neprimereni za neposreden prikaz, zavil v prisposodbo. Zgodba je vsakomur, ki jo je pripovedoval, omogočala odstopanja, spremembe, dodatke. Zgodba je zahtevala interpretacijo. In dejansko je zgodba preživela arhaični čas in živeča tudi potem, ko je človek že osvojil orodja filozofije in bi se ji potemtakem načeloma lahko tudi odpovedal: Platon je bil na primer mojster mitov. Menil je celo, da miti sežejo dlje od filozofije, saj dajejo pojmom življenjsko razsežnost.

Miti današnjega časa nimajo več zgodbe. Ko danes pravimo, da je nekaj ali celo nekdo „mit“, ne mislimo na nobeno zgodbo, ampak na pojem, stvar, pojav, osebo. Izgubili smo zgodbo, njeno posredniško vlogo in interpretacijsko razsežnost. Soočamo se s pojmi in pojavi, ki jih ne razumemo, ki jih ne moremo razumeti. In zato se jim brez-pogojno podrejamo.

monska religija Zahoda; še skoraj dvajset stoletij je živeča ob krščanskem linearnem pojmovanju časa – kmetje so ciklično orali in sejali, pobirali pridelke in trgali grozdje. Šele danes, po dvajsetih stoletjih mirnega obstojanja teh dveh pojmovanj časa, se je nekaj pretrgalo: jagode zorijo pozimi, krompir spomladi ne poganja kalčkov, mošt se po potrebi ne spremeni v vino. Krščanski čas je linearen, ker vodi k cilju: odrešenju. Najprej je rojstvo, potem življenje, potem (zemeljska) smrt, nato posmrtno življenje. Zakaj pa je linearen „naš“ čas, čas tehnike in tehnologije? Zaradi napredka. Rasti. Razvoja. Napredek je cilj, ni pot.

Telo

Nekateri so prepričani, da je Galimbertijevo najpomembnejše delo izšlo leta 1983, ko je objavil svojo knjigo Telo: antropologija, psihanaliza, fenomenologija. Iz-

kršne koli dražljaje, v zgodnjem potrošništvu, v izpostavljanju zasebnih vsebin javnosti. A kljub tem nedolžnim oblikam se nihilizem plazi med mladimi, kot grozljivi gost, ki ga ni mogoče izgnati. Udomači se in postane sostanovalec, sošolec, prijatelj. Njegove pojave oblike nazadnje dosežejo razsežnosti, ki niso več tako lepo nedolžne: depresija, kronična žalost, melanholija, samota in odvisnost danes niso več izjemna, manjšinska ali prehodna stanja, ampak „normalnost“ mladinskega vsakdana.

Ne, Galimberti ni optimist.

A težko bi tudi rekli, da je pesimist. Saj navsezadnje verjame v ljudi, ki jih nagovarja s svojimi spisi. Verjame v njihovo inteligenco, saj njegovo pisanje ni osnovnošolsko.

Umberto Galimberti je neizprosni opazovalec in strog učitelj. A s tisto življenjskostjo, ki bralcem daje moč.

Matejka Grgič

EDEN NAJVIDNEJŠIH SOUSTVARJALCEV TRŽAŠKERGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Pred sto leti se je rodil Jože Peterlin (1911 - 1976)

Ko se človek z naglimi koraki bliža svojim devetdesetim letom starosti, ki jih bo ali pa tudi ne bo dočakal, se mu ob prebiranju dnevnega časopisa zarisuje polpretekli čas.

Kar precej protagonistov tržaškega povojnega javnega življenja je prestopilo usodni Rubikon, preden so dosegli magičnih sto let. Izgoreli so pred visokim jubilejem. Ko prebiram njihova imena, vstajajo pred menoj vsi živi in ustvarjalni, sredi dela, ko so zavzeto sooblikovali naš povojni čas, njegovo politično in kulturno podobo. S svojim delom so ga zaznamovali in z njim pisali našo zgodovino.

Eden izmed najvidnejših soustvarjalcev povojnega tržaškega kulturnega življenja je bil tudi prof. Jože Peterlin, ki bi letos, 2. decembra, slavil stoletnico svojega rojstva, če bi mu usoda namenila dolgo življenje. Peterlin je zapustil sledove svojega dela marsikje, dolgoročno posebno v višji srednji šoli in na tržaški radijski postaji, kjer je kmalu po vojni ustanovil Radijski oder. V njem se je izoblikovala dolga vrsta sposobnih radijskih igralcev, od katerih nekateri nastopajo še danes. Začeli so kot gimnazijci, skorajda otroci, in ob Peterlinovi spretni, mentorski in režiserski skrbi vztrajno napredovali. Posebno skrb je posvečal pravilni izgovorjavi in melodiji našega materne jezika. Še danes je pri članih Radijskega odra opazna njegova skrb za lep jezik, ki so ga še po njegovi smrti prenašali na mlajše člane. Skupaj s poklicnimi igralci našega gledališča, ki so delali pri kulturnih društvih z amaterji, ima pri gojenju slovenske besede v zamejstvu neprecenljive zasluge. Brez njega bi slovenska beseda pri nas ne pela kakor poje. Ko danes poslušamo radijske oddaje, si želimo več »Peterlinov«, ki jih na žalost ni. Pa tudi gledališki igralci živijo danes svoje odmaknjeno življenje, brez živega stika z vami, ki je zaznamovalo naš prvi ansambel.

Peterlinovo dragoceno delo z Radijskim odrom je ohranjeno v dveh knjigah. Prvo je pripravila Lida Turk z naslovom »Glas v ...etru« (izdal Deželni sedež Rai, Trst, 1991). Drugo pa je leta 1997 pripravil Radijski oder ob svoji petdesetletnici z naslovom »Vaš glas pri nas doma« (Mladika, Trst, 1997). Sama pa se spominjam Jožeta Peterlina predvsem kot kritika in s tem tudi konstruktivnega sooblikovalca umetniškega profila našega prvega povojnega igralskega ansambla. Celih trideset let je njegovo kritično pero spremljalo predstave našega poklicnega gledališča. Spominjam se, kako smo vsi z zanimanjem in strahom pričakovali njegove umetniško poglobljene ocene gledaliških predstav. Čeprav vsi igralci javno zatrujejo, da jih kritika ne zanima, da sami najbolje vedo, kako so igrali, na skrivaj skrbno prebirajo ocene.

Ko v gledališču ugasnejo luči, ostane od vse umetniške stvaritve samo še spomin. Zato so edine pričevalke zapisane kritike, resda subjektivne, a vendar nekaj otipljivega. Navadno so raztresele po najrazličnejših publikacijah, zaradi česar je zabrisana tudi enovita podoba gledališkega ustvarjanja nekega časa. O tržaškem gledališču so pisali kritike razni in različni ocenjevalci, marsikatera je objavljena v izboru posameznih avtorjev, manjka pa dolgoročna povezava med njimi. Bogomila Kravos, edina raziskovalka zgodovine tržaškega gledališča, je v svojem preglednem delu Slovensko gledališče v Trstu 1945 - 1965 (Slovenski gledališki muzej v Ljubljani, 2001) sicer pri vsaki predstavi zabeležila tudi ocene z njihovimi avtorji in kraji objave, vendar tega dragocenega gradiva do danes še nihče ni zbral in objavil v skupni knjigi ali vsaj kritično obdelal. Zato ostaja edino pregledno in verodostojno pričevanje o povojnem tridesetletnem gledališkem ustvarjanju Peterlinova knjiga Slovensko tržaško gledališče 1945 - 75, kar pomeni tudi deset let več, kot je zbrala Kravosova.

Peterlinovo skrbno spremljanje tržaškega obnovljenega gledališča je preselila nepričakovana smrt. Z gotovostjo lahko rečemo, da so bile njegove zadnje misli posvečene prav temu gledališču in njegovim ustvarjalcem. Ko se je 4. marca 1976 peš vračal od premiere Franka Wedekinda Pomladno prebujenje iz Kulturnega doma proti openskem tramvaju, se je na Trgu Stare mitnice zgrudil. Srčna kap je pretrgala njegovo ustvarjalno življenje, z njim pa se je preselila tudi nit zgodovinskega pregleda naše tržaške poklicne gledališke ustvarjalnosti.

Take in podobne misli se mi podijo po glavi posebno v zadnjih tednih,

Na fotografijah v smeri urinega kazalca: fotoportret Jožeta Peterlina; Radijski oder, pred mikrofonom leta 1955; Radijski oder, Bralna vaja; Nekdanji sedež Rai (in Radia Trst A) na Oberdankovem trgu.

ko se na novo organizirano gledališko vodstvo z vsemi razpoložljivimi sredstvi trudi, da bi v ljudeh vzbudilo zanimanje za gledališče in jih privabilo v napol prazne dvorane, ki v prvih povojnih letih niso mogle sprejeti vseh gledalcev. Zato se Boris Kobal, sin velikega in markantnega igralca Silvija, sprašuje: »Publika, kje si?« Jaz pa se Silvija spominjam od takrat, ko je šele zastavljal svoje prve korake na odrskih deskah, na njih rastle in prezgodaj izgorele. Ta njegov vzpon je vestno zapisan tudi v Peterlinovih ocenah. V njih bomo spoznali tudi uspešno rast Jožka Lukeša in cele vrste drugih, tako začetnikov kot zrelih oblikovalcev odrskih likov.

Moji spomini na prof. Peterlina segajo še v medvojna ljubljanska leta, ko je poleg drugega pripravil tudi radijske oddaje. Spoznala sem ga v zimi 1944/45 prav na ljubljanski radijski postaji, ko sem prvič nastopila pred mikrofonom. Delovni kolega me je povabil k sodelovanju pri narodopisni oddaji o vipavski ohceti, ki jo je v dramski obliki za radio pripravil prof. Peterlin. Večkrat sem ga srečala tudi v Knafljevu ulici, kjer je stanoval z družino. Njegova žena Lojzka Lombar se mi je vtisnila v spomin s prvorojenko v naročju. Moja mama, učiteljica in štajerska begunka, je namreč v tisti hiši vsa vojna leta delala kot vzgojiteljica pri neki trgovski družini. Zato mi je ime Peterlin že leta 1945 zvenelo znano in domače. Vedela sem, da je gledališče eno izmed njegovih zanimanj in da je že deset let pred tem v Straži v viharju in Slovencu objavljaj ocene o predstavah ljubljanske Drame. Med njimi so bile tudi Pesem s ceste, Prva legija in Rivala, v katerih je imel vidne vloge tudi Modest Sancin. Popolnoma razumljivo je bilo, da se je tudi v Trstu takoj posvetil gledališki kritiki, katere izredna prednost je, da je Marij Maver te ocene skrbno zbral.

Zadnji Peterlinov zapis v knjigi nosi naslov Ob 30-letnici obnovljene slovenske odrske predstave v Trstu (Novi list, 4.11.1975), kjer piše, da je bila decembra 1945 »dvorana Fenice premajh-

na, da bi sprejela vse gledalce, ki so želeli vanjo. Tedaj se tudi še nihče ni skrival, češ da ne razume slovensko; nasprotno, vsakdo se je silil, da bi govoril, če je le malo znal... Ljudje so dobesedno jokali od veselja.« Čeprav se je otvoritvena predstava Hlapec Jernej in njegova pravica v Delakovi prireditvi Peterlinu prav gotovo zdela tendenčna, je ni raztrgal, temveč je izpostavil Jernejevo pravico do lastnega jezika in lastne besede, in zapisal: »Morda se je v tistih dneh igralski zbor še najbolj priljubil občinstvu.«

Predstavitve Peterlinove knjige v Društvu slovenskih izobražencev, 17. dec. 1990, se je kot gost udeležil tudi re-

žiser in igralec Jože Babič, ki je takrat morda prvič in zadnjič prestopil prav Peterlinove dvorane. Zapisala sem si takrat njegove misli o Peterlinu-kritiku. Označil ga je kratko in jedrnatost z besedami: »Vljuden in nevaren kritik, vljudno-nevaren in nevarovljuden«. Babič je videl v Peterlinu kot kritiku predvsem igralca in gledališkega ustvarjalca, nikakor pa ne gledališkega teoretika, kakršen je npr. Andrej Inkret. Do vsake predstave je imel osebno odnos, gledal in videl je predvsem vlogo in sodil igralca v njej. Njegovo delo je bilo vseskozi konstruktivno in je preko gledališkega dela ustvarjalo nekakšen intimni dialog z gle-

dališčem, in to v času precejšnje nestrpnosti, ko so bile med političnimi skupinami že ostre bariere.

V zadnjih stvkih sem povzela nekaj osnovnih misli, ki jih je na predstavitvi nanizal Jože Babič. Niso bile samo vljudnostne fraze, saj je bilo v tistih letih to splošno mnenje tržaških poklicnih igralcev. Sama lahko dodam, da je značilna za Peterlinove kritike nekakšna pozitivna distanca. Njegove ocene so stvarne, brez vsakršne politične nestrpnosti. Če je njegovo mnenje negativno, je vedno utemeljeno. »Idejna tematika in forma morajo biti v neki harmoniji, v neki zaokroženi skladnosti... Da ideja ne kriči... Umetnost je tisti blesteči biser, v katerem živi košček lepote, a je tako svojsko prikazan, da pri njem prav nič ne moti. Samo ugaja ti in srečen si ob njem« je začel in potem utemeljeno odklonil Zupanov tekst Andante patetico. Kritični oceni dela pa sledi izredna pohvala izvajalca - recitatorja Jožeta Tirana. Naporno vlogo je rešil brezhibno«, ugotavlja Peterlin.

Ob prebiranju gledaliških kritik prof. Peterlina vstaja pred nami slovensko tržaško gledališče z vsi svojimi problematiko prvih povojnih tridesetih let, z vsemi igralci, režiserji in drugimi sooblikovalci, od katerih jih je večina že prestopila mejno črto med življenjem in smrtjo.

Peterlinu se imajo zahvaliti, da niso utonili v reki pozabe, da je njihova umetnost ostala živa in ohranjena v zgodovini. Dragocenost Peterlinovih recenzij je namreč v tem, da piše o igralcu, ne samo o delu in kvečjemu še o režiji, kar velja za marsikatero povojnega gledališkega kritika iz osrednje Slovenije. Igralce samo omenjajo, naštevajo njihova imena in jih prepuščajo popolni pozabi, brišejo jih iz slovenskega zgodovinskega spomina. Brez sramu, brez občutka krivde, zaverovani v svoj vzvišeni prav na dolgo in široko razpravljajo o delu in režijskem konceptu, pozabijo pa igralca, ki košček za koščkom pušča na odru del samega sebe. Tudi tržaški igralci so doživljali te krivice, zato je še posebej knjižna izdaja teh kritik toliko pomembnejša, saj bi se jih z brisanjem radijskih travov večina izgubila. Le redke so natisnjene v Glasu zaveznikov, Literarnih vajah, Mladiki, Novem listu in morda še kje. Zbrane in natisnjene v knjigi postanejo tudi radijske ocene tehten del gledališke zgodovine.

V arhivih se ohranijo gledališki teksti, fotografije, kostumi in scenski osnutki - mrtvi pričevalci nekega dogajanja, medtem ko so živo napisane kritike, kakršne so Peterlinove, vsaj do neke mere sposobne vzbuditi v bralcu čustveno valovanje, ki ustvarja tisto gledališko atmosfero, v kateri lahko pride do katarze, do očiščenja. Doživeto napisane kritike ohranjajo nenadomestljiv zgodovinski zapis o časih, ko se nismo imeli ne zvočnih posnetkov, še manj pa filmsko ali televizijsko zabeleženih in ohranjenih predstav. Pa tudi, če bi jih imeli, časa ni mogoče zavrteti nazaj in tudi ne priklicati v spomin razpoloženja naših ljudi v tistih letih. Kdo si danes sploh še lahko zamišlja pričakovanja in zanos slovenskega človeka v tistih prvih povojnih desetletjih. Tudi zato imajo Peterlinove kritike neprecenljivo vrednost.

Žal pa tudi ta knjiga ni popolna; največ je vrzeli v sezonah 1947/48 in 1948/49, ko se radijski zapisi niso ohranili. Preobsežno gradivo je ponekod zahtevalo tudi krajanje, predvsem tudi izpust nekaterih tujih del, ki niso bila dovolj pomembna. Izpuščene so tudi vse otroške predstave. Škoda, saj je s tem tudi gledališka zgodovina tistih let nekoliko okrnjena. Kljub temu pa je knjižna objava dovolj bogata in tehtna, da daje bralcu ali bodočemu raziskovalcu dovolj zaokroženo podobo o prvih tridesetih letih tržaškega povojnega gledališča.

Če bi se kdo lotil še zbiranja recenzij Vladimirja Bartola in jih izdal v knjigi, bi bila podoba tistih let popolnejša, čeprav so bile Bartolove ocene manj poglobljene in bolj pod vplivom njegovega trenutnega vtisa. Predstave je gledal bolj kot umetnik in manj kot gledališki poznavalec, kar velja v precej manjši meri za Peterlina, ki je bil sam tudi talentiran igralec in režiser z dveletnim študijem dramske igre na Državnem konservatoriju v Ljubljani, medtem ko Bartol ni imel gledališke izobrazbe.

Peterlinove gledališke kritike so še danes najpomembnejši prispevek k zgodovini slovenskega povojnega gledališkega igralstva na Tržaškem, hkrati pa tudi trajen spomenik njenemu avtorju.

Lelja Rehar Sancin

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NOGOMET - V A-ligi

Roma zadihala Palermo doma nepremagan

Slovenec Iličič dosegel prvi gol v letošnji sezoni - Danes tekme Genoa-Inter ne bo

PALERMO - Palermo je na večerajšnji vnaprej igrani tekmi A-lige na domačem igrišču Barbera zanesljivo premagal Bologno s 3:1. Roza-črni so slavili še peto domačo zmago na prav tolikih srečanjih. Palermo je doma nepremagljiv. Varovanci trenerja Mangie so vodili že s 3:0, tako da je Bologni uspelo zadeti le častni gol. Palermo je igral zbrano in napadalci so bili natančni. Sicilsko moštvo je povedlo po zaslugi Zahavija, ki je izkoristil Gilletovo odbito žogo po streli Iličiča. Tokrat je trener Mangia od vsega začetka zaupal obema slovenskima nogometaša, Josipu Iličiču in Arminu Bačinoviču. Iličič je zaupanje poplačal s tretjim zadetkom (pred tem je v polno zadel še Silvestre). Pri Bologni pa Reneja Krhina ni bilo niti na klopi. Gostje so reagirali prepozno. Ramirez je zadel v polno šele proti koncu tekme. Kot zanimivost naj dodamo še, da je Bologno vodil Pioli, ki je letošnjo sezono začel prav v Palermu. Predsednik Zamparini ga je (kot je zanj običajno) predčasno odslovil.

Luis Enrique se je oddahnil. Njegova Roma je v gosteh premagala Tesserjevo Novaro in se tako približala zgornjemu delu lestvice. Oba gola sta padla v drugem polčasu. Junak srečanja je bil nekdanji nogometaš Barcelone Bojan Krkič, ki je za rimsko moštvo zadel v 72.

minuti. Za Krkiča je bil sinočnji tretji gol v A-ligi. Tri minute kasneje je Roma opravila izid pod streho. Natančen je bil še Osvaldo. Roma je v prvem polčasu imela terensko premoč in večjo posest žoge. Rdeče-rumeni pa niso veliko streljali proti vratom. V drugem delu so gostje igrali veliko bolj prepričljivo in trener Enrique je poslal na igrišče Krkiča, ki je poskrbel za prvi gol. Tudi Tesserjevi varovanci niso stali križem rok in so bili nevarni s Porcarijem in Pinardijem. Roma je vsekakor zmagala povsem zasluženo in končno malo zadihala.

Zaradi hudega neurja in poplav so tekmo med Genoa in Interjem presneli na kasnejši datum.

Palermo - Bologna 3:1 (1:0)

Strelci: Zahavi v 13.; Silvestre v 52., Iličič v 74. in Ramirez (B) v 87. min.

Novara - Roma 0:2 (0:0)

Strelci: Krkič v 72. in Osvaldo v 30. min.

Vrstni red: Juventus 19, Udinese in Lazio 18, Milan 17, Palermo 16, Roma, Napoli in Catania 14, Siena, Palermo in Cagliari, Fiorentina, Genoa in Parma 12, Bologna 10, Atalanta in Chievo 9, Inter 8, Novara 7, Lecce 5, Cesena 3.

Danes: ob 15. uri Atalanta - Cagliari, Cesena - Lecce, Chievo - Fiorentina, Lazio - Parma, Milan - Catania, Udinese - Siena, ob 20.45 Napoli - Juventus; Genoa - Inter preložena zaradi poplav v Genovi.

Josip Iličič se je takole veselil prvega gola v letošnjem prvenstvu

ANSA

MOTOCIKLIZEM Casey Stoner z najboljšega položaja

VALENCIA - Svetovni prvak v razredu motoGP Avstralec Casey Stoner (Honda) si je privozil najhitrejši startni položaj pred zadnjo letošnjo dirko motociklistov za VNO Valencie (danes ob 14.00 na Italija 1). Drugo mesto si je privozil njegov rojak in moštveni kolega Dani Pedrosa, tretji pa je bil Američan Ben Spies z Yamaho, za katero zaradi poškodbe ni nastopal lanski prvak Jorge Lorenzo. Pedrosa je za Stonerjem, ki je bil v tej sezoni že 12-krat najhitrejši v kvalifikacijah, zaostal za nekaj več kot sekundo. Z novim »pole positionom« se je Avstralec izenačil s petkratnim svetovnim prvakom Mickom Dohanom, ki je prav tako 12-krat v sezoni startal iz prvega mesta. Večkratni svetovni prvak Italijan Valentino Rossi je kvalifikacije končal na šestem mestu.

SMUČANJE - Odpadla slalom v finskem Leviju bo gostil avstrijski Flachau 20. in 21. decembra. Ženski slalom bo na sporedu v torek, 20. decembra s prvo vožnjo ob 15.30 in drugo ob 18.30, moški slalom pa bo ob istih urah na sporedu dan kasneje.

DJOKOVANJE - V polfinalu turnirja v Baselu v Švici je srbski teniški igralec Novak Djoković (vrnil se je po petih mesecih okrevanja) izgubil proti Japoncu Keiji Nišikoriju (2:6, 7:6, 6:0). Federer je v drugem polfinalu premagal Švicarja Wawrinka (7:6, 6:2).

NOGOMET Triestina: raje 1:0 kot 3:2?

Nadaljevati vzpon proti zgornjemu delu razpredelnice. To je naloga Triestine na današnji tekmi (pričetek ob 14.30) na Roccu. V Trst prihaja Sud Tirolo - Alto Adige, ekipa z dvojezičnim imenom, ki ima trenutno na lestvici štiri točke več od Tržačanov.

Trener Galderisi je imel še teden več časa, da bi svojim varovancem dajal nasvete in jih privajal v nov sistem igre, ki je imel pozitivne učinke že proti Pergocremiti. Tržačani so se vestno pripravljali na tekmo, čeprav je seznan odsotnih tokrat kar dolg. Že »kronično« odsotnim se je pridružil branilec Thomassen, ki je proti Pergocremiti igrišče zapustil po tridesetih minutah. V obrambi so v pričakovanju dovoljenja za igranje za Limo igralci šteti. Thomassena bo tako gotovo zamenjal Pezzi, medtem ko so potrjeni Tombesi in Galasso po pasovih ter Izzo na sredini. Trener Triestine pričakuje bolj učinkovito igro v obrambi, saj ni mogoče vsako tekmo zmagati s 3:2, dobrodošel bi bil tudi kak 1:0; trenutno ima Triestina najslabšo obrambo v ligi (17 prejetih golov v 10 tekmah). Na srečo jo delno rešuje najboljši napad, ki je bil že 18-krat uspešen. Galderisi bo drugače v celoti potrdil ekipo, ki je pred tednom dni premagala Pergocremito. Godeas bo torej imel za sabo trojico Rossetti-Motta-Curiale, filter na sredini igrišča pa bosta sestavljala Evola in Princivalli.

Kot že rečeno ima ekipa iz Južne tirolske na lestvici 16 točk, štiri več od Triestine. V gosteh so varovanci trenerja Stroppe osvojili 5 točk v štirih tekmah (1-2-1), njihovo glavno orožje pa je hitrost. Ravno zato je za v povprečju dokaj »staro« Triestino, ki bo danes na dresih nosila napis novega pokrovitelja Italspurghi Ecologia, današnji nasprotnik težko prebavljiv. (I.F.)

B-LIGA: Ascoli - Cittadella 0:1, Crotone - Reggina 1:1, Empoli - Albinoletto 0:0, Livorno - Pescara 3:1, Nocerina - Grosseto 1:2, Padova - Juve Stabia 2:2, Sassuolo - Torino 0:0, Varese - Modena 0:0, Vicenza - Gubbio 3:1.

1. SNL: Nafta - Domžale 2:1, Hit Gorica - Rudar 2:2, Luka Koper - Triglav 3:0.

KOŠARKA - Maurizio Gherardini (Toronto Raptors) v Trstu o ligi NBA

»Lock out« - o tem niti besede

Biznis zahteva najvišjo stopnjo discipline - V Kanadi morda »evropske« strukture

Vsaj zdovoljivo število ljubiteljev košarke se je v petek zbralo, da bi spoznalo kakšne so razlike med evropsko košarko in tisto na drugi strani Atlantika. Veliko je o tem lahko povedal Maurizio Gherardini, dolga leta prvi mož vodstva Benettona iz Trevisa in sedaj že šest let eden vodilnih mož pri Raptorsih iz Toronta. Morda so se poslušalci zbrali, da bi spoznali, kako bi se iz majhnih mestnih ali rajonskih klubov zgradilo velika. Izvedeli so zelo veliko, na koncu pa spoznali, da takega nivoja v Evropi še dolgo ne bomo imeli. Ne samo. Lahko smo srečni, da je pri nas vse veliko manj organizirano, manj shematizirano, bolj poceni. Na tekmah v severni Ameriki so dvorane polne skozi celo sezono, zbere se po 15 ali 20 tisoč ljudi, ki res navijajo za svoje, večer pa je namenjen tudi druženju, hamburgerjem, pizzam in elitnim večerjam. Adrenalin, ki ga sproščajo dogodki v Evropi, je tam neznan. Pri nas se dva dni po porazu žaluje, po zmagi pa praznuje. Nekaj dni navijač porabi za analizo medtedenskih dogodkov, zadnja dva dneva pred novo tekmo pa jih preživi v popolni napetosti. Omejitev nekdanjega navijanja je nekaj kar spominja na ligo NBA. Tam se v areni vsi predstavijo oblečeni ali našemljeni v klubske barve, na-

postržejo z obedi najvišje kakovosti. Ob slačilnicah so zdravniški kabineti za kakršenkoli poseg, v hotelskih sobah razkošna oprema.

Liga pa je v glavnem velik biznis. V Torontu imajo Raptorsi dvorano za 20 tisoč gledalcev. Na voljo so kar štiri restavracije najvišjega standarda in v njih se ob vsaki tekmi obrne okoli poldrugi milijon dolarjev! Letala, hoteli, luksuzne sobe... toda kaj bo z evropsko košarko? Ima evropska liga bodočnost? Predvsem to je poslušalce zanimalo.

Gherardini je posebno za Italijo izpostavil prepad, ki zeva ob preveč napihnjenem tekmovalnem sistemu. Ta bo v kratkem imel kar 34 poklicnih ekip, za katere ne more biti dovolj denarja. Iskavne profesionalizma pomeni, da pokrovitelj ne investira v mlade. Če je treba kje štediti, se štedi prav pri mladinskih ekipah. Tudi evropska liga ne nudi najbolj svetlih izgledov.

Važno vlogo igrajo pri tem strasti, ki so v Evropi močno vezane na domačo stvarnost. Ekipa samih črncev ne more navdušiti Nemca. No. Lahko ga, mora pa biti popolnoma globaliziran, ali bolje amerikaniziran. To pa Evropejci še niso.

Delo Gherardinija v Torontu je delno usmerjeno v ustvarjanje neke »evropske« strukture. Kanada premore košarkarsko federacijo samo na papirju. Košarka je skupaj z nogometom v vzponu zaradi priliva priseljencev, ki izhajajo iz dežel, kjer sta ta dva športa vodilna. V Kanadi se morata boriti proti hokeju, ki vodi z veliko prednostjo. Ni še gotovo, če bo na novo celino prišlo nekaj bolj človeškega ali pa nas bo NBA popolnoma zasužnjila. Morda o tem odločajo protestniki na Wall streetu in drugje po svetu.

...in »lock out«? Ali stavka v NBA. O tem ni Gherardini povedal ničesar. »Moram molčati. Taka so pravila. Res smo daleč, toda kaj hitro se lahko izve, da sem nekaj povedal... in sledila bi denarna kazen.«

Bruno Krizman

ODBOJKA »Azzurre« po petih nizih boljše od Kitajk

HIROSHIMA - Italijanska odbojgarska reprezentanca je na svetovnem pokalu na Japonskem, ki je obenem olimpijski kvalifikacijski turnir, osvojila drugo zmago. Tokrat je bila po petih nizih boljša od Kitajk, ki je sicer že povedla z 2:1 v nizih. Dva najst reprezentanc meri moči vsaka proti vsaki, najboljši tri pa bodo prejele vozovnico za olimpijske igre v Londonu. Danes bo Italija igrala proti Dominikanski republiki. Izid: Italija - Kitajska 3:2 (25:20, 22:25, 21:25, 25:21, 15:12), najboljša napadalka Carolina Costagrande, 27 točk.

PREPOVED - Mednarodna nogometna zveza (Fifa) je angleškimi nogometašem, ki bodo prihodnji teden igrali proti Španiji, prepovedala nositi simbolne našitke, s katerimi so hoteli počastiti spomin na izgubljena življenja med prvo svetovno vojno.

KRIMOVKE - Rokometašice Krime Mercatorja so v 5. krogu lige prvakini igralce neodločeno 22:22 s Podravko Vegeto.

KOŠARKA - A1-liga: Siena - Virtus Roma 85:52; liga ABA: Union Olimpija - Radnički 85:70, Helios - Cedevita 62:87.

ČERNIC OK, MANIA' IN KOSMINA KO - Odbojka, A1-liga: Lube Banca Marche Macerata - Casa Modena 3:1 (22:25, 25:23, 25:17, 25:22); Fidia Padova - Tonno Callipo Vibo Valentia 0:3 (22:25, 22:25, 19:25, Černic 11 točk), Copra Elio Piacenza - Marmi Lanza Verona 3:0 (25:18, 25:21, 25:11), Trentino - Ravenna 3:0, Monza - Belluno 0:3.

ŠZ SLOGA - Praznovanje 40-letnice ustanovitve v Prosvetnem domu na Opčinah

Sloga je lep dokaz uspešnosti združevanja sil

Franko Drasič: »Danes nas imajo za aktivne, sposobne in resne športne delavce«

Polna dvorana je spremljala bogat program slavnostnega večera (levo), osrednji govornik Franko Drasič (desno), nekdanji odbojkarji in odbojkarice Sloge so prejeli priznanje (spodaj): od leve Igor Veljak, Irina Pertot, Edi Bosich, Daniela Ciocchi, Barbara Gregori in Danilo Riolino

KROMA

»V slogi je moč,« je na slavnostnem večeru ob 40-letnici športnega združenja Sloga v Prosvetnem domu na Opčinah najprej poudaril slavnostni govornik profesor in trener Franko Drasič, ki je nato slovenski rek nekoliko priredil ter poudaril, »da je moč v Slogi«. Pred polno dvorano odbojkarjev, športnikov, članov, staršev in predstavnikov političnega ter družbenega življenja je po Vrabčevi Zdravljici, ki so jo zapeli člani moške pevске skupine sv. Jerneja z Opčin (pod taktirko Mirka Ferlana), v krajšem uvodu profesor in trener Ivan Peterlin orisal štiridesetletno zgodovino Sloge, ki je nastala po združitvi in sodelovanju štirih vzhodno-kraških društev Zarje iz Bazovice, Gaje s Padrič in Gropade, Primorca iz Trebč in Poleta z Opčin. »Sloga je lep dokaz uspešnosti združevanja sil, ki uspeva že cela štiri desetletja. S pomočjo jasnih načrtov in pravih ljudi je lahko združevanje uspešno,« je med posegi poudaril predsednik ZSSDI Jure Kufersin. »Leta 1971 se je začela zgodba, ki ji zaenkrat še ni videti konca. V vseh teh letih delovanja smo prerasli v eno najmočnejših odbojcarskih društev v naši deželi. Sloga pa ni samo odbojka. So tudi planinci, rekreativci in drugi. Smo velika družina,« so bile Peterlinove besede. Moderator je nato takole predstavil slavnostnega govornika: »Gre za zelo znano osebnost iz našega športnega sveta, za pedagoga, Bloudkovega nagajenca, za

človeka, ki je vse svoje sile vedno usmerjal v vzgojo naših mladih. Letos sam proslavlja tudi zelo lep jubilej: 50 let neprekinjenega treniranja.« Drasič je v svojem posegu pohvalil požrtvovalnega in delovnega profesorja Ivana Peterlina (»Če ne bi bilo takih Peterlinov po naših vaseh, bi slovensko zamejsko športno udejstvovanje že zdavnaj usahnilo,« je ob enem dejal) ter vse ostale odbornike, spomnil pa se je tudi na profesorja Bojana Pavletiča, ki je bil pobudnik organiziranega športnega gibanja v zamejstvu. Drasič je poudaril še, da so naša društva prebila še druge zidove: »Začetek našega športnega udejstvovanja je bil težak. V očeh večinskega naroda smo bili nezaželeni, manjvredni in nesposobni. Imeli so nas za drugorzredne državljanke. In vendar smo s svojo vztrajnostjo in zagrizenostjo vse to prestali in dokazali, kaj zmoremo. Danes nas imajo za aktivne, sposobne in resne športne delavce,« je ugotovil govornik. V nadaljevanju se je dotaknil še vprašanji pregodnje športne specializacije, vzgoje lastnih trenerskih kadrov (»Od vsega začetka je slonela Slogina politika na vzgajanju lastnega trenerskega kadra«) in vprašanja slovenskega jezika. »Športno gibanje se je pri nas začelo prav z namenom, da se v slovenskem duhu in s slovensko besedo soočimo z italijanskim svetom. Postopoma se je to načelo izgubilo po poti. Vse več je pri nas italijanskih športnikov in celo odbornikov.

Slovensko besedo slišimo vse manj pogosto. Se to splača?,« se je vprašal Drasič in dodal: »Največje športne uspehe smo dosegli z izključno slovenskimi igralci. Tako je bilo na začetku z moško odbojcarsko ekipo Bora, s košarkarsko ekipo Jadrana, z žensko odbojcarsko ekipo Mebla in z mladinsko nogometno ekipo Pomladi.«

Po nastopu moške vokalne skupine Lipa iz Bazovice, pod taktirko Anastazije Purič, in glasbene skupine Uopenska mulerija (pod vodstvom Aljoše Saksida) so odborniki Sloge podelili priznanja najbolj zaslužnim članom in organizacijam, ki so v teh letih sta-

li ob strani društvu. Priznanje so prejeli: Viktor Stopar, Dušan Blahuta, Franko Drasič ter organizacije Zadrudna kraška banka, ZSSDI in Gostilna Veto. Posebno priznanje so prejeli še nekdanji odbojkarji in odbojkarice Barbara Gregori, Daniela Ciocchi, Irina Pertot, Danilo Riolino, Edi Božič, Igor Veljak in Miloš Štrajn. Slavnostni večer se je sklenil z nastopom glasbene skupine Open Hackers.

Vzponi, padci, zmage, porazi, napredovanja, izpadi, bleščeči in manj bleščeči trenutki... filmski trak ŠZ Sloga se vrtil že štirideset let in prepričani smo, da se bo vrtil še dolgo naprej. (jng)

NOGOMET

Juventina je iztrgala točko prvi na lestvici

Juventina - Lumignacco 0:0

Juventina: Furios, Favero (Iansig), Morsut, Trangoni, Beltrame, Sellan, Gulič, Pantuso, Palermo (La Fata), Cuz-zolin, Airolidi. Trener: Tomizza.

Rdeč karton: Trangoni v 75.

Juventina je včerajšnjem 9. krogu promocijske lige zapustila igrišče z mešanimi občutki: »Seveda smo želeli osvojiti vse tri točke, da bi se približali Lumignaccu, prvemu na lestvici, vendar smo s točko vseeno zadovoljni,« je po tekmi povedal športni vodja Gino Vinti in še dodal, da sta se včeraj v Štandrežu srečali »dve najboljši ekipi skupine, ki predvajata najboljšo igro v obrambi.«

Prav obramba je bila ključ razpleta včerajšnje tekme, saj sta obe ekipi s težavo približevali голу. Juventina je več priložnosti imela v prvem polčasu, najnevarnejša pa sta bila Airolidi in Gulič, ki pa sta streljala previsoko. Prav tako je tudi Lumignacco imel le peščico dobrih priložnosti za gol: v prvem polčasu je bil nevaren Vigliani, nato pa še Pinos, vendar je bil vratar Furios na pravem mestu. V 75. minuti je sodnik zaradi dveh rumenih kartonov izključil Trangonija (prvega je prejel v prvem polčasu po prekršku, drugega pa zaradi ugovaranja), kljub temu, da je Juventina igrala z igralcem manj, pa se razmerje sil ni spremenilo.

Ostali izidi: Caporiasco - Flabiano 2:0, Reanese - Pro Fagnana 1:3, Trieste - Martignacco 2:1, Union91 - Pro Romans 1:3, Valnatisone - Tricesimo 0:0, Zaule - Costalunga 2:1.

Vrstni red: Lumignacco 21, Roianese 20, Tricesimo 17, Juventina, Ponziana, Caporiasco in Pro Fagnana 16, Trieste Calcio 15, Pro Romans 13, Vesna 11, Flaibano 10, Valnatisone in Costalunga 8, Zaule 7, Union 91 3, Martignacco 0.

Prihodnji krog: Costalunga - Vesna, Tricesimo - Juventina.

DEŽELNI MLADINCI - Izidi: S. Andrea - UFM 6:3, Muggia - Audax 0:2, Ronchi - Zaule 2:2, Cervignano - Ponziana 1:3.

NOGOMET - Tržaški derbi v promocijski ligi

Najslabša predstava

Ponziana - Vesna 2:0 (1:0)

Strelca: Pezzullo v 30. in Boatto v 46. min. Ponziana: Daris, Veneruso, Licciulli, Božič, Avdič, D. Lodi (od 75. Braini), Davanzo, Pezzullo, Boatto (od 36. N. Lodi), Spinelli, Stabile. Trener: Zanuttig.

Vesna: Carli, Puric, Cheber, Gajčanin, Pin, Degrassi, Borelli (od 75. Albert Kerpan), Mercandel, Cano, Goran Kerpan (od 62. Pipan), Martini (od 70. A. Marjanović). Trener: Massai.

Neštevilni gledalci so na tržaškem igrišču Ferrini videli brzkone eno najslabših predstav Vesne v letošnji sezoni. Ponziana, včeraj z rdečimi dresi, je zasluženoma zmagala, čeprav ni bila boljša, le izkoristila je napake gostov in jih tako kaznovala. V uvodnih minutah je Vesna igrala napadalno in se nekajkrat nevarno približala domačim vratom. Najprej je proti vratom z neugodne pozicije streljal Mercandel (v 6. minuti), nato pa je bil po podaji s kota skrajno nenatančen Jar Martini, ki je na robu vratarjevega prostora streljal visoko nad prečko. V 19. minuti so gostitelji prvič resneje zaposili Edvina Carlija. Podobno deset minut kasneje, ko je nekdanji nogometaš Juventine in Krasa Stabile močno streljal, ni pa meril natančno. Ponziana je po pol ure povedla: mladi Matteo Pezzullo (letnik 1994) je streljal pod prečko, kamor Carlijeve roke niso uspele poseči. Do konca polčasa sta obe ekipi predvajali razbitno igro in o lepih akcijah ni bilo ne duha ne sluha.

Začetek drugega polčasa je bil za goste travmatičen, saj je Ponziana še drugič zatre-

Tako je mladi Pezzullo premagal vratarja Vesne Edvina Carlija

KROMA

sla mrežo Vesne. Boatto je po podaji s kota Davanza (ex Kras) poslal žogo za Carlijevo hrbet. Zadelek je zmedel Massaievarovance, ki niso uspeli prevzeti pobude v svoje roke. Trener Vesne je namesto Gorana Kerpana poslal na igrišče Mattea Pipana, kar pa ni bistveno učinkovalo na igro gostiteljev. Prvo resno priložnost je imel Cano, ki je z lepim obratom zaposlil domačega vratarja Darisa. Najlepšo priložnost za gol je zamudil Mercandel v 64. minuti, ko je z glavo z zelo dobre pozicije (poldrugi meter od vrat) preusmeril žogo v prečko. Upravičeno se je prejel za glavo. Isti igralec je deset minut kasneje zgrešil še eno pri-

ložnost. Omembe vredna je bila še Carlijeva obramba Spinellijevega strela v 85. minuti. 3:0 bi bila prehuda kazen.

IZJAVI PO TEKMI:

Trener Vesne Andrea Massai: »Drago smo plačali vse naše napake. Igrali smo zelo slabo. Če bomo ponovili take nastope, potem bomo izgubili vsako tekmo.«

Dean Avdič, branilec Ponziane: »Končno smo zmagali na domačem igrišču, na katerem letos nam ne gre posebno od rok. Igramo celo bolje na travnatih igriščih v gosteh. Vsekakor je bila zmaga proti Vesni zaslužena.« (jng) **LJUBITELJI** - Izid: Domio - Sovodnje 3:1.

NOGOMET - V 2. amaterski ligi

Primorje pozabilo, kako se zmaga

Primorje - San Canzian 2:2 (2:1)

Strelca za Primorje: Ferluga v 5., Peroša iz 11-m v 16. min. Primorje: Bellemo, Jan Čok (Milenković), Cheber, Kovacic, Ferro, Bobbini, Mescia, Ferluga (Udina), Pohlen (Siccardi), Peroša, Pauletic, trener Vitulič.

Primorje je spet zamudilo lepo priložnost, da bi osvojilo vse tri točke in doma igralo le neodločeno proti San Canzianu, ki je na spodnji polovici lestvice. Razočaranje navijačev in gledalcev na tribuni je bilo še večje, saj je po prvih 30 minutah kazalo, da bodo primorjaši zlahka ugnali goste. Začeli so namreč odlično in si takoj ustvarili dve priložnosti za gol ter v 5. minuti že povedli s Ferlugo. Kmalu zatem so tudi zadel vratnico. Minilo je le 16 minut in domače moštvo je že vodilo z 2:0. Peroša je prodril v nasprotni kazenski prostor, gostujoči branilec ga je »objel« in zrušil na tla. Bila je to čista enajstmetrovka, ki jo je tudi sam Peroša uspešno izvedel. Obetala se je visoka zmaga, saj je Primorje igralo zbrano in učinkovito. Vse to pa je trajalo do približno 30. minute, nakar preobrat. Gostje so se opogumili, sprožili nekaj nevarnih napadov in v 35. minuti zmanjšali izid na 1:2 po hudi napaki domače obrambe. Odtlej Primorja ni bilo več prepoznati. Gostje so prevzeli pobudo na sredini igrišča in spravljali v težave proseško obrambo.

Proseška ekipa je z blede igro nadaljevala tudi v drugem polčasu. Na srečo tudi gostje niso bili v tem delu posebno nevarni. Priča smo bili raztrgani igri na obeh straneh. San Canzian je bil vseeno nevarnejši, saj si je močno prizadeval, da bi stanje izenačil. To mu je uspelo v 35. minuti iz prostega udarca. Predsednik Primorja Robi Zuppin je bil po tekmi precej razočaran: »Igrali smo obupno. Prve pol ure je šlo vse kot po olju. Igrali smo odlično in gospodarili na igrišču. Nato pa smo povsem popustili. Dogaja se nam že nekaj tekem, da začnemo zelo dobro in nato popustimo. Mi-slim, da to ni odvisno od telesne priprave, ampak predvsem od mentalnega pristopa.« (lako)

KOŠARKA - V državni diviziji C

Na Opčinah je ostala praznih rok tudi Marghera

Pri Jadranu sta največ točk dosegla Borut Ban in Daniel Batich

Jadranovec Saša Malalan na sinočnji tekmi proti Margheri

KROMA

Jadran Qubik caffè' - Marghera 67:60 (20:15, 38:29, 50:45)

Jadran: D. Batich 17 (1:2, 2:4, 4:9), Ban 20 (5:5, 6:10, 1:4), Franco 11 (3:3, 1:3, 2:5), Spigaglia 6 (4:6, 1:5, 0:3), Malalan 8 (4:4, 2:5), Slavec 3 (-, -, 1:4), Marusič 2 (-, 1:3, 0:1), n.v. Bernetič, Floridan, M. Batich. SON: 21. Izgubljene žoge: 8, pridobljene žoge 13, asistencije 11, skoki: v obrambi 27, v napadu 7.

Marghera: 15:19 (79%), za 2 točki: 15:32 (47%), za 3 točke: 5:22 (23%). Izgubljene žoge: 13, pridobljene žoge 9, skoki: v obrambi 29, v napadu 9.

Jadran Qubik ostaja še edini nepremagan: na Opčinah je premoč jadranovec moral priznati tudi Marghera, ki sicer sodi med najboljše ekipe prvenstva - z Venezio je za letošnjo sezono vložila največ finančnih sredstev. Kljub temu pa je Jadran s pravo kemijo uspel iztržiti čim več, končna razlika pa bi bila lahko še višja, ko bi dopadljivo igro v obrambi zadržali do konca. Še dve minuti pred končnim zvokom sirene so z zadnjim košem iz igre Saša Malalana povedli na plus 16 (66:50), nato pa dopustili, da jim je Marghera nanižala delni izid 1:10. »Važno je, da smo se držali začetnega načrta, torej da Margheri nismo dopustili doseči 70 točk. Škoda, da smo na koncu popustili, saj bodo lahko izgubljene točke pomembne v končnici prvenstva,« je po tekmi pojasnil kapetan Slavec in dodal, da je z kmaji prispeval svoj del čisto vsak igralec.

Jadran je prednost prevzel že na začetku. Marghera je v šesti minuti izenačila (8:8), odtelej pa vodstvo Jadrana ni bilo nižje od pe-

tih točk. Ban, na koncu 20 točk, je v prvi četrtini uvedel enominutni monolog Jadrana, ki je z delnim izidom 9:0 v osmi minuti povedel s 17:8. V drugi četrtini je Jadran do 17. minute odločno zaustavljal Marghero, ki je prvi koš v tem delu dosegla še po petih minutah, za drugega pa jih je moral preteči še tri (29:19). Pred odmorom je sicer Marghera nanižala še nekaj košev (po večini s prostimi meti), vendar se razmerje sil ni spremenilo (38:29). Visokega ritma v obrambi pa Jadran ni obdržal v tretji četrtini. Takrat je sicer dosegel dotlej najvišjo razliko (plus 14, 45:31), nato pa dopustil, da se je Marghera približala na 5 točk (50:45). V tem delu je Jadran dosegel le tri koše iz igre, gostje pa so z Marinijem na čelu (23 točk) pokazali njihove kvalitete. K sreči pa je obrambna vrsta Jadrana v zadnji četrtini prestregla več žog in vse do 32. minute dovolila Margheri samo dva koša, medtem pa večala prednost do maksimalnih 16 točk.

Ostali izidi skupine C: Almerigogna - Degano 75:71, Lusetti - Latisana 87:58, Oderzo - Pordenone in Caorle - Conegliano igrajo danes.

Joganov Interclub OK

Miljčanke, ki jih v državni A2-ligi vodi slovenski trener Matija Jogan, so v 6. krogu visoko premagale Cervo. Končni izid je bil 61:39. Slovenki Jessica Cergol in Ajda Gabrovšček sta dosegli po 12 točk. Največ (14) jih je dosegla Borronijeva.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Bor sedmič, Breg pa petič zapored zmagala

Bor Radenska - Tarcento 80:69 (16:17, 40:22, 58:42)

Bor Radenska: Bole 3 (1:2, 1:2, 0:2), Madonia 12 (-, 3:5, 2:2), Crevatin 8 (1:2, 2:2, 1:4), Štokelj 2 (0:4, 1:1, 0:1), Meden 16 (3:8, 2:3, 3:6), Burni 9 (-, 3:4, 1:2), Zanini 3 (3:4, -, -, -), Sosič 20 (4:4, 5:7, 2:3), Fumarola 7 (1:4, 3:4, 0:1), Devčić, Gallochio n.v. Trener: Boban Popović. SON: 21; PON: Madonia (35); Skoki: 20 (12 v obrambi, 8 v napadu).

Bor Radenska je v polni dvorani Bojana Pavletiča osvojil 7. zaporedno prvenstveno zmago in tako še dodatno utrdil vodstvo na lestvici. Končni rezultat vsekakor ne sme varati, saj kljub 11 točkam prednosti je bila tekma vsekakor napeta in živahna. Peterka Tarcenta je namreč zelo borben in mirne duše lahko napišemo, da je ena boljših, ki smo jih doslej videli na Stadionu 1. maja. Za pomembno zmago zaslužijo pohvalo prav vsi Popovičevi varovanci, še posebno pa Peter Sosič in Marko Meden (ki je na najlepši način praznoval svoj 25. rojstni dan), saj sta v ključnih trenutkih poprijela valetje igre v roke in Radenski vliva potrebne elana in samozavesti.

Že od uvodnih minut je bilo jasno, da tokrat košarkarjem Bora bo trda predla. Ekpa iz Čente je namreč z agresivno obrambo onemogočila gostiteljem, da bi si priigrali vsakršno prednost in po samih sedmih minutah so gostitelji ostali tudi brez Burnija, ki ga je Popović priklinal na klop zaradi kar 3 osebnih napak. V drugem delu druge četrtine pa se je slika nekoliko spremenila. Peter Sosič je prevzel pobudo in z 6 prodori (zadnjim prav ob zvoku sirene) ter uspešno trojko omogočil Radenski, da si je priigrala solidno prednost (18 točk). V tretji četrtini so Madonia (kljub bolečinam v gležnju je stisnil zobe in dal vse od sebe) in soigralci nadzorovali prednost. Sorazmerno umirjeno četrtino je popestril semafor, ki je »izgubil« nekaj minut. Na srečo so Borovi odborniki zadevo takoj popravili in tekma je lahko nemoteno nadaljevala. Zmago pa so igralci Radenske zapečatili dejansko v sklepnih minutah srečanja, ko je

Marko Meden dosegel odločilne koše. Ob koncu tekme je bil tokrat trener Boban Popović zelo zadovoljen, saj ni imel česa očitati svojim varovancem. Obramba je delovala zelo dobro, v napadu so igrali premišljeno, mogoče edina negativna točka srečanja so bili prosti meti, saj kot zgovorno kaže statistika so bili Borovi košarkarji v tem elementu res slabši: 13:28 kar je celo manj kot 50%.

Breg - Venezia Giulia 91:74 (24:22, 54:41, 69:57)

Breg: Schillani 4 (2:2, 1:1, -), Grimaldi 4 (2:2, 1:3, 0:1), Visciano 10 (1:1, 3:4, 1:3), K. Ferfaglia 9 (4:4, 1:2, 1:1), Robba 9 (1:2, 4:5, -), Giacomini 18 (5:6, 2:5, 3:6), S. Ferfaglia 7 (1:3, 3:6, 0:1), Semec 2 (-, 1:1, -), Nadlišek n.v., Klarica 28 (5:5, 7:11, 3:7), trener Krašovec. SON: 17. PON: nihče.

Breg je zaslužno doma premagal neugodnega nasprotnika, miljsko Venezia Giulio, nanizal peto zaporedno zmago in se približal vrhu lestvice. Čeprav je igralo brez svojega najboljšega centra Stefana Samca, ki je še poškodovan in bo kar nekaj časa odsoten, je Bregovo moštvo delovalo kot utečeni stroj, tako da sinočnja zmaga ni bila nikdar vprašljiva. Brežani sicer niso začeli najbolje, saj so jim bili gostje v prvi četrtini stalno za petami. Že v drugi četrtini pa so igrali boljše predvsem v napadu, priigrali so si tudi prednost 18 točk in ob polčasu povedli za 13 točk. Kot se je doslej večkrat zgodilo, so tudi tokrat v tretji četrtini popustili, tako da so se jim Miljčani približali na osem točk. V zadnjem delu tekme pa so z boljšo obrambo in z učinkovitim napadom ponovno zanesljivo povedli ter brez težav zmagali.

Za novi točki je zaslužna vsa ekipa, od posameznikov pa bi posebej pohvalili Klarico, ki je bil z 28 točkami najboljši strelec, in mladega Schillanija, ki igra kot organizator iz tekme v tekme boljše. (lako)

Ostali izidi: Santos - Romans 62:59, Don Bosco - Geatti 84:59, Cervignano - Libertas 63:65, U.B.C. - Ronchi 74:82, San Vito - Tolmezzo 64:59.

Domači šport

DANES

Nedelja, 6. novembra 2011

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Buttrio

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Štarancanu: Staranzano - Sovodnje; 14.30 pri Domju: Domio - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Villanovi del Judrio: Villanova - Zarja; 14.30 v Podgori: Piedimonte - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ul. Campanelle: Campanelle - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Vižovljah: Sistiana - Kras

NAJMLAJŠI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Aris San Polo; 10.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Audax Sanrocchese - Juventina; 12.00 na Opčinah: Roianese - Kras

KOŠARKA

MOŠKA D-LIGA - 18.30 v Gradežu: Grado - Kontovel

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.00 v Žavljah: Azzurra - Breg

ODBOJKA UNDER 18 ŽENSKO - 11.00 na Proseku: Zalet - San Sergio

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Mossa

JUTRI

Ponedeljek, 7. novembra 2011

KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 20.30 pri Brišičkih, Ervatti: Jadran - UBV

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Repnu: Kras - Trieste Calcio; 19.30 v Trstu, Ul. Petrarco: Costalunga - Vesna

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKO - 19.00 v Trstu, Čarbola: Lucchini - Zalet

UNDER 16 ŽENSKO - 18.30 v Gradišču: Torriana - Soča

Obvestila

SK DEVIN prireja štiridnevni Opeday v Innichenu od četrta, 8. do nedelje, 11. decembra 2011 s smučanjem na smučiščih Helm, Croda Rossa, Baranci. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

AŠD MLADINA organizira smučarski nadaljevalni tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj bo potekal vsako sredo, od 9. do 30. novembra, od 16.30 do 18.30. Tel. 347-0473606.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 10. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 11. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 12. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priloiki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org

prej do novice

www.primorski.eu

ŠPORTEL - Jutri Ali bo Jadran napredoval?

Ali ima Jadran Qubik v državni diviziji C res možnosti za napredovanje v višjo ligo? Tudi o tem se bodo jutri na športelu (TV Koper ob 22.30) pogovarjali z voditeljem Igorjem Malalanom trener Walter Vatovec ter igralca Daniel Batich in Christian Slavec. Gostje bodo spregovorili tudi o začetku prvenstva in nadaljnjih nastopih ter nasploh o slovenski košarki pri nas, ki se tačas nadvse uspešna tudi v nižjih ligah.

Pred pogovorom bo seveda čas za prispevke iz tekmovališč. Sodelavci bodo pripravili prispevke o tekmi Jadrana Qubik, ki je na Opčinah gostil Marghero, o 40-letnici ŠZ Sloge, ki je visok jubilej praznovala v Prosvetnem domu na Opčinah, ter o nogometnih tekmah Krasa v elitni ligi, ki bo igral proti Buttriu ter najmlajših nogometašev repenskega društva.

NABREŽINA - Sejem smučarske opreme SK Devin

Tudi tekmovalne smučiči

Na voljo tudi druga oprema (450 smučarskih čevljev) in oblačila - Sejem se nadaljuje do nedelje, 13. novembra

V Domu železničarskih delavcev na Nabrežinski postaji se je včeraj začel smučarski sejem SK Devin, ki se bo nadaljeval do nedelje, 13. novembra.

Odborniki našega društva so zbrali resnično dosti opreme, saj je na voljo 450 parov smučarskih čevljev, skoraj toliko smučiči (tudi nordijskih in turnih ter smučarske deske), veliko je tudi čelad in še posebej palic ter oblačil, posebno otroških, ki gredo tudi najboljše v promet.

»Sprejemali smo samo novejšje smučiči, stare največ pet let, poleg tega je na voljo precej tekmovalnih smučiči, ki so jih prinesli sorodni smučarski klubi iz cele dežele,« nam je povedala odbornica Nadja Kralj. Opremo so zbirali v sredo in četrtek, prinašali pa so jo ljudje s Tržaškega in Goriškega, od koder običajno prihajajo tudi nakupovalci.

Desetdnevni sejem je ob delavnikih odprt med 16. uro in 19.30, danes ter prihodnji soboto in nedeljo pa bo od 10.00 do 19.30.

Sejem je obiskalo že veliko ljudi

KROMA

MOŠKA B2-LIGA - Še ena zmaga po »tie-breaku« Sloga Tabor

Zlata vredni točki na gostovanju v Trentu

Itas Trentino Volley - Sloga Tabor Televita 2:3 (16:25, 16:25, 25:22, 25:14, 13:15)

Sloga Tabor Televita: Jerončič 9, V. Kante 14, Ambrož Peterlin 16, Slavec 6, Valtovac 13, Veljak 3, Privileggi (libero), Cernuta 0, Cettolo 0, Nigido 0, Matevž Peterlin 0. Trener Lucio Battisti.

Sloga Tabor Televita je spet pozitivno presenetila, saj se s težkega – in predvsem utrujajočega – gostovanja v Trentu vrača s prvo letošnjo zmago na tujem (na prvem gostovanju v Bibioneju je vsekakor osvojila točko) in z dvema dragocenima točkama. Končni rezultat bi bil morda lahko še boljši, saj so Slogaši vodili v setih z 2:0, a so se stvari potem nekoliko zapletle, vendar se je na koncu le vse odlično izšlo.

Trentino je resda mlada ekipa, vendar je to druga postava italijanskega, evropskega in svetovnega klubskega prvaka: igralci so zelo visoki in vsem se pozna, da trenirajo na domala profesionalni ravni in marsikdo je že sedaj v izboru ekipe, ki trenutno vodi v italijanski A1-ligi.

Slogaši so začeli odlično in brezkompromisno: v prvih dveh setih so bili stalno

v vodstvu, z zbrano in preudarno igro so onemogočili nasprotnikove protinapade. Taka igra jih je zaslužno privedla do vodstva v setih z 2:0, a jih je tudi izčrpala, tako fizično kot psihično. To je prišlo do izraza že na začetku tretjega niza, ko je Trentino takoj povedel s 6:1. Sloga Tabor Televita je izenačila pri 15. točki, nakar so spet povedli domačini, a so Slogaši izenačili na 20:20, ko so zagrešili nekaj povsem naivnih napak in set se jim je izmuznil iz rok. Delni neuspeh je naše fante spravil s tira, tako da v četrtem setu niso nudili Itasu praktično nobenega odpora, a so odlično odreagirali v petem, izničili vodstvo domačinov (8:6) in nato v borbeni končnici znali obdržati mirne živce, kar je bilo dovolj za letošnjo tretjo prvenstveno zmago.

Trener **Lucio Battisti** ni skrival svojega zadovoljstva: »Čeprav je res, da bi se dalo iztržiti tudi kaj več, je zmaga v gosteh izredno dobrodošla in domov se vračamo z dvema 'težkima' točkama. Iskreno čestitam vsem fantom, ki so šli na igrišče in dosegli kolektivno zmago v pravem pomenu besede in obenem dokazali, da vidno napredujemo.«

Ambrož Peterlin je v Trentu zbral 16 točk

KROMA

ŽENSKA C- IN D-LIGA

Poln izkupiček

Zalet C premagal Libertas, Zalet D pa Pasian

Zalet C - Libertas 3:1 (25:14, 25:17, 17:25, 15:19)

Zalet C: Bukavec 11, Colarich 6, Crissani 5, Cvelbar 7, Spangaro 9, Štorka 12, Kapun (libero), Antognoli 0, Balzano 5, Grgič 0, Pertot 0, Pestrin 0. Trener Martin Maver.

V drugem zaporednem tržaškem derbiju so zaletovke na domačih tleh pokazale povsem drugačno odbojkarško predstavo kot pred tednom dni in zaslužno osvojile vse tri točke.

Libertasu zaenkrat v prvenstvu ne gre tako, kot je načrtoval, saj so pri društvu startali z zelo visokimi ambicijami, ki pa se zaenkrat niso še uresničile, pa tudi igralске okrepitve še niso obrodile sadov, na katere so pri društvu računali. Gostje so v Repen prišle z nekoliko okrnjeno postavo, kar pa nikakor ne zmanjšuje pomembnosti zmage naše združene ekipe, ki je tokrat zaigrala res dobro.

Naše igralkе so takoj začele zelo motivirano. Predvsem v prvih dveh setih jim je z ostrim servisom uspelo preprečiti nasprotnicam hitro igro, ob tem pa so bile dobro postavljene v bloku, še zlasti pa je bila tokrat razpoložena obrambna vrsta: zaletovke so med tekmo postregle s serijo odličnih posegov v polju, ki jih je kar številna publika nagradila z zasluženim aplavzom.

Po zelo dobri igri in osvojenih dveh setih, so naše igralkе nekoliko pustile v tretjem, kar so nasprotnice takoj izkoristile in visoko povedle tudi po zaslugi zelo ostrih servisov Martine Celle, ki so spravljali v hude težave domači sprejem. Zaletovke so se zbrale v končnici, zaostanka sicer niso mogle več nadoknaditi, boljša igra pa jim je vlila potrebno samozavest za zadnji set, v katerem so spet zaigrale zelo solidno in

povedle s 17:11. Tedaj je bila za krajši čas tekma prekinjena zaradi poškodbe Libertasove igralkе, prekinitev pa je zaletovkam prekinila ritem in so rahlo popustile. Libertas je začel nižati zaostanek, vendar se naše odbojkarice niso pustile presenetiti.

Gre seveda za pomembno zmago, h kateri je pripomogel celoten igralški kolektiv, vse tri točke pa so zelo dobrodošle, saj čakajo združeno ekipo v naslednjih kolih težke tekme.

Ostali izidi skupine B: Vivilvolley - Tarcento 3:1, Vitalfrutta Sant'Andrea - Durante & Vivan PN 3:0, Rojal-kennedy - Volley Talmassons 1:3.

ŽENSKA D-LIGA

Zalet D - Pasian 3:0 (25:10, 25:11, 25:14)

ZALET D: Lisjak 5, Spagno 4, Zavadlal 3, Zuzic 4, Vodopivec 9, Cassanelli 1, Starec 3, Cernich 1, Rudez 2, Spangaro (L). Trener: Berlot. Pomožna trenerka: Veronika Zuzic.

Zalet D je brez težav in v manj kot uri premagal skromni Pasian, ki ga sestavljajo šestnajstletnice. Nasprotnice so vseskozi veliko grešile – Zaletu so podarile kar 45 točk – in večkrat niso uspeli žoge niti odbiti čez mrežo, tako da je Zalet zelo malo napadal. Takemu ritmu so se varovanke trenerja Berlota tudi delno prilagodile, tako da je bilo napak na servisu kar precej. Berlot je izkoristil vse razpoložljive igralkе, od naslednjega tedna bo lahko računal še na Mircussijevo, Verša in Gantarjeva pa bosta najbrž še naprej odsotni.

Ostali izidi skupine A: Staranzano - Coselli 2:3, Lignano Volley - La Perla 0:3, Rizzivolley - Lucar Volley Coudroipo 3:0, Helvetia - Dentesano igrata danes.

Jessica Štorka (v napadu) je zbrala 12 točk

KROMA

MOŠKA C-LIGA - Sami porazi

Upirala se je le Sloga

Slogaši so sicer zamudili edinstveno priložnost - Vse tri goriške ekipe izgubile s 3:0

Val lmsa - Vivil 0:3 (22:25, 17:25, 23:25)

Val: Lavrenčič 14, Ombrato 9, Sfiligoj 1, D. Nanut 7, Farfolja 3, Vidotto 6, Plesničar (l), Faganel 0, Lango 2, Fedrigo, G. Nanut, Palmieri.

Valovi krizi ni videti konca. Štandredška ekipa nikakor ne najde prave poti, da bi končno prišla do prve zmage. Tokrat so varovanci trenerja Berzacole v tretjem krogu klonili proti vodilnemu Vivilu, četudi je bil le-ta, glede na prikazano igro, v vsem v njihovem dometu. Domačini so skozi celotno srečanje igrali dokaj nezbrano in občasno če ne že na meji poraznega. Ekipi v tem trenutku primanjkuje moč, ki bi znal v kriznih trenutkih popeljati svoje iz zagate oz. ohraniti potrebno samozavest na igrišču. Na igrišču ni pravega ravnotežja med posameznimi sestavinami igre in vse preveč je usmerjeno le v jakostno napadalnost. Tudi v tretjem nizu, ko so imeli vajeti igre odločno v svojih rokah, se se ob prvih težavah prepustili paniki in napravili niz, ki bi lahko preusmeril potek srečanja. Že res, da sta jim sodnika v ključnih trenutkih dvakrat zagodla, vendar to ne more biti opravičilo za tako medlo predstavo.

Med tednom se je ekipi priključil tudi Tadej Lango, ki je občasno stopil na igrišče. Njegov doprinos pa ni bil tak, da bi lahko ekipo popeljal na zeleno vejo. Trenerja čaka še ogromno dela, da lahko ekipa pokaže svoje pravo lice, kajti znotraj ekipe ne manjka talentiranih igralcev.

V prvih dveh nizih so bili gostje skoraj stalno v vodstvu in gostitelji so se jim le občasno približali. V tretjem nizu so si domači igralci priigrali pomembno prednost (17-13; 22-19) in jo nato v zmedeni končnici niza nepotrebno zapravili. (J.P.)

Ostali izidi skupine A: Volley Ball Udine - Pittarello Reana 3:1, Favira San Vito al Tagliamento - Vini Ronchi San Giuseppe 3:1.

CUS Trieste - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:0 (25:23, 25:23, 26:24)

Soča: Braini 6, Butkovič 0, J. Černic 0, M. Černic 8, E. Juren 12, M. Juren 2, Levpušček 6, Škorjanc 1, Testen 6. Trener: Berdon.

Varovanci trenerja Andreja Berdona so tekmo v Trstu začeli zelo slabo. »V prvem setu nam je precej računov prekrizal tudi sodnik, ki je nato v nadaljevanju tekme sodil precej dobro,« je sprva dejal trener Soče Berdon. Sovodnjska šesterka je v vseh treh setih začela zelo sla-

Odbojkarji Soče (desno) na tržaškem gostovanju niso izpolnili načrtov

KROMA

bo in gostitelji so povedli. »Nato smo skušali izid nadoknaditi, kar nam ni uspelo. V zadnjem setu je CUS vodil s 24:21. Z dobrimi servisi Erika Jurna nam je uspelo izenačiti, na koncu pa nam je zmanjkalo moči. Na gostovanjih žal nastopamo zelo nezbrano. Pogrešal sem več borbenosti,« se je izkašljajl Berdon.

Olympia - Ferro Alluminio 0:3 (19:25, 26:28, 21:25)

Olympia: Terčič 12, Sancin 0, Komjac 15, Vogrič 6, M. Peršolja 6, F. Hlede 3, Vizin 0, S. Peršolja 0, Polesel 3, Čavdek (L). Trener: Jerončič.

Odbojkarji goriške Olympie so zaradi preštevilnih napak izgubili proti Ferro Alluminio, ki je trenutno še nepremagan in vodi na lestvici v skupini B. Skozi cel prvi niz so nasprotniki vodili, varovanci trenerja Jerončiča so storili nekatere napake v obrambi. V drugem nizu so igro nekoliko izboljšali, so dobro začeli ter vodili skozi cel niz. Pri izenačenem rezultatu 24:24 pa so mladi igralci storili nekaj napak in so tako odbojkarji Olympie izgubili. Tretji niz je bil podoben prvemu, saj so goriški igralci premalo izkoristili protinapad. Nasprotniki so malo grešili in naposled bili na igrišču boljši. Vsekakor imajo odbojkarji Olympie dobre možnosti, predvsem v prvem delu prvenstva. Čakajo pa december, ko bodo dobili okrepitev, ki bo znatno izboljšala ekipo.

MOŠKA D-LIGA Olympia U17 enakovredna nasprotniku

Pippoli - Olympia U17 3:0 (25:23, 25:22, 25:12)

Olympia U17: Cobello 5, Corsi 5, Burrelo 3, Princi 2, Terpin 16, Rossi 2, Pippo 0. Trener: A. Vogrič.

Ekipa Olympie U17 je tokrat igrala proti izkušenim nasprotnikom in žal tekmo izgubila tudi zaradi sodnika, ki je nasprotnikom »podaril« kar pet točk. Varovanci trenerja Vogriča so se v prvih dveh nizih dobro borili, v zadnjem nizu pa so se igralci potrti zaradi sodnikovih odločitev. Manj izkušeni odbojkarji so storili nekaj napak, kljub temu je bila igra obeh ekip v prvih dveh nizih precej izenačena.

Ostali izidi skupine B: Remanzacco - Travesio 0:3, Altura Soltec - Volley Club Trieste igrata danes.

Poraz Kalčevega Hita

Novogoričanke, ki jih vodi zamejski trener Marko Kalc, so v 5. krogu 1. DOL Radsenska Naturelle v primorskem derbiju izgubile proti Luki Koper s 0:3 (-23, -13, -11).

Zmaga balinarjev Gaje

Balinarji Gaje so v 1. krogu deželne C-lige v Ronkah premagali domačo ekipo Tre Stelle. Končni izid je bil 10:8 za ekipo s Padrič in iz Gropade.

Volley Club - Sloga 3:2 (16:25, 20:25, 25:22, 25:12, 15:10)

Sloga: Devetak 2, Dussich 15, Fermo 4, Kante 9, Romano 11, Rožac 15, Fiorelli (libero), Antoni 1, Sosič 2, Žerjal 3. Trener Ivan Peterlin.

Slogaši so sinoči napravili enkratno možnost, da bi na gostovanju premagali Volley Club, ki pa jim očitno ne leži.

Tekma se je za naše odbojkarje začela na najboljši možni način: Slogaši so z zelo in dovršeno igro presenetili domačine, ki so prav gotovo računali na gladek uspeh. Našim odbojkarjem je šlo vse od rok, na igrišču so bili zelo zbrani in točni pri izvajanju tako na mreži kot v polju in vodstvo v setih z 2:0 je bilo povsem zaslužno.

V tretjem nizu je Slogašem upadla zbranost, kar je seveda nasprotnik izkoristil. Izid je bil sicer izenačen skoraj do konca, ko pa je set osvojil Volley Club, je pri Slogi povsem odpovedala samozavest in v četrtem naši odbojkarji niso nudili domačinom skoraj nobenega odpora, kot je razvidno tudi iz izida v tem nizu.

V zadnjem je najprej kazalo na boljše, saj so Slogaši dobro reagirali na neuspeh iz tretjega in četrtega seta in stanje je bilo do menjave igrišča povsem izenačeno. V nepravem trenutku pa so naši igralci zagrešili nekaj nepotrebnih napak in upanje po prestižni zmagi je žal splavalo po vodi.

AVSTRIJA - Manjšinska zakonodaja

Ostermayer napovedal osnutek zakona še za letos

Državni sekretar se je hitro odzval na zahtevo predstavnikov manjšin

DUNAJ - Josef Ostermayer, državni sekretar v uradu avstrijskega zveznega kanclerja, se je zelo hitro odzval na zahtevo predstavnikov v Avstriji živečih avtohtonih manjšin, ki so pretekli četrtek na skupni tiskovni konferenci na sedežu Centra avstrijskih narodnih skupnosti (CAN) na Dunaju pozvali urad zveznega kanclerja, naj še ta mesec predloži osnutek novele o zakonu o narodnih skupinah. V nasprotnem primeru bi ukiniteli sodelovanje v delovnih skupinah.

Ostermayer je v petek v avstrijskem parlamentu izjavil, da bo osnutek novele zakona na mizi še v tem letu. Pred tem hoče izpeljati »zaključne razgovore« s predstavniki vseh manjšin, je povedal in dodal, da je cilj vlade tudi ta, da bi manjšine dobile večjo avtonomijo pri razdelitvi podpornih sredstev države. Prav uvedbi te avtonomije pa se nekateri manjšinci še upirajo, je dejal Ostermayer v parlamentarnem odboru za proračunske zadeve. Pri tem pa ni konkretno povedal kdo.

Kot smo poročali, so zastopniki koroških in štajerskih Slovencev, gradiščanskih Hrvatov, Čehov in Slovakov na Dunaju ter Madžarov na Gradiščanskem pretekli četrtek na odmevni skupni tiskovni konferenci predložili konkretne predloge, kako naj Avstrija izboljša in učinkovito zagotoviti zaščito manjšin v načrtovani

Josef Ostermayer

ARHIV

noveli zakona o narodnih skupnostih. Ob tem so tudi izrazili bojazen, da se bi položaj manjšin celo poslabšal, če načrtovana novela ne bi upoštevala predlogov prizadetih narodnih skupnosti v Avstriji, ki so bili že vnešeni v delovnih skupinah. Dodali so tudi, da nočejo še dalj časa »služiti zgolj za kuliso« uradni avstrijski politiki, ki ob vsaki priložnosti poudarja, da je v dialogu s svojimi manjšinami. »Dejstvo je, ta tudi po zadnjem sestanku delovne skupnosti za strukturna in pravna vprašanja še vedno ni jasno, v katerih

točkah naj bi zakon izboljšal pogoje za razvoj in ohranitev avstrijskih narodnih skupnosti,« je na tiskovni konferenci kritiziral poslušajoči podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Nanti Olip.

Kot je poudaril tajnik Centra avstrijskih narodnosti na Dunaju Hubert Mikel, ima vlada na mizi osnutek novele zakona, ki ga je za CAN izdelala skupina uglednih avstrijskih izvedencev, pogajanja o reformi avstrijskega manjšinskega prava pa se vlečejo že dve leti. Upoštevaajoč vladni program, omenjeni osnutek izvedencev kodificira ustavno zajamčeno narodnostno pravo (temeljno pravo) na področju jezika, vzgoje, izobraževanja in kulture.

Konkretno naj bi načrtovana novela zakona o narodnih skupinah v Avstriji mdr. zajela dosledno uresničitev manjšinskih pravic iz 7. člena ADP za Slovence na Koroškem in na Štajerskem na področjih uradnega jezika, topografskih napisov in šolstva, razširitev avtohtonega naselitvenega območja Hrvatov in Madžarov tudi na območje Dunaja, manjšinsko šolstvo za Čehe in Slovake na Dunaju, spodbujanje manjšinskih medijev, finančno podporo za narodne skupine in trajno spremljanje (monitoring) in redno preverjanje stopnje uresničevanja manjšinskega prava.

Ivan Lukan

SLOVENIJA - Na listi Pahorjeve SD

Žekš kandidat za parlament

Za poslanski mandat tudi Dimitrij Rupel

Boštjan Žekš

ARHIV

DIMITRIJ RUPEL

ARHIV

LJUBLJANA - Na parlamentarnih volitvah 4. decembra v Sloveniji bo na listi stranke SD (socialdemokratov) kandidiral tudi dosednji minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, ki sicer ni član stranke Boruta Pahorja. Žekš, nekdanji predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU), se je odločil za kandidaturu, ker ocenjuje, da je bilo delo Pahorjeve vlade glede na zelo težke okoliščine kar uspešno. Vlada je po njegovem mnenju zaslužna, da Slovenija danes ni v položaju Grčije, Italije ali Irske.

V časopisu Dnevnik je Žekš poudaril, da je Pahorjeva vlada v javnosti po krivici prikazana kot grešni kozel za vse težave, ki jih doživlja Slovenija. Minister bo menda kandidiral v Ljubljani. Borut Pahor je v intervjuju za Dnevnikovo prilogo Objektiv priznal, da mu je Žekš sam ponudil svojo kandidaturo. Aktualni minister mu je po-

novil prepričanje, da se levsredinski vladi godi krivica in da je uspela narediti več, kot se ji priznava.

Med kandidati stranke SDS Janca Janše za parlament je tudi nekdanji zunanji minister Dimitrij Rupel, ki je v včerajšnji izjavi novinarjem komentiral potrebne prihodnje korake v odnosih s Hrvaško. Kot je poudaril, bi v prihodnje skušali z južno sosedo zgraditi bolj prijetno in bolj prijateljsko razmerje kot doslej. Za to pa bo potrebna konstruktivna energija. Rupel se je za parlamentarni mandat potegoval že na volitvah leta 2008, izvolitev pa mu je spodletela.

Za ponovno poslansko mesto na listi SDS bo najbrž kandidiral tudi Miroljubi Petek, ki je v zakonodajni dobi 2008-2011 vodil parlamentarno komisijo za Slovence v zamejstvu in po svetu. Med kandidati bo spet tudi Franco Juri (stranka Zares).

OBLETNICE - V Komnu in Škrbini

Obujanje spomina na primorske padalce

TRST - V nastopajočem tednu bo dvakrat priložnost za obujanje spomina na »primorske padalce« in za izražanje hvaležnosti za njihov idealizem in junaštvo, a tudi obžalovanja zaradi nasilne smrti in krivic, ki so jih mnogi pretrpeli.

V sredo, 9. novembra, bo ob 19. uri v Kulturnem domu v Komnu srečanje za poglobitev nekaterih vprašanj, ki so vezana na to poglavje naše zgodovine. Tri-

desetletni zgodovinar dr. Blaž Torkar, ki je doma iz Tolmina in je kustos v Vojaškem muzeju Slovenske vojske v Mariboru, bo pod naslovom Kaj pa naši »ameriški« padalci? predstavil vlogo in delovanje misij, ki jih je med vojno poslala k partizanom v Slovenijo ameriška obveščevalna služba OSS. Njihovi člani so bili tudi slovenski fantje, med njimi več Primorcev. Z nekaterimi izmed njih je bil na Štajerskem in Koroškem tudi ameriško-hrvaški veteran Bob Plan, ki živi v Trstu in se vsako leto udeležuje slovesnosti v Škrbini. »Ameriški« padalci so imeli drugačno pot, a v glavnem tudi več sreče od soborcev, ki so jih v Slovenijo poslali Britanci. Predavatelja bo predstavil časnikar Ivo Jevnikar.

Na dan, ko se Britanci spominjajo svojih padlih v vseh vojnah, 11. novembra, pa bo ob 10. uri v cerkvi sv. Antona v Škrbini maša z aduščnica za padle in pobite primorske padalce, ob 11. uri pa bo sledila tradicionalna komemoracija s polaganjem vencev pred ploščo na Fakinovi domačiji v Škrbini.

Ob častni straži, praporščakih, veteranah in svojih so svojo udeležbo med drugimi potrdili britanski veleposlanik v Ljubljani Andrew Page, nekdanji britanski veleposlanik v Ljubljani David Lloyd, obrambna atašeja ZDA podpolkovnik Jim McKinney in Velike Britanije podpolkovnik Ian Stafford, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik in pobudnik komemoracije, angleški veterinar in časnikar John Earle iz Trsta. V imenu svojcev padlih in pobitih padalcev bo letos govorila nečakinja pogrešanega padalca Ivana Volariča z Idrskega pri Kobaridu Ada Volarič vd. De Stefano iz Padove. Uvodni pozdrav bo podal novi komenski župan Danijel Božič. Nastopila bosta še ožja zasedba domačega zbora Cominum in osnovnošolec z recitacijo. Posebno obogatitev bo letos predstavljala udeležba mednarodno sestavljene skupine dijakov Jadranskega zavoda Združenega sveta iz Devina, ki bodo imeli tudi recitacijo. Spremljal jih bo predsednik kolekta veleposlanik Gianfranco Facco Bonetti.

Prvi koncert glasbenega abonmaja v sežanskem Kosovelovem domu

SEŽANA - v Kosovelovem domu v Sežani bo jutri ob 20. uri prvi koncert glasbenega abonmaja. Organizatorji so zanj izbrali večer najlepših opernih in operetnih arij. Predstavil se bo kvartet pevcev, članov opernega zbora tržaškega gledališča Verdi: sopranistka Miriam Spano, mezzosopranistka Silvia Bonesso, tenorist Francesco Cortese in baritonist Damjan Locatelli. Pevce bo na klavir spremljala Tamara Ražem Locatelli. V prvem delu bodo pevci ponudili izbor najlepših arij iz italijanske operne zakladnice - Pagliacci R. Leoncavalija, Figarova svatba W.A. Mozarta, Seviljski brivec G. Rossinija, Don Carlo in Rigoletto G. Verdija, Boheme G. Puccinija, Don Pasquale in L'Elisir d'amore G. Donizettija. V drugem delu pa bodo solisti popeljali občinstvo v čudoviti svet operet. V dvorani bodo tako zazvenele melodije iz Vesele vdove, Dežele smehljajev, Pri belem konjičku, Cin-ci-la'. Obeta se zanimiv in še posebno v drugem delu sproščujoč večer, ki bo zadovoljil ljubitelje te glasbene zvrsti in dal možnost tistim, ki je še ne poznajo, da se ji približajo.

NOVE FINANČNE SPODBUDE ZA FOTOVOLTAIČNE NAPRAVE!

Zanesljivost proizvajalca in ugodnosti državnih prispevkov

NUDI:

- rešitve "na ključ" za vsako aplikacijo: od manjše hiše, do kmetijskega podjetja, od nadstreška do proizvodnih hal
- 30 let garancije na proizvodnji
- nemško tehnologijo z izključno pozitivnimi odstopenji
- namensko izdelane pretvornike najboljših znamk
- odlaganje in sanacijo eternita, vključena v ceno
- fotovoltaične module lastne proizvodnje sestavljene iz nemških celic Q-CELLS
- rešitve CIGS za težavne orientacije, senčne lege in ravne strehe

Z nizom linij fotovoltaičnih panojev, ki segajo od linije TOP Quality (v partnerstvu z družbo MAGE SOLAR) do linije Extra, s katero smo uresničili nemogoče z uporabo panojev CIGS (orientacija proti severu, senčne lege, ravne strehe in osojna območja), preko panojev Made in Italy naše proizvodnje iz linije EG SUN in linije LOW COST, ki nudi zelo ugodno razmerje med ceno in kakovostjo, izdelano z azijskimi panovi SUN GEN. Vsemu temu gre še dodati široko paleto pretvornikov ("osrčje" fotovoltaičnega sistema) in pritrditev z elementi iz anodiziranega ultralahkega aluminija (3,25 kg / m2) Vse to nudimo zasebnikom (Home Division) kot tudi kmetijskim podjetjem in industrijskim obratom (Business Division): Prilagojeni pano za vsako stranko!... In še poskrbimo lahko tudi za popravilo strešnih kritin, industrijskih hal, skladišč, hlevov ipd.

Zaprosite nas za brezplačni pogovor. Pošljite SMS ali pokličite na telefonsko številko +39 393 9171280

Energy Group Italia - Ulica G.Galilei, 3/2 - Mogliano Veneto (TV)

Tel. +39 041 5412349 - Fax +39 041 5905430

www.energygroupitalia.it - info@energygroupitalia.it

Numero Verde 800 139 429

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Vsi k morju!
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Film: Delo osvobaja - režija Damjan Kozole; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35** Aktualno: Easy Driver **10.00** Aktualno: Linea verde Orizzonti **10.30** Aktualno: A Sua immagine **10.55** Prenos svete maše in Angelusa **12.20** Aktualno: Linea verde **13.30** Dnevnik **14.00** Variete: Domenica in...L'Arena **16.25** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Tutti pazzi per amore **23.30** Dnevnik - kratke vesti **23.35** Aktualno: Speciale Tgl **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.05** Aktualno: Applausi

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.25** Aktualno: A ruota libera **7.00** Risanke **9.20** Talent show: Social King 2.0 **10.10** Variete: Ragazzi c'è Voyager! **10.50** Variete: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Talk show: Quelli che aspettano... sledi Quelli che il calcio... (v. V. Cabello) **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.10** Šport: Rai Sport Studio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11** **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La Domenica Sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Aktualno: Sorgente di vita

Rai Tre

7.55 Nan.: La grande vallata **8.50** Film: Amor non ho! Però... però... (kom., It., '51, r. G. Bianchi, i. R. Rascel, G. Lollobrigida) **10.05** Nan.: Doc Martin **10.55** Aktualno: TGR EstOvest **11.15** Aktualno: TGR Mediterraneo **11.40** Aktualno: TGR RegioneEuropa **12.00** Dnevnik, deželni dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, rubrike **12.55** Opera: Prima della prima **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Dok.: Alle falde del Kilimangiaro **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio)

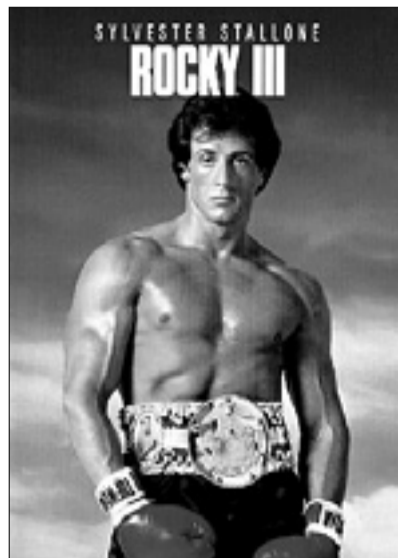

21.30 Aktualno: Report **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Variete: Lilit - In un mondo migliore **0.40** Nočni dnevnik **0.50** Aktualno: TeleCamere Salute **1.45** Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

Rete 4

7.05 Dnevnik **8.50** Dokumentarec **8.25** Dok.: Wild China **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Aktualno: Life - Lo spettacolo della vita **14.35** Film: 8 zampe di guai (kom., Fr., '96, r. J. Szwarc, i. C. Lambert) **16.20** Film: Dalle Ardenne all'Inferno (voj., Fr./Nem./It., '67,

r. A. DeMartino, i. F. Stafford, D. Bianchi) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Colombo

21.30 Film: Rocky III (dram., ZDA '82, r. i. S. Stallone) **23.45** Film: Il colpo (Kan., '01, r. D. Mamet, i. G. Hackman, D. DeVito) **1.45** Nočni dnevnik **2.05** Glasba: Zero Assoluto Special

5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **10.00** Nan.: Finalmente arriva Kalle **11.00** Film: Dick & Jane - Operazione furto (kom., ZDA, '05, r. D. Parisot, i. J. Carrey, T. Leon) **12.45** 13.40 Resnič. show: Grande Fratello 12 **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Aktualno: Domenica cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino) **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.10 Show: Paperissima Sprint **21.10** Nan.: Distretto di polizia **11** **23.40** Aktualno: Terra! **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Aktualno: Superpartes **7.40** Risanke **10.20** Nan.: Power Rangers Samurai **10.45** 12.15, 14.00 Šport: SP in motociklizmu - Grand Prix, 125cc, Moto2 in MotoGP **12.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.05** Šport: Guida al campionato **15.00** Šport: Grand Prix - Fuori giri **16.00** Film: One Piece - Per tutto l'oro del mondo (ris., Jap., '00) **17.15** Film: Subzero (ris., ZDA, '98) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Variete: Bau Boys

19.30 Film: Charlie's Angels (akc., ZDA, '00, r. McG) **21.30** Nan.: A&F - Ale & Franz Show **22.30** Variete: Zelig Off **23.25** Nan.: Così fan tutte **0.20** Šport: Controcampo - Linea notte **1.40** Film: Una spia per caso (kom., ZDA, '99, r. P. Askin, D. McGrath, i. S. Weaver)

Tele 4

7.40 20.40 Aktualno: Lotocalco ADNKronos **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **11.00** Šport: Body Show **11.30** Šport: Super Sea **12.00** Dok.: Le perle dell'Istria **12.30** Variete: Archeologie **12.40** Dok.: Borgo Italia **13.05** Dok.: Agrisapori **13.35** Variete: Camper Magazine **14.00** Dok.: Piccola grande Italia **14.55** Glasb.: ...E oggi, tutti all'opera **15.00** Lirika: Zanetto **16.40** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **17.10** Variete: Videomotori **17.25** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgia **20.00** Pagine e fotogrammi **20.20** Aktualno: Dai nostri archivi **21.00** Dnevnik **21.30** Film: A King of America (kom., r. G. Herendi, i. S. Pindroch, T. Szervet) **23.00** Dnevnik **23.30** Film: Da-

vanti a lui tremava tutta Roma (dram./voj., It., '45, r. C. Gallone, i. A. Magnani, H. Hinrich, G. Sinimberghi)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** Nan.: Mike Hammer **11.40** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia **15.50** Nan.: Cuore d'Africa **17.55** Film: Hardball (dram., ZDA, '01, r. B. Robbins, i. K. Reeves, D. Lane) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **23.30** Dnevnik **23.40** Film: L'amante Italiana (dram., Fr., '66, r. J. Delannoy, i. G. Lollobrigida, P. Noiret) **1.40** Aktualno: Bookstore

Slovenija 1

6.35 Ozemlje na prepihu (pon.) **6.55** 18.35 Risanke **7.15** Ris. nan.: Mojster Miha **8.30** Ris. nan.: Smrčki **9.20** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju **9.55** Nedeljska maša, prenos iz župnije Boštanj **10.55** Izvir(n)i (pon.) **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja - odd. Tv Maribor **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdravje! **15.15** Prvi in drugi **15.35** 1.05 Alpe-Donava-Jadran **16.05** Dok.: Veliki tektonski jarek **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Misija Evrovizija **22.05** Intervju: Simon Vrhunec **22.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.25** Ars 360 **23.35** Nan.: Maria Wern **1.40** Dnevnik (pon.) **2.00** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.30** Infokanal

Slovenija 2

8.50 Skozi čas **9.15** Globus (pon.) **9.50** Univerza (pon.) **10.30** Sozvočja Slovenije - Ljudska glasba na Slovenskem **11.00** Film: Kino Kecek **12.20** Izob.-svet. odd.: Turbulenca (pon.) **12.55** Rad igram nogomet **14.00** Dok.: Široki vrh **14.50** Dunajski filharmoniki, Madrid 2011 **16.30** Reportaža: Izток Puc - rokometna legenda **16.55** Nogomet, Prva liga: Olimpija - Mura, prenos iz Ljubljane **19.15** Slovenci po svetu **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Nad.: Mali širni svet **20.55** Dok. portret: Zadata od lajfa **21.20** Miss sveta 2011 **23.20** Kratka Tv-drama: Martin Srebotnjak (pon.) **23.35** Kratki igra-ni film: To je Slovenija (pon.)

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.10** 21.30 Žarišče **8.20** Beseda volilcev **8.50** Studio City **12.35** Prava ideja! **13.30** Poročila Tvs1 **15.40** Teden-ski pregled **16.20** 20.30 Na tretjem... **17.10** Aktualno **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa **23.40** Zrcalo tedna

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.15** Vsedanes - Svet **14.30** Tednik **15.00** »Q« - trendovska oddaja **15.45** Sredozemlje **16.15** Folkfest 2011 **17.00** City Folk **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dokumentarec **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Alpe Jadran **23.00** Glasbena oddaja

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** 7.40 Nal in Lili (ris. serija) **7.05** Tobi in njegov lev (ris. serija) **7.05** Hobonavti (ris. serija) **7.25** Liza in Pavel (ris. serija) **7.30** Angelina Balerina (ris. serija) **7.45** Martinov svet (ris. serija) **8.00** Balonar Oskar (ris. serija) **8.15** Dežela konjičkov (ris. serija) **8.40** Florjan, gasilski avto (ris. serija) **8.55** Profesor Baltazar (ris. serija) **9.05** Beyblade (ris. serija) **9.30** Bakugan (ris. serija) **9.55** Tv Čira Čara (otr.-zab. odd.) **10.20** Tom in Jerry (ris. serija) **10.35** Nan.: Beverly Hills 90210 **11.30** Film: Opuščena na krivda (ZDA) **13.15** Resnič. serija: Zmenki milijonarjev **14.15** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **15.15** Dok. serija: Kamera teče **15.50** Nan.: Grda račka **16.45** Film: Brodolomka ljubezni (ZDA) **18.15** Ljubezni skozi želoдец (hrana in pi-janja) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija

išče lastnika **21.30** Film: Drugačna zvestoba (ZDA) **23.30** Film: Dva dni v Parizu (ZDA) **1.25** 24UR (pon.) **2.25** Nočna panorama

Kanal A

7.50 TV prodaja **8.05** Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** Nan.: Najstniške zdrahe **9.25** Film: Olimpijski junak (Kan.) **11.00** 19.05 ŠKL, mladinska oddaja **12.00** Moto GP, prenos dirk za VN Valencije **15.15** Film: Neskončna zgodba (ZDA/Nem.) **17.00** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Lige prvakov

20.00 Film: Poslednji klic (ZDA) **21.40** Film: Dva Jakea (ZDA) **0.20** Nan.: Terminator

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotichek: Nataša Mrvar - Špela detektivka; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljski sedem not; 15.30 Z goriske scene; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditvev; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jutranjik; 9.00 Pregled prireditvev; 9.15 Glasbeni trenutki; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.40 Posvečeno Nevi Lukeš; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer veezozelelih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Napovednik, sledi Easy come, easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pesem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Classici Italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Album Charts; 19.00, 21.30 Scaletta musicale; 20.00-21.55 E...state freschi; 22.00 Extra Extra; 22.30 Pic nic electronicque; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Sempre primavera; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitvev oddaje s pre-

gledom novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro, 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos sv. maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spomince; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Popoldanski spored; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Pri pomembnih odločitvah ne oklevajte preveč, saj bo pozneje morda prepozno. Začnite poslušati sebe in se končno posvetite tistim stvarim, o katerih že nekaj časa razmišljate.

BIK 21.4.-20.5.: Več svojega časa posvetite družini, saj jo v zadnjem času preveč zapostavljate. Večino energije namreč vložite v službo. Čeprav mislite, da je potrebno, ni tako. Denar: ni večjih težav.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: V ljubezni vam zvezde kažejo daljše srečno obdobje, ki bo za vas polno pozitivnih čustev in topline. V družbi prijateljev ne boste zelo uživali, saj vas bo glede nečesa pekla vest.

RAK 22.6.-22.7.: V zadnjih dneh ste morda nekoliko bolj pesimistični in slabovoljni. Poskušajte se večkrat nasmejati in se spraviti v dobro voljo, saj se boste tako boljše počutili. Denar: dobro.

LEV 23.7.-23.8.: Zelo pozitivno boste razpoloženi, kar vam bo poživilo sive dni. Pred vami je huda preizkušnja, ki ji boste morali posvetiti veliko svojega časa. Čakajo vas obveznosti, zato se spravite k delu.

DEVICA 24.8.-22.9.: Bodite pripravljeni na delo, saj ste doslej preveč lenarili. Vaše miselne sposobnosti zdaj niso najboljše in občutek imate, da so vaši možgani še vedno na dopustu. Ljubezen: dobro!

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Bodite pripravljeni na izziv, ki vas čaka v službi. Več energije vložite v svoje delo in spremenite odnos do obveznosti. Med vami in partnerjem se ustvarja ovira, pazite!

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Na delovnem mestu ste nezadovoljni zaradi slabih medsebojnih odnosov. Če ste na novo zaposleni, verjetno niste ustvarili najboljšega prvega vtisa, kar pa je mogoče popraviti.

STRELEC 23.11.-21.12.: Ponudila se vam bo priložnost na delovnem mestu. Večkrat uporabite svoje možgane in ne poslušajte vedno nasvetov svojih sodelavcev. V družbi prijateljev boste sproščeni.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Na delovnem mestu se vam bo nakopilo veliko težav naenkrat, zato boste pod stresom. Za kakšen dan se raje odmaknite na samo in se napolnite s svežo energijo.

VODNAR 21.1.-19.2.: Sodelavci bodo opazili, da ste včasih pri opravljanju dela v službi počasni in zmeden. Razlog za to je majhna samozavest, ki vas daje zadnje čase. Posvetite se tej težavi.

RIBI 20.2.-20.3.: Vez med vami in partnerjem se je v preteklih dneh še utrdila, saj ste preživeli veliko lepih trenutkov skupaj. Pazite le, da ne boste preživeli preveč časa drug ob drugem.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM**
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Števerjan 2011 - Ansambel Unikat
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.30 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Nan.: La ragazza americana **23.15** Dnevnik - kratke vesti **23.20** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **0.55** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.35** Aktualno: Sottovoce **2.05** Dok.: Ritorno al presente

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.30** Risanke: Cartoon flakes **9.30** Variete: Protestantesimo **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.40 Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: Ghost Whisperer **16.50** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11** **20.30** Dnevnik **21.05** Dok.: Voyager **23.10** Dnevnik

23.25 Film: Solstice (srh., ZDA, '08, r. D. Myrick, i. Elisabeth Harnois, S. Ashmore) **0.55** Dnevnik - Parlament **1.05** Aktualno: Sorgente di vita **1.35** Vremenska napoved

Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **9.50** Variete: Dieci minuti di... programmi dell'accesso **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Variete: Apprendere **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tgr Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik **14.20** Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Nan.: The Lost World **15.50** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film:

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (5. novembra 2011)**

Vodoravno: premogovnik, Sara Simeoni, icika, Asad, cena, ne, I. L., Eridan, Lara, jata, Jean, Jose Manuel, Bine, lan, ime, parlamentarke, tal, akter, Orr, Sian, M. A., N. R., sredinec, to, edinstvo, Velika noč, levsredinec, Zevi, A. M., Notke, Iko, Adam; na sliki: Jose Manuel Barroso. Mala križanka, vodoravno: 1. P. P., 3. K. K., 5. ranar, 7. amaro, 8. Leban, 9. Ilona, 10. kart, 11. jak, 13. stena, 15. totem, 16. op, 17. cp.

Hurricane - Il grido dell'innocenza (dram., ZDA, '99, r. N. Jewison, i. D. Washington, V.R. Shannon) **23.35** Dok.: Corveva l'anno **0.00** Nočni in deželni dnevnik ter vremenska napoved

Rete 4

6.55 Nan.: Zorro **7.25** Nan.: Starsky e Hutch **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: RIS 4 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri

16.35 Film: Insonnia d'amore (rom., ZDA, '93, r. N. Ephron, i. T. Hanks, Meg Ryan) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: Nico (det., ZDA, '88, r. A. Davis, i. S. Seagal, H. Silva) **23.30** Film: Sol Levante (triler, ZDA, '93, r. P. Kaufman, i. S. Connery, W. Snipes) **2.05** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **9.55** Resnič. show: Grande Fratello 12 **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Resnič. show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Resnič.: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi)

Italia 1

6.50 Risanke **8.50** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Aktualno: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.25** Nan.: La vita secondo Jim **16.50** Nan.: Glee **17.45** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: Dr. House Medical Division **20.20** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI - Miami **23.00** Nan.: Undercovers **23.55** Variete: Real CSI **1.00** Variete: Modamania **1.35** Variete: Pokermania **2.25** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super Sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Nan.: The F.B.I. **12.00** Variete: Camper magazine **12.50** Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.30** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Dok.: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.10** Variete: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Košarka: Pallacanestro Trieste - Ruvo di Puglia Basket **23.32** Nočni dnevnik

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Ak-

tualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffe Break **10.35** Aktualno: L'aria che tira **11.00** Aktualno: (ah)Pirosi **11.55** 19.20, 0.45 Show: G'Day **12.25** Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Bravissimo (kom., It., '55, r. L.F. D'Amico, i. A. Sordi, G. Zarfati) **16.15** Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **20.00** Dnevnik **20.30** 2.45 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele (v. G. Lerner) **0.00** Aktualno: InnovatiON **0.35** Dnevnik **1.25** Aktualno: Prossima fermata **1.45** Nan.: N.Y.P.D.

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.20** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Žametek **10.30** 18.35 Risanke **10.40** Poučna nan.: Iz popotne torbe (pon.) **11.05** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.) **11.35** Otr. odd.: Marko na bellem konju jaše (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.30** Alpe-Donava-Jadran (pon.) **14.00** Na lepše (pon.) **14.20** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Prvi in drugi (pon.) **16.05** Intervju: Simon Vrhunec (pon.) **17.00** Novice, šport in vremenska napoved **17.25** 1.15 Duhovni utrip **17.45** Pogled na... **17.55** Nad.: Vrtičkarji **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.00** Podoba Podobe **23.30** Koncert orkestra Slovenske filharmonije **0.05** Kogojevi dnevi **1.30** Dnevnik (pon.) **2.10** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.40** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 2.05 Zabavni infokanal **11.10** Dobro jutro (pon.) **13.55** Videozid (pon.) **14.45** Dok. serija: Skriti Rim (pon.) **15.45** Sobotno popoldne (pon.) **16.55** Hum. nad.: Moja družina **17.25** Ars 360 (pon.) **17.35** Črno-beli časi (pon.) **17.50** Dober dan, Koroška (pon.) **18.25** Firma.tv **19.00** 1.20 Aritmija **19.50** Žrebanje 3x3 plus **6** **20.00** Film: Deščina Evrope **23.50** Film: Jedrska groznja (ZDA/Nem.)

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.40** Kronika **7.40** Utrip **10.15** Žarišče **11.10** Slovenija in Evropa **11.30** Zrcalo tedna **12.15** Tedenski pregled **13.20** Utrip **13.30** Poročila Tvs1 **15.30** Poročila Tvs1 **15.40** Satirično oko **17.25** Slovenska kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **15.30** Glasbena oddaja **16.00** Vesolje je **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.25 Športna mreža **18.20** Spomini sport **18.35** 23.45 Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Mala Nell - risanke **20.00** Sredozemlje **20.30** Artelevisio **21.00** Meridionali - aktualna tema **22.15** Kino Premiere **22.30** Športel **23.15** Presek **23.50** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.35 8.55, 10.05, 11.30 Tv prodaja **7.05** 16.40, 17.10 Nad.: Ko se zaljubim **8.00** Nan.: Beverly Hills 90210 **9.10** Resnič. serija: Zmenki milijonarjev **10.35** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **12.00** 17.50 Nad.: Larina izbira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Zabavna serija: Najboljši domači video posnetki **14.30** Ljubezen skozi želodec **14.35** Nad.: Moji dve ljubezni **15.35** Nad.: Tereza **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Hum. serija: Trdoglavci **21.00** Nan.: Razočarane gospodinje **22.00** 24UR zvečer **22.30** Film: Naravne sile (ZDA) **0.30** Nan.: Zvezde na sodišču **1.25** 24UR, ponovitev **2.25** Nočna panorama

Kanal A

7.15 Nan.: Obalna straža **8.05** Svet: Povečava (pon.) **8.35** Magazin Lige pravkov (pon.) **9.10** Ris. serija: Tom in Jerry **9.35** Ris. serija: Shaggy in Scooby-Doo **10.05** Ris. se-

rija: Razred 3000 **10.30** 13.20 Nan.: Vsi županovi možje **11.00** 17.05 Na kraju zločina: CSI Miami (krim. serija) **11.55** 16.10 Faktor strahu ZDA (resnič. serija) **12.50** TV prodaja, Reklame **13.45** Film: Drugačna zvestoba (ZDA) **15.40** 10 razlogov, zakaj te sovražim (hum. nan.) **18.00** Svet **18.55** Nan.: Čistilec **19.45** Svet **20.00** Film: Pištrole brez nadzora (ZDA)

21.45 Film: Ubila bom Billa 1 (ZDA) **23.50** Nan.: Will in Grace **0.20** Film: Na sledi smrti **4.00** Nočna ptica

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro: pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (Marko Sancin in Alenka Florenin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan: Glasbene muze; 11.00 Studio D: 11.15 Posameznik in družba; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Jerome Klapka Jerome; 18.00 Hevrek - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.15 Klepet ob kavi; 9.00 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Dnevnik; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 7.00 Jutranjik dnevnik, vremenska napoved, prometne informacije in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 15.05 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35-12.28 Glocal; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Ballando con Casadei; 13.40 Anteprema classifica; 14.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.35 Reggae in pillole; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 18.00 In orbita show; 20.00 Proza; 20.30-22.30 Glocal; 23.00 Osservatorio; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.00, Ime tedna - kandidati; 8.45 Koledar prireditve; 9.15, 17.45 Na

val na šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.10 Teren; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.00-12.00 Ime tedna; 11.35, 14.20 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturnice; 14.45 Ekspres; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Spored; 16.30 Tvitamo z...; 18.00 Telstar; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Londomat; 20.00 Cederama; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHZ)

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico azionario
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu**Dopisništva:** Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska

75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

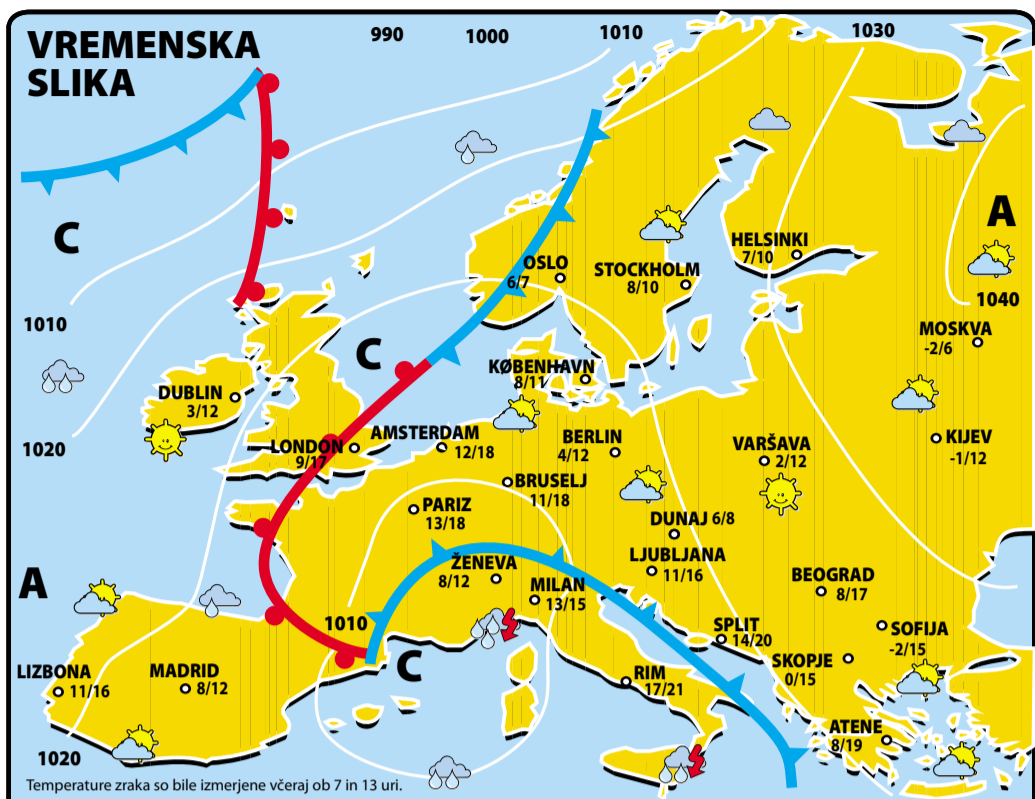
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska ag

Nad zahodnim Sredozemljem se združuje izrazito ciklonsko območje, s katerim v višinah z jugovzhoda v naše kraje pritekajo vlažni tokovi. Prisotnost anticiklona nad Rusijo preprečuje napredovanje območja nizkega zračnega pritiska protivzhodno-mogoča dotok vzhodnih tokov v nižjih slojih.

Nad zahodnim Sredozemljem je izrazito ciklonsko območje. Z jugozahodnikom k nam priteka topel in dokaj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.51 in zatone ob 16.46
Dolžina dneva 9.55

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen in občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 16,3 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

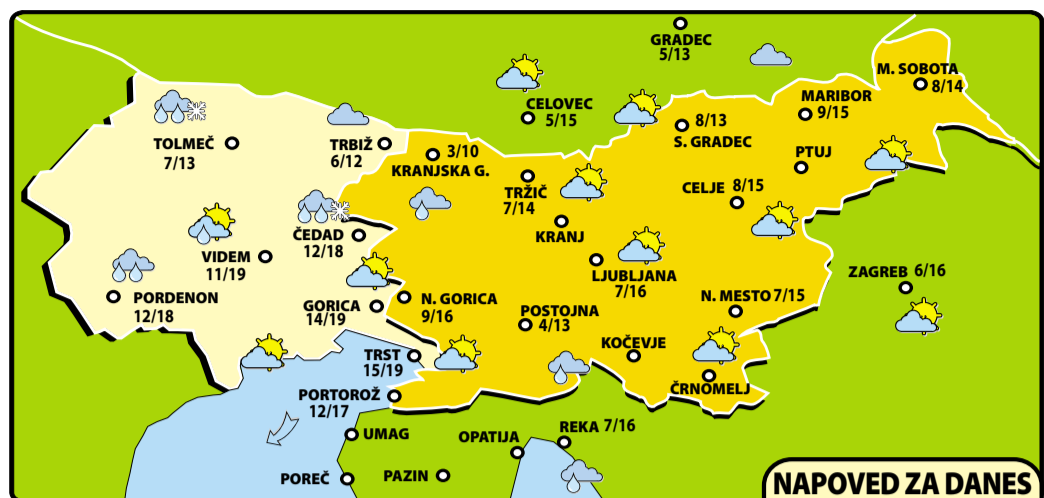
500 m14	2000 m7
1000 m12	2500 m2
1500 m8	2864 m1

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 14.31 in zatone ob 2.30

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.23 najnižje -32 cm, ob 7.48 najvišje 51 cm, ob 14.23 najnižje -48 cm, ob 20.20 najvišje 26 cm.
Jutri: ob 1.51 najnižje -31 cm, ob 8.10 najvišje 52 cm, ob 14.47 najnižje -54 cm, ob 20.51 najvišje 29 cm.

V deželi bo zjutraj in v zgodnjem popoldnevu verjetno zmerno do močno oblačno z majhno možnostjo dežja. Popoldan in proti večeru bo rahlo ali zmerno deževalo na vzhodu, zmeren do obilen dež pa na zahodu. Pihal bo zmeren vzhodnik, ali zmerna burja z vzhoda - severovzhoda.

Proti večeru se bo postopno pooblačilo in v noči bo v večjem delu Slovenije deževalo. Ponekod bo pihal južni do jugovzhodni veter, na Primorskem šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 8, najvišje dnevne od 13 do 19 stopinj C.

Povečini bo oblačno s šibkim dežjem na vzhodu in zmernimi padavinami na zahodu, le lokalno, v Karnijskih predalпах, obilnejše padavine. Predvsem ob morju bo pihala zmerna burja. Možnost sneženja v gorah, nad 1800-2000 m.

Jutri bo večinoma oblačno, občasno bo deževalo. V torek bo spremenljivo do pretežno oblačno in večinoma suho.

ali ste prejeli novo deželno kartico storitev?

V tem obdobju pošljamo po pošti novo deželno kartico storitev z integrirano zdravstveno izkaznico. Pet let po prvi distribuciji kartic občanom jih je mnogo tik pred zapadlostjo in jih je treba nadomestiti.

kaj je
en sam pripomoček s številnimi funkcijami

zakaj naj bi jo aktivirali
za dostop do mnogih spletnih storitev, ki vam bodo vselej na razpolago

kako naj jo uporabite
zaprosite za PIN in jo priključite na svoj računalnik

takoj jo uporabite kot
zdravstveno izkaznico
evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja
kartico z davčno številko
... če pa jo aktivirate, vam lahko nudi veliko več

priključili jo boste lahko na svoj računalnik in
imeli vpogled v podatke o svojem zdravstvenem in socialno-skrbstvenem stanju
upravljali rezervacije zdravstvenih storitev
zamenjali svojega splošnega zdravnika
plačali različne storitve prek spleta, n.pr. zdravstveni ticket, šolske menze in občinski davek na nepremičnine (Ici)
imeli vpogled v dokumente in certifikate
pregledali svoj anagrafsko-poklicni obrazec
imeli vpogled v podatke kartic za nakup goriva po znižani ceni
uporabili telematske storitve Agencije za prihodek
... in še veliko več

za aktivacijo lahko zaprosite za kode za dostop
prek spletnega portala Dežele FJK
pri okencih Podjetij za zdravstvene storitve
pri Uradih za odnose z javnostmi dežele FJK
pri okencih Občin, ki so pristopile k pobudi

deželna kartica storitev
ena sama kartica, veliko storitev

800-013946

www.cartaservizi.regione.fvg.it